

העולם הזה

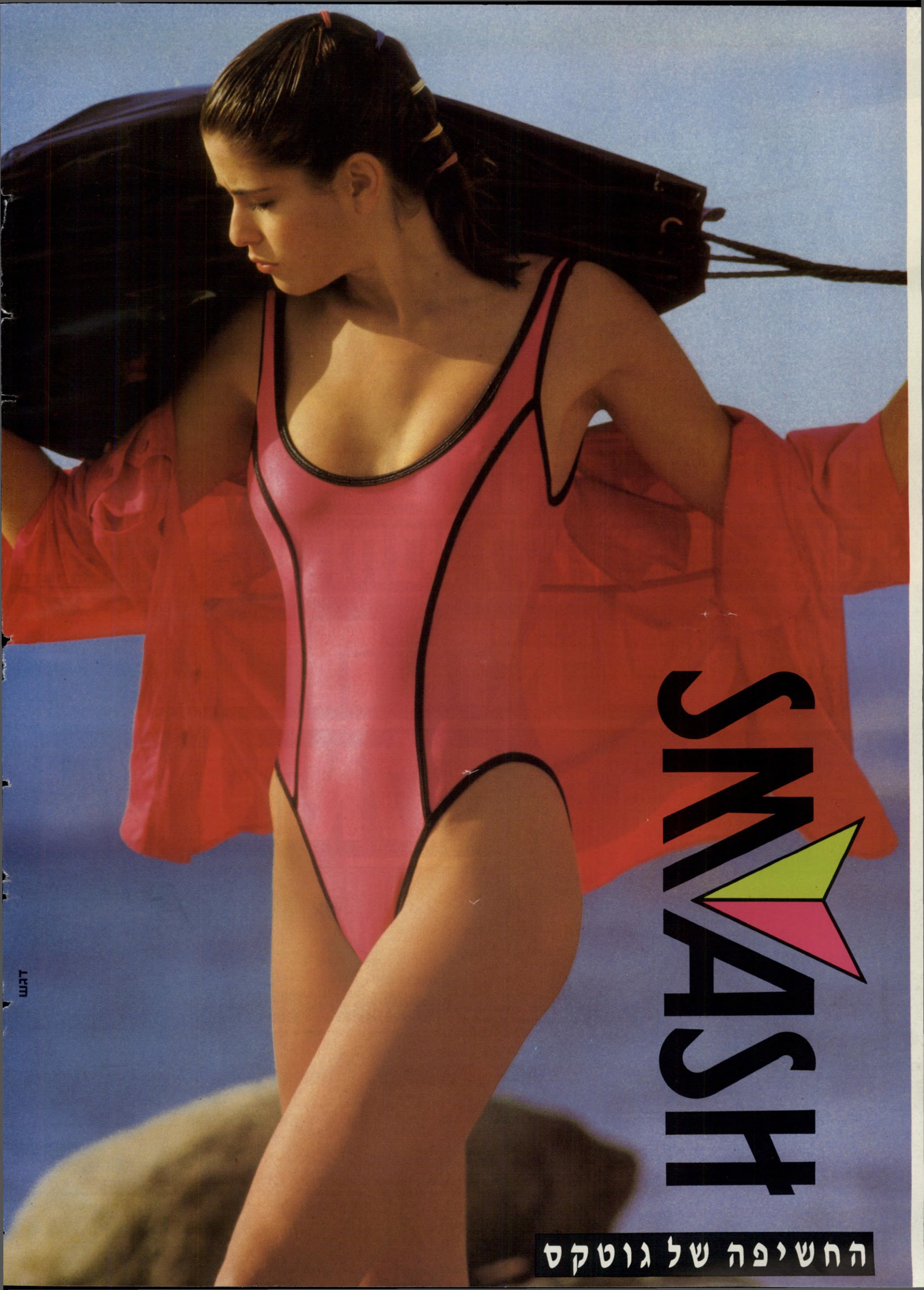
אורי אבנרי מנתח את
דו"ח ב"תא

האלוף
עמרם
מיצנע

נציב בתי הסוהר לשעבר,
דויד מיימון, נתבע לדין על ידי אשתו:
סיפורה האיש של
אשת-האלוף

SMASH

החשיפה של גוטקס

מיכתבים

הצד השני של המטבע

על המחיר הישראלי של ההתקוממות בשטחים הכבושים ("תשקיף", העולם הזה 6.4.88 והלאה).

באחרונה אני פותח את העולם הזה כל שבוע דבר ראשון ברף בו מופיע המדור תשקיף ואז הולמת כי המיסגרת האימתנית במרכז הרף, המכריזה על מיספר ההרוגים הפלסטיניים (לפי דובר צה"ל: 133 (6.4.88) 145 (13.4.88) 157 (20.4.88).

לדעתי אין להסתפק במיסגרת-הקבע הזאת, המעמידה אותנו על מחירי-הדמים שאנחנו גובים מהפלסטינים, ומן הראוי להוסיף כנגדה מיסגרת קבועה נוספת, שבה יפורט המחיר המצטבר שאנחנו, הישראלים, משלמים: הפגיעה במוראל, הייאוש, אובדן התיקווה, המחיר הכלכלי.

מושה אבני, פתח-תיקווה

מי צודק יותר

על המתבקש משירו של המשורר הפלסטיני ("הסערה סביב השיר", העולם הזה 6.4.88).

מחמוד דרוויש, המשורר, איננו זקוק לפירוש. שים. הוא טוען לזכות הערבים על כל פלסטין והוא צודק.

אנחנו, היהודים, טוענים לזכות על כל ארץ-ישראל, וגם כן בצדק.

הבעיה היא מי צודק יותר?

בעניין ריבונות, נראה לי כי זכות היסטורית גוברת על זכות של תושבים-ילידים. אבל, בסופו של דבר, אנחנו נצטרך לעבוד ולחיות עם הערבים בתוך ארץ-ישראל כולה, ולפיכך צריך לנהוג בהם ככבני-אדם, ככפפות-מש, ודווקא בשעה זו.

יוחנן כהן-עיראקי, ניר-יזרק

מיזמור חזון שמיר

על דברי ראש-הממשלה, שבהם הישווה את הפלסטינים לחרגולים.

נאום שמיר אל החרגול: תראה כמה אני גדול, שכן, אותי, גם הלבאי איננו יכול לזלול, לזלול

אינני סתם חרק זול, זול, לי העתיד והאמול אני גדול, גדול, גדול...

ידיי בכל, ידיי בכל, מים אל ים, מחול אל חול, בהוריההר אני למשול...

ולא אחרול, ולא אחרול מהחרגול, מהחרגול... לרמוס אותו עד שיחדול איני יכול, איני יכול כי אני בסך הכל...

ד"ר אדן גרין, פירצה, איטליה

סרט דוקומנטרי טוב

על כתבותיה של נעמי אדווה בהעור לס הזה.

כיום ג' בערב, במשך שנים, אני קונה את העור לס הזה, ממש כאדם משועבד. באחרונה התחלתי להסתכל במיוחד ולברוק אם יש כתבה של נעמי אדווה בגליון.

אדווה היא עיתונאית בעלת צבע מיוחד במינו. למשל, הסידרה האחרונה שלה על בתי-הסוהר ("רוח מתוך כלא הנשים", העולם הזה 30.12.87 והלאה). היא סידרה עניינית עם הסתכלות רכה, מעורבת ומרוחקת כאחת, כמו סרט דוקומנטרי טוב.

מכתבות אלה למדתי על פינות-חיים שלא היו כרתי ושרק היא יודעת להעביר.

גם הכתבה שלה על מונה וילברשטיין ("הטראגדיה של מונה", העולם הזה 6.4.88) מס' רה תולדות-חיים, בלי השיפוצים וההשערות שי נעשו ברוב העיתונים האחרים.

הילדה פויכטונגר, תל-אביב

הרופא על הסוס

על תולדותיו של רופא-אספן ("מכי-רת יודאיקה", "תשקיף", העולם הזה 13.4.88).

מגיע לו, לר"ר אהרון מאיר מזיא, שאוסף פרטי (המשך בעמוד 4)

בין הטיפות

המיסמך המתיימר להיות דו"ח-החקירה של המאורעות בכפר ביתא הוא מיסמך פוליטי, המנסה לספק צרכים פוליטיים. אין כל קשר בין העובדות ובין המסקנות, וגם את העובדות הוא מעוות עד לבלי-הכר.

חורבן בית שלישי?

מי שחווה מילחמת-אחים, באם תחליט אי פעם ממשלת ישראל להחזיר את הגדה המערבית ורצועת-עזה לערבים, אינו לוקח בחשבון כמה עובדות חשובות. כי מול הכרעה ממשית בין מילחמה ור שלום יבחר רוב הציבור, ב"סופו של דבר, בדרכי-החיים.

נציב המס והמוסר

המישטרה עדיין חוקרת לאן נעלמו הכספים שלוה עורכי-הדין אדם פרוסט? • ארנסט יפת מוכר את הווילה שלו • מה אפשר לעשות בהלוואה של מיליון שקל? • החיים האישיים והציבוריים של רואי-חשבון ונציבי-מס.

עבדים היינו

האם הגיע סוף העולם? • אשליית האיחוד של ירושלים • למי מחכה הפועל הצרפתי? • על אירושיר ועל שיעמום אחד גדול - באי-רוויזיון • עבדים היינו בישראל • מה חושב בן דונקלמן על המתרחש עכשיו בארץ? • ואיך ניתן להבחין, בעזרת הסבתא, בין א' ל-ע'.

לא עובדת בשביל אף אחד

לפני חצי שנה היתה סי היימן (בתמונה) כמעט אלמונית, הבת של. היום היא כבר לא זקוקה לתוספות. ב"ראיון להעולם הזה היא מספרת על ה"הצלחה, על השערוריה הציבורית שנקלעה אליה, ועל ההופעות. על חיי-האהבה שלה היא אינה מוכנה להרחיב את הדיבור.

הסאטירה שלא היתה

שלושה צעירים בשנות ה-20 לחייהם מעלים בימים אלה מופע-סאטירה בתל-אביב. מני פאר חשב שהם מאוד מצחיקים. הסלוויזיה הישראלית לא בדיקו הסכימה איתו.

רינני רון

דורון כהן - לפני ואחרי • למרים צפרי יש אהבה • יהודה אליאס בדרך הנכונה • עסקים קודמים לכל • ומה קורה כששמוליק קראוס נתי קף מתאום בחשק עז לבירה?

המדורים הקבועים:

מיכתבים - הצד השני של
איגרת העורך - צנח הבוגר
תשקיף
במדינה - זווית שניה
הנרדן - מילחמת-אחים
יומן אישי - עבדים היינו
אנשים - ריש קר
מה הם אומרים - עוד ויצמן.
עקב רובין, מחי שמואלביץ.
בני ציטרין, צביקה פיק, בתיה ברק

כתבת השער הקרמי:

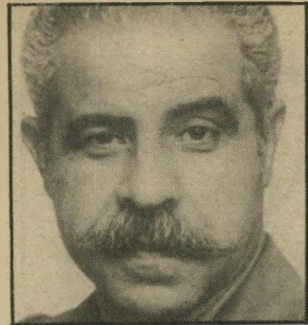
הכל בזכות זכות חתימה

זה שנים ששרה מיימון מודעת לחיים הכפולים שמנהל בעלה, דויד. אבל הקש ששבר את גב הגמל היה דויד-קא חשבון-הבנק שלו, שבו לא היתה לה זכות-חתימה.

כתבת השער האחורי:

סערה בצמרת

כיצד הגיעה אשת הנשיא החמישי למרכזה של מריבה בין קציני המישמר האזרחי? מדוע השתתפה באירוע מישטרי באילת ולא נשארה לצפות בהופעת להקת-המחול, ששימשה לה כפטרונות? ומה בעצם היה טיבם של קשריה עם מפקד המישמר האזרחי לשעבר?

דף חדש אמנות בצל הפוליטיקה

האם היה ארתורו טוסקאניני, אשר האמין בחירויות לכל, מציג את התערוכה ה"תעודית על חייו בישראל של 1988? על משוררת שלא חששה ממלעזים ועיסרמה מחוות התאבדות ספרותיות. על ספר שיריו של מנשה רביע יונה מתה ועל הצגה חדשה המבוססת על יצירות של סמואל בקט.

רגע של אמת

שיבעה מחברי-הכנסת המכהנים כיום בסיעת המערך בכנסת לא נכללים ברשימה לכנסת הבאה. שישה הודיעו על פרישה מרצון ואילו אחד קיבל את ההודעה מהבוחר.

מיבצע שפמל

זה עתה סיים עורך-הדין יורם שפטל את מישפט איוואן דמיאניוק וכבר הוא מתכנן את המיבצע הבא שלו - הוא מתכוון להתייצב בהיכל-המישפט בתל-אביב ול"החתים עורכי-דין על עזומה הקוראת להחליף את פרק-ליטה-מחוז אהרון שדר.

כל מה שרצית לדעת על היד

היד, צורתה ואופן החזקתה יכולים לחשוף פרטים חשובים באישיותו של אדם. למי שחושף את ידיו אין מה להסתיר, ואילו מי שמקפיד להסתירן נמנע מחשיפה.

רחל המרחלת מרווחת:

מעשה במיליונר יהודי ובמלכת-החן הישראלי גלית אהרונה (בתמונה במרכז) • הטניסאי עמוס מנס' דורף ובת העסקן • לרמי דורעם ונטע אורבך אין רישיון-נהיגה, אבל נהג צמוד דווקא יש • לליאורה גרוסמן לא משעמם לרגע.

על חבל דק

בתיה פרוסט (בתמונה נה), ששימשה במשך שנה וחודשיים כ"מתורגמנית במישפט ג'ון דמיאניוק, מס' פרת להעולם הזה על תרגום סמואלני, על המישפט, על האחריות, על ההכנות וגם על בורותם של הפוליטיקאים הישראלים.

עיתונאית באזיקים

נאהדה נזאל (26), עיתונאית פלסטינית, כותבת ועורכת מדור-נשים בשבועון מיוחד-ירושלמי, הושמה במעצר מיני-הלי לשישה חודשים. על המעצר קראה המישפחה בעיתון.

בפנוכו

אצל גקסון באילת • אמנם הם לא זכו להגיע למקום הראשון בתחרות לרביעיות מיתרים באיטליה, אבל אומרים עליהם ש"הם נפלאים • הפרימו-באל-רינו ושינויון הזכויות • אשה מעזה, אשה מתל-אביב.

"אני לא לסבית!"

ברי סימון (בתמונה) אינה אוהבת את הש"מעות שהפיצו עליה, כאילו היא מעדיפה נשים על גברים. בראיון להעולם הזה היא מספרת על חייה, על ה"קאריירה שלה ומנסה להפ"ריך השמועות המרושעות.

קולנוע - הכה את הסומחה זה וגם זה - צרכנות נדחפת ליללת ישראל - סיבה למסיבה
רחל מרחלת - על כל העולם
רינני רון - יש לה אהבה
דף חדש - צוואות מאושרות
תשכצום -
בסנכר - אשה מעזה
מיכתבים לרדתי - משהו חסר
הרושקם - ועוד על היד
אתה והשקל - הלזומה של מיליון
תמידים - עיתונאי מירוחם

מיכתבים

השם הוא יפה

על שמו המדויק של מרכז מחקר תל-אביבי.

נהיה מאוד אסירי תודה לכם אם תוכלו לוודא ששמו של המוסד שלנו, המרכז למחקרים אסטרטגיים על-שם יפה, אוניברסיטת תל-אביב, יצוטט בעיתונכם במדויק.

אחרי ויכוחים ודיונים עם האיש שהיטיב עימנו, ושמו הוא מאל יפה, סיכמנו שנשאיר את השם כפי שצוטט לעיל ולא נשנה אותו ונעשה כל מאמץ שאמצעי ההתקשורת יצטטוהו במדויק.

אלוף (מיל) אהרון יריב, ראש המרכז, תל-אביב

הקפטן והגברת הכבודה

על סיפור מפיו של מייק דוקאקיס, מועמד אפשרי לנשיאות ארצות-הברית ("חותנת יהודיה", "יומן אישי", העולם הזה 20.4.88).

חותנתו של דוקאקיס היא אכן יהודיה, טובה, אך ציונית איננה ומייק איננו שונא אותה. מי שסיפק את המידע להעולם הזה כוודאית התכוון לברר, אולם על המצב האמיתי ניתן ללמוד מהסיפור הבא:

במשך שנים רבות שימשתי כקונסול כללי של

גלויית-התורה הבישולים דוקא חסרים

ישראל בבוסטון. בשנת 1976, לקראת סיום שרר, תני, הלכתי להיפרד ממייק דוקאקיס, גם אז מושל לה של מאסצ'וסטס, אחת המדינות שהייתי מוזמן אליהן.

תוך כדי שיחה עלה עניין פעילותה של אשתו, קיטי, בכל הנוגע לישראל, וכאן יש לי סיפורים פיקאנטיים, שאי אפשר עדיין לספרם, ולפתע פתאום סיפר לי דוקאקיס את הסיפור הבא:

"כפי שאתה יודע, ארוני הקונסול הכללי, אלה הם ימי חגיגות ה-200 לעצמאות ארצות-הברית. לפני זמן קצר הגיעו לבוסטון, מלונג-אייילנד (חוץ ניו-יורק), מה שנהגו לכנות "הספינות הנישאות", חקיקי לספינות שהיו משייטות בשעתו בין ניר-יורק לבוסטון. בהגיע אחת הספינות פונה גברת ניר-איינגלנדית כבודה, מנהלת פנימייה לעלמות צעירות, לקצין המארגן את המשט ואומרת לו כי יתה זה נחמד, אם נערותיה תארחנה בפנימייה אחרים מן הצוערים שעל סיפון הספינות. יש לי רק בקשה אחת, הוסיפה, וזאת שלא יהיו ביניהם יהודים".

"מגיע היום המיועד, וקבוצה של קאדטים תמירים, נאים ומהוקצעים, מגיעה לפנימייה. אך דא עקא — כולם כושים".

"אומרת הגברת הכבודה לקצין המלווה: אני מצטערת, דומני שנפלה כאן איזושהי טעות..."

"משיב הקצין: אוכל להבטיחך, גבירתי, קפטן גינסברג לעולם אינו טועה!"

זה כמובן סיפור בעל זקן, אך העובדה שהמושל מצא לנכון לספרו לנציג ישראל בימים שבהם לא חלם כלל על הנשיאות, מעידה על הלך-רוחו. שמשון ענבל, ירושלים

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גדרון 3, תל-אביב, מיקוד — 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטי לפון — 232262 (03) בפקסימיליה — 245242-3 972-0921. ובטלסק — RMYM IL 341667.

(המשך מעמוד 3)

היוראיקה שלו עומד למכירה, יותר מהגדרה סתמית ("רופא המושבות במאה הקודמת").

מזיא (1930-1858) היה יליד רוסיה, ששימש, למימון לימודיו (רפואת עיניים) בגרמניה ובי שווייץ של סוף המאה הקודמת, כעוזר-חזן בבית-כנסת בברלין וגם שלח ידו בהמצאת כל מיני פטנטים למניעת שריפות באולמותיהם של תיאטרות (כגון מסך-ביטחון מיוחד וכיוצא באלה).

וכאשר הוא עלה ארצה לתפקיד רופא במושבות הבארון (ראשוני-ציון, עקרון, גדרה) הוא לא הסתפק בלימוד תורת הרכיבה ולפי עצתו של הבארון, על-מנת שיוכל להיות ניד בין המושבות, אלא גם נודע כבלשן (היה זה הוא שנתן את השם טכניון למוסד בחיפה), שסייע, בין השאר, לאליעזר בן-יהודה בקביעת המונחים הרפואיים במילון העברי הגדול וכמובן, גם כאספן של כתבי-יד עבריים, העומרים, כאמור, בימים אלה למכירה.

שלום זינר, ראשון-ציון

משלבים לבטרים

עוד על ראשי-תיבות צה"ל ליים ("מי-כתבים", העולם הזה 10.2.88 והל-אה).

כאמת משגעים ראשי-התיבות האלה, שצה"ל כל-כך משופע בהם.

הודמנת, באחרונה, לרגל עניין מסוים, לבי-קורס (בסיס קליטה ומיון) של צה"ל וגיליתי שהמתגייסים הטריים אינם סתם חיילי-יחובה אלא הם מלש"בים (מגויסים לשירות-ביטחון).

אז זה כבר לא מפליא, כי אחרי המיון הם נש-לחים לבטרים (בסיס-טירונות).

יוסף רייך, תל-אביב

איהבה

על טיבה של מחמאה מסוימת ("איך שוברים אמא יהודיה", גם זה וגם זה", העולם הזה 13.4.88).

סבורני שעורכת המדור הנכבדת טעתה כאשר ראתה בגלוייה של השלד, המודיע, "מה שחסר לי, זה הבישול שלך" תגובה שלילית לטיב תבשילי.

לדעתי, ההיפך הוא הנכון. המתארח ביקש להודיע, שמכיוון שלא שבו והומינו אותו לאור-חות-השחיתות המפוארות והרשונות של עורכת המדור, הוא היה, מחר מאד, לשלד-עצמות ומה שחסר לו זה רווקא כן הבישולים שלה.

יוסף מיכאלי, נהריה

הספרים של שטיבל

על זיכרון-נעורים, 1940 ("אחר-הצהריים עם יעקב חורגין", "דף חדש", העולם הזה 13.4.88).

במבול הראיונות המציף אותי מדי שבוע, במוסף עיתוני סוף-השבוע וגם בהעולם הזה, לא נתקלתי זה זמן רב בראיון כה מעניין, נוגע ללב ומעורר זיכרונות כמו הראיון של חגית טוך עם יעקב חורגין בן ה-89.

אני מודה ומתוודה כי אינני זוכר כלל את העלילות, אבל אני זוכר היטב את השמות של הספרים, בכריכה בצבע החול של הוצאת עשטיב, שלקחתי בכל יום ששי מספריית-ההשאלה ברחוב מזה (ממול לקולנוע אופיר המנוח) וחזת אנריס, ירושלים בלהבות, הקואים הצעירים, בין חיות-אדם.

לא זוכר אף מילה, אבל זוכר את העונג של הקריאה בדפים העבים ואת שעות-הנועם של שבתות אחר-הצהריים שביילתי בחברת ספריו של חורגין.

נחמיה גלס, תל-אביב

לשטוף את העיניים

על הצפייה בסרטי-קייטש ("הקייטש הפך לסגנון אצל האינטלקטואלים", "מה הם אומרים", העולם הזה 13.4.88).

אני מסכים במאה אחוז עם מנהל הסינמטק התל-אביבי, אלון גרבוז: אין זאת בושה לצפות בסרטי-קייטש, לא על המסך הגדול ולא על המסך הקטן.

אין לי יום ראשון טוב, אלא אם כן אני מצליח לצפות בנושלת. אם כי, להודות על האמת, בעיקר כדי לשטוף את העיניים בלינדה אוונס המשגעת, הלא היא קריסטל.

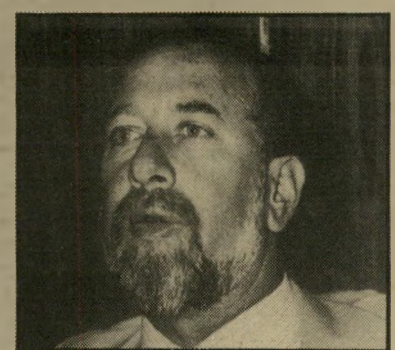
דוד ברוק, תל-אביב

קליא יני.

עורך "מעריב", עירי ריסנצ'יק, נעלב מקטע שהופיע אצלנו לפני שבועיים במדור אור-שם.

רווח שם על קטע בעדותו של אלברט אוולאי, הכוכב של מישפט. הפגישה הלילית. נאמר בקטע זה כי עורך מעריב התקשר עם אוולאי,

ריסנצ'יק

ושזה העליב אותו בצורה גסה ביותר. בין השאר אמר לו, כביר: כולו: "מי אתה בשבילי בכלל?" ריסנצ'יק מכחיש ששיחה זו התקיימה בכלל, והוא מצביע על קטע אחר בפרוטוקול, שבו נחקר אוולאי לגבי אותה השיחה.

וכך התנהלה החקירה: "התקשר אליך העורך של מעריב?"

עורך או כותב, התקשר אלי ואמר לי שהוא רוצה תגובה על המכתב שפורסם."

ואתו עורך או כתב אמר לך שהוא העורך של מעריב?"

"יכול להיות שהוא אמר לי או אולי התבלבלתי שם, ובמקום כתב אמרתי עורך."

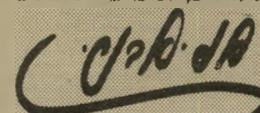
מבא ברור כי אוולאי אינו בטוח שריסנצ'יק דיבר איתו, והוא עצמו הביע ספק בכך כי

"הברגים הקטנים: מייק"

כן, ועל כן לא ראה אבשלום את הציר של מייק. ואילו מייק לא יכול היה לדאוג את הציר של אבשלום.

והי תופעה תדירה למדי בין קאריקטוריסטים. פלוגי מצויר קאריקטורה. כעבור כמה ימים מופיעה קאריקטורה של אלמוני, והכל בטוחים שהעתיק אותה. יכולות להיות האשמות בפלגא-גיאט. אך למעשה יכול רעיון זה לעלות בדימונם של שני אנשי מבלי שאחד מהם ידע על רעהו. קורה שמישהו ראה קאריקטורה, שכח אותה, ואחר זמן רב עולה אותו הרעיון בדימונו. יתכן שבתחתית-הכרה שלו שכחה הקאריקטורה הקודמת, ולפתע עלתה מבלי שהאיש עצמו היה מודע למקורה. זה קורה גם לי משוררים, לסופרים ולמלחינים.

"ברג קטן: אבשלום"

פאניקה

במיפלגת העבודה

כמיפלגת העבודה חרדים באחרונה מפני "מיני מהפך" בכחירות הבאות. סקר סורי, שהופץ רק בין 20 עסקנים בצמרת, חזה למיפלגה ירידה ל-36% מנציגים בלבד, בעיקבות מעבר בחורים ותיקים במפלגה למיפלגות הימין.

פרס רוצה אלופים

שימעון פרס תבע השבוע ממחביל המיפלגה, עוזי ברעם, לקיים ישיבת-מרכז מיוחדת שתאשר פתיחת רשימת המועמדים לבנסת, כדי שניתן יהיה לצרף אליה ארבעה מועמדים חדשים: האלופים (במול) יאנוש ברגל ואורי אור, תתיאלוף (במול) אפרים סנה, ושגריר ישראל בספרד הפרופסור שלמה בן-עמי. ברעם התנגד, בטענה שהליך כזה רחוק שינוי בחוקת המיפלגה, ואין סיכוי שהמרכז יאשר זאת.

מזוט מזוהם במים

נוק כבו, הנמדד ברבבות דולארים, נגרס לכמה מיפעלי תעשייה גדולים בעיקבות רכישת מזוט מזוהם, מהול במים. המיפעלים התלוננו על תקלות קשות בהסקה ועל סתימות במערכות הדלק. מיספר מיפעלים מתכוונים לתבוע את שלוש חברות הדלק המספקות את המזוט, שמקורן בבתי-החיקוק באשדוד. חברות הדלק מבקשות להעביר את האחריות לבתי-החיקוק.

אנשי חב"ד מואשמים

בהלבנת כספי סמים

ראשי תנועת חב"ד בעיר סיאטל במדינת וושינגטון בארצות-הברית מואשמים בהלבנת מיליוני דולארים של סחרי-חוק און בינלאומיים. 16 איש ואשה הואשמו בפרשה זו, וביניהם אנשים בעלי שמות ישראליים מוכרים. הקים. בין הנאשמים: הרב שלמה ברלזווי תין, מנהל תנועת חב"ד בעיר, ברוד ולצר, עדי טל ואשתו יקלין, ניר גולדשטיין, ואבי חזן. המעצרים בוצעו אחרי ציטות חשאי מממשל לשיירות-המלסון במרכז חב"ד. הסתבר כי עדי טל שלח עשרות חבילות, ובהן כ-25 מיליון דולר, לחברה בסנמה. הכסף נבע ממיסחר בקוקאין של אחד מגדולי הסוחרים בקוקאין בעולם, חוזה סטרי. עד כה נאספו 125 עמודים של עדויות בפרשה.

גיור עצמות

קבוצה חרדית קיצונית "הזמניה" באחרונה אצל כמה רבנים מפקידה-שיאפשר להרחיב מאוד את ההפרעת המאורגנות לעבודת הארביאלונים. הפסק המוזמן אמור לקבוע, כי כל הדינים החלים על גוויות יהודים יחולו גם על עצמות גוים שנקברו בארץ ישראל, בתנאי שיימו שבע מצוות בני נוח" — כלומר, נוצרים ומוסלמים, ורבנים מהסטים להוציא את הפסק המוזמן: מצד אחד, הם רוצים לעזור ככל יכולתם בהתנכלות לארכיאולוגיה, אך מצד שני הם חוששים כי פסק-הלכה כזה, "ינוצל" על-ידי נפטרים מודרניים, כמו במקרה של תורה אנגלויץ.

ג'קסון העלה את פלד למטוס

אחרי שהזמן לווינגטון כדי להצות לפני חבריה-קונגרים השחורים על הפיסקסן הישראלי-פלמסיני, נעשה ניסיון להפניש את ח"כ מתי פלד עם ג'סי ג'קסון, המועמד השחור לנשיאות. ג'קסון הוזמן לבירה האמריקאית, אך בגלל לחץ הזמן נקבעה לו פגישה עם פלד רק בנמל התעופה. אחרי שיחה של כמה דקות בלבד התרשם המועמד השחור עד כדי כך, שביקש מפלד לעלות עימו למטוסו, שם המתין העיתונאים המלווים אותו במסע-הבחירות. פלד עלה למטוס החונה, הידחה בקצרה לפני העיתונאים וענה למסר השאלות שלהם. ג'קסון הקשיב וזוהר כי כל העובדות, ובייחוד לגבי עמדות אש"ף, לא היו ידועות לו כלל.

180

ביום השני השבוע, ה-2 במאי, מסר דו ברצה"ל על 179 הרגים פלסטיניים מאז תחילת ההתקוממות בשטחים הכבושים, לפי הסירות הבא:

- 144 הרגים מירי חיילי צה"ל,
- 20 הרגים מסיבות בלתי-ברורות,
- 15 הרגים שנסיבות מותם עדיין בחקירה.

מקורות פלסטיניים, לעומת זאת, מוסרים על 242 הרגים פלסטיניים, לפי הסירות הבא:

- 168 מירי חיילי צה"ל,
- 13 ממכות ומהתחשמלות,
- 47 כתוצאה משאיפת גז רעיל,
- 14 מסיבות בלתי-ברורות.

בשעת סגירת הגליון נמסר על הרג פלסטיני נוסף.

ברונו מכין טיעונים

נגיד בני-ישראל, הפרופסור מיכאל ברדנז, מכין נימוקים מישפטיים לקראת הפגנתו בשבוע הבא לפני ועדת-הבספים של הכנסת. ברדנז הוזמן להופיע שנית לפני הוועדה, אחרי שהשבוע נגזר על החלטתו להעלות שכרם של עובדים בכירים בכנ"ק. בוועדה נשמעו קולות שביקרו את ברדנז וטענו על אמות-מידה כפולות אותן מנהיג הנגיד.

אורי זוהר הודח מש"ס

אספו סיבוייו של אורי זוהר להיכלל במקום ריאלי ברשימת ש"ס לכנסת. הסיבה: במהדורה החלשה של סיפורו, "ובחרת בחיים", השמיט זוהר שמותיהם של אחרים מוגדלות-התורה בעבר ובתווה. בינתיים, בעיקבות ומהפך במסדר, הוחלט השבוע בש"ס שלא לשלב כלל ברשימה המובילה ציג אשכנזי, אלא רק במקום החמישי.

רבין נדחק

תרעומת קשה במחנה רבין על דחיקתו של ראש המחנה מהמקום השני למקום השלישי ברשימת המיפלגה לכנסת. וזה סדר השבועיה הפותחת: שימעון פרס, יצחק נבון, יצחק רבין, ישראל קיסר, עזר וייצמן, שלמה הילל ועוזי ברעם. במחנה רבין הוקמה השבוע ועדת המנה שיבצה חברים, בהם השר יעקב צור, ראש עיריית ערד, בייגה שוחט, וחבר הוועדה המרכזת בהסתדרות, סיני שומר. תפקיד הוועדה

רשימת-שלום

בבר-אילן

בראשונה מתמודדת באוניברסיטת בר-אילן רשימת-סטודנטים חדשה שאינה ממחנה-הדיומין. הרשימה, הנקראת "תא הסטודנטים לשלום", החלה בפעילות לקראת הבחירות למעצת-אגודת-הסטודנטים טים. הרשימה הוקמה בעיקבות היענות לעצומה, שקראה לפיתרון מדיני לסיכסוך הישראלי-פלסטיני. פעילי הרשימה החדשה מקווים לזכות בחמישה מקומות מתוך 24 מקומות באגודה.

לסגן את מועמדי המחנה הרוצים להיבחר לבנסת, ולהכין את ההסדרים עם חוגים וקבוצות נוספות במיפלגה, לקראת קביעת רשימת המועמדים. הקמת הוועדה מעוררת התמרמרות בקרב חברי המחנה, שלא שותפו בסדר העניין.

הצ'קים של פסח

יותר מ-60 אלף חשבוניות-בנקים מוגבלים כלולים בחברות חדשה, שותפה למחאות הסוברים, הסובלים באחרונה ממגבת צ'קים חוזרים, שנמשכו מחשבוניות מוגבלים. מרל החברה, שיוז מידע עסקי, צופה שכמות החשבוניות המוגבלים תגדל בעשרות אחוזים בתודשים יוני-יולי, כאשר גיע המועד לפירעון התשלום של הקניות שלפני הפסח.

צומת חשומי מסוכן

השבוע סגנו אלמונים, זו הפעם השלישית, בחזות גנרטורים של חברת-החשמל, סמוך לצומת-יורטאל, וגרמו שוב להספקת-חשמל באזור. בעת מוצבים במקום כלירכב צבאיים, להבטחת המקום.

שידוך בין

הלנה ומנדה

אמנון מנדה, העסקן הליברלי שמונה כחבר בוועדה-המנהל החדש של רשות השידור, היה שותפה לעסקים של השדר בנית הלנה עפרים. לפני שלושה חודשים מכר את חלקו ל"מסדר" ראובן גרוס. "הייתי אמור להיות שותף עם הלנה בחברה עיסוקית להבאת תיירות לארץ. אני בקשר אישי איתה, ואני לא שולל עסקים משותפים איתה בעתיד", אומר מנדה. הלנה תבעה בעבר את רשות-השידור, בשל כתבתה של שרי רז שדנה במישרד-השידורים של הלנה, וזכתה בתביעה.

תל-אביב -

מיזכן - לוד

בית-הספר לקולנוע באוניברסיטת תל-אביב עומד בימים אלה בקשר עם בתי-ספר לקולנוע במינכן שבגרמניה ובלודז שבפולין, כדי לצאת בהפקה משותפת של סרטי-קולנוע באורך מלא. בימים אלה הסתיימה כתיבת התסריט, ובבית-הספר לקולנוע תל-אביב מקדים להתחיל בהפקתו כבר בחודש הבא. בית-הספר בלודז היה בעבר מן הסוגים בעולם. אחד מבוגריו הוא הבימאי רומן פולנסקי.

אחים מוסיקליים

מקורות בעדיית בתיים פנו בעילום שם למבקר-המדינה, שיבדוק את הפרשה הבאה העיריה מזמינה לעיתים קרובות אמנים באמצעות חברת-ההפקה "אורות", שבבעלות שלמה צח. מנהל המחלקה לתרבות-נוער וספורט בעירייה, מרדכי גרבי, הוא אחיו של אלי גרבי, העובד במישרד-האמרגנות "אורות".

סיכסוך דרוזים

מדימה פרצה באסיפת-בחירות של מלאח טריף, המועמד הדרוזי של מיפלגת-העבודה, כיום השבת. מתנגדיו של טריף בעדה הדרוזית הפריעו לאסיפה, שנערכה במחלקה ("קרן הכרמל"), והמשתתפים נאלצו להסתלק מהמקום ולקיים את האסיפה בחורשה ליד יוקעם.

ח'כים

יתגברו הלוויית

השר יצחק נבון ח"כ בני שליטא מתכוונים להעלות לפני הממשלה הצעה לפיה ייכללו ברשימת הנציגים הרישמיים המשתתפים בחלויות גם חברי-כנסת. הצעה הועלתה בעיקבות תלונות רבות שהגיעו ממישפחות שכולות. כעת רשאים רק חברי-הממשלה להופיע בחלויות ממלכתיות, אולם הם אינם עומדים בעומס, ולעיתים קרובות משתמשים מן המישימה.

אלוף הולך ב

המשימות

אלוף מיצנצ
אילוצים פוליטיים

האלוף נזהר מאוד שלא לשאול את השאלות המתבקשות:

● מדוע לא תואם הטיוול עם צה"ל?

● מדוע שלחו ההורים את בניהם ובנותיהם לטיוול מסוכן, אל תוך סביבה עוינת שבה תוססת התקוממות עממית, מבלי לתאם את הטיוול עם צה"ל?

● מדוע יום את הטיוול רווקא מנחם אילן, קנאי קיצוני שכבר הסתבר בעבר בתקריות עם צה"ל על רקע של רציחת תושבים פלסטיניים?

● מדוע צורף אליו כמלווה יחיד רווקא קנאי קיצוני עוד יותר, ושנאסר עליו עלידי צה"ל להיכנס לעיר שכס?

התשובות לשאלות מתבקשות גם הן מאליהן. זה לא היה טיוול סתם. היתה לו מטרה פוליטית מובהקת, שהוכילה במשימתו לתוצאות שהיו.

בעיני כל בירדעת, זהו הגורם העיקרי למה שקרה לאחר מכן. הניסוח הפוליטי של האלוף בא לטשטש את הקשר הטבעי הזה בין סיבה ותוצאה, בניסיון (מוצלח) לזכות בת שואות המתנחלים, שפחדו מאז יום התקריט מאובדן אהדת הציבור.

ריות בוואד

הניסוח של תיאור המאורעות עצמו מגלה בבירור כוונות פוליטיות — למנוע עד כמה שאפשר עימות בין הצבא ובין המתנחלים וחי סיריהם בממשלה.

16 המטיילים, בני 10 עד 18, ושני המלווים, וביניהם אלדובי בן ה-26, ישבו לאכול ארוחת-בוקר במעיין רור ג'או.

עוד בשלב זה מושמעת הודעה ברמקולים של מיסנד הכפר ביחא, המתרקת על התקרבות מתנחלים. תוך כדי ארוחת-הבוקר מתחילים להתקל עשרות ערבים במרחקים העולים על עשרות מטרים בודדים. מיידים אבנים ומתורים במטיילים. המאבטח רוסם אלדובי הולך לכיוון מיד האבנים ויורה מיספר ריות בודות מושקו...

ההתרעה ברמקול היתה טיבעית לגמרי. מזה חודשים חיים כל הכפרים בגדה באימה מתמרת מפני פשיטות המתנחלים, החוררים לכפרים, יורים, הורגים ופוצעים, מתעללים והורסים דירות.

מאז ראשית ההתקוממות נורו 12 פלסטינים, ביניהם נשים וילדים, מירי המתנחלים.

כל זה נעשה בחסותו של צה"ל, המגן על המתנחלים בשטחים נכנסים לצרות.

מיצנצ עצמו ניסה פעם-פעמיים להתנגד לפגורמים אלה, אך אחרי שהותקף קשות עלידי המתנחלים, חדל מכן. מאז נשארה הגדה כולה הפקר למתנחלים. בהתקרב מתנחלים חמושים לכפר כלשהו (גם כאשר אלה הן אועקות-שווא) מושמעות ברמקולים קריאות-אועקה. אז חשים הצעירים אל

הכזב העיקרי טמון בסעיף הראשון של הסיכום, האומר:

המוטיבציה והתקפנות של ערבים מקומיים, והנכונות לפגוע בקבוצה מטיילים יהודיים, הם הגורמים העיקריים להתפתחותו של האירוע וסימו הטראגי. (הרגשה שלי).

זהו קביעה פוליטית מובהקת, שאחת מטרתה: לפים את המתנחלים. ואכן, אלה נאחזו בפסוק זה כדי לטהר את השריץ ולהכריז על המיסמך (בפסקות רבה) כעל ניצחון שלהם. כסי לים יכלו להאמין להם.

לקביעה זו של האלוף אין שום תי מוכיח בדו"ח שלו עצמו. להיפך, העובדות בדו"ח סותרות אותה.

(אפשר, כמובן, להגיד שהגורם העיקרי היה העובדה שבאותו יום זרחה השמש. אלמלא השמש, לא היו המי טיילים נראים בשטח. ואפשר גם לק בוע כי הגורם העיקרי הוא הימצאותה של אוכלוסיה ערבית בגדה המערבית, שהרי אלמלא כן לא היה קורה מה שקרה).

מפרטי הדו"ח עצמו עולה בבירור כי הגורם העיקרי למאורעות היתה ההחלטה של מתנחלי אילון-מורה לערוך מיבצע פרובוקטיבי, ולהשתמש לצורך זה בנערים ובנערות שלהם.

היה מובן מראש לכל המעורבים כי טיוול כזה, המלווה במתנחלים חמושים היוערים נכונותם לירות בכנפיהם, לשטח שבו קיימת התקוממות עממית, מוכרח להביא להתנגשות.

זאת היתה הסיבה העיקרית. אולם אלופי-הפיקוד לא יכול היה לקבוע כך. שהרי אילו אמר את האמת היה נכנס לעימות חזיתי עם המתנחלים, ועם ממשלת-ישראל. הוא גם היה מסיל צל כבד על מעשייו שלו עצמו באותו יום. השאלה לגבי "הגורם העיקרי" היא שאלה פוליטית מובהקת, וההכרעה של האלוף היתה הכרעה פוליטית מובהקת. הנכנס אלופ צה"ל למצב כזה היה פשע כלפי צה"ל, והיא מבשרת רעות לעתיד המדינה, לעתיד צה"ל ועתיד הדמוקרטיה הישראלית.

טיוול פוליטי

קאחרי קביעה פוליטית זו, הגר שלת את העוקץ מן החץ המופנה לעבר המתנחלים, באה הקביעה העובדתית האומרת את ההיפך:

תיכונן הטיוול ותיאומו על-פי הנוהלים הנהגים את האירוע ותוצאותיו הטראגיות.

ההוראות-הקבע של פיקוד-המרכז, בונות לנהל תיאום-פיקודי, ידועות לרב-הביטחון-השטח באילון-מורה, שלמה דורון, וגם איתו לא נעשה תיאום... יום הטיוול, מתכננו והאחראי עליו היה מנחם אילן, ונלווה אליו על-פי בקשתו רוסם אלדובי כמאבטח.

נדמה כי קביעה עובדתית זו לא הובאה כדי להאשים את המתנחלים, אלא כדי לשחרר את צה"ל מן האחריות. אבל מה נובע ממנה?

שפורסמו עלידי דוברי צה"ל לאחר-מכן.

● היה צורך להצדיק את רציחתו של אחד מבני הכפר, כנראה חף מכל פשע, שנורה. בשעה שניסה לברוח, אף שלא איים על חייו של שום חייל.

● היה צורך להתאים את העובדות לכל הצרכים האלה, מבלי לשקר לגבי העובדות שהיו להן עדים רבים.

● היה צורך למשוך את החקירה כמשך כמה שבועות, בלא שום הצדקה עניינית, כדי לאפשר ליצחק שמיר להרגיע את הרוחות בממשלה ולפטור אותו מן הצורך לנקוט פעולה כלשהי. (שמיר תובע מכל אנשיו, וגם מקציני צה"ל, להביא לפניו כל עניין בצורה שלא יהיה צורך לקבל החלטה כלשהי).

יצירה-הכילאים שיצא מתחת לידיו של אלופי-הפיקוד נתן פר כדי לספק את כל הצרכים הפוליטיים האלה.

האלוף הלך בין הטיפות. הוא הוכיח שיש לו כישרון דיפלומטי ניכר. אבל אין לזה קשר עם תפקיד צבאי אמיתי כלשהו.

אין עדים

יש עובדה אחת פשוטה, השוללת מראש כל אמינות אשר יכלה להיות למיסמך מסוג זה.

המיסמך נערך בתקופה שבא נקשרות עיני העיתונות ונסתם סיה, עד שהיא דומה לפלי טינים המובלים למעצר כשי ידיהם בבוילות על גבם, ועיניהם קשורות.

משך כל השבועות האלה לא היתה לעיתונות — הישראית והעולמית — אפשרות כלשהי לערוך חקירה אובייקטיבית ממשלה בכפר-ביתא, לגבות עדויות של בני-הכפר ולקרב אחרי המעשים.

משום כך אין כל אפשרות לעמוד על נכונות הדברים. הציבור נדרש לסמוך על עדויות שניגבו עלידי חוקרי-שב"כ המוסמכים עתה להפעיל עיניים מתוננים (לחץ פסי מתון) ושרבקותם באמת הועמדה בסמך-שא לה עלידי בית-המיספט העליון של המדינה. הוא הדין לגבי חוקרי-מיסטר, שיחסם לאוכלוסיה הערבית ידוע. ברור שכל החקירה התנהלה מראש כדי להביא למסקנות שהתבקשו עלידי הצרכים הפוליטיים.

ייתאמר הדבר הר-משמעותי: אין כל אפשרות להאמין — ואסור להאמין! — למיסמך כלשהו המתיימר להיות דו"ח חקירה, ושהובר בהיעדר הפי עולה החופשית של העיתונות בשטח.

קציני-צה"ל, הסוגרים את השטחים האלה מפני העין הפקוחה של העיר תונות, שוללים בכך מעצמם כל אמינות שהיא, כשהם באים לחבר מסקנות על "חקירה".

הגורם העיקרי

אור הנסיבות האלה יש לנתח את המיסמך של האלוף מיצנצ.

הפכה ולעבריי-פפת של מילחמת אורחים. פרשת ביתא היא אות אזהרה לצה"ל. זה יכול לקרות כאן.

המיסמך של אלופ פיקוד-המרכז, עמרם מיצנצ, הוא תמרור בדר-החיתים זו. על כל הוא טעון ניתוח מפורט. עוד לפני שהוא ניגש לחיבור הדו"ח, נוצרה המציאות הבאה:

● אירועי כפר-ביתא הסבו לנקודת-מחלוקת פוליטית חריפה ביותר בין ימין ושמאל, הליכוד והמערך, המתנחלים ומחנה-השלום.

● בוויכוח הפך צה"ל כדורגל בין השרים והמיפלגות.

● בפני קציני צה"ל, ובמיוחד בפני הרמטכ"ל ואלופי-הפיקוד, וטחו האשמות פוליטיות חמורות ביותר עלידי המתנחלים, מיפלגות הימין הקיצוני וגם חלק מהליכוד. גם במחנה-השלום הושמעו טענות חמורות ביותר נגדם.

● ממילא נוצר הצורך לחבר מיסמך שיהיה "מאוזן", כלומר: שייצור איזון, ויהי-מה, בין המערך והליכוד.

● על צה"ל היה להצדיק בדיעבד את העובדה שבשעות הראשונות של האירוע נכנע להיסטריה של המתנחלים והצטרף לאווירת-הלינץ' שנוצרה במדינה באמצעות שרקים.

● במיוחד היה על אלופי-הפיקוד והרמטכ"ל להצדיק בדיעבד את ההחלטה השערורייתית לפוצץ בתים של תושבי-כפר ביתא, על לא עוול בכפם, ואת ההרעויות הכוזבות

המיסמך המתיימר להיות דו"ח חקירה של המאורעות בכפר-ביתא לא יסיף כבוד לאיש. זהו מיסמך פוליטי, שיצא מתחת לידיו של קצין בצבא שנאלץ והמכבד להיות לגוף פוליטי.

זהו מיסמך פוליטי, המנסה לספק צרכים פוליטיים, המשתדל להתאים את העובדות למתכונת פוליטית. אין בו קשר בין העובדות ובין המסקנות. הועלמו במיסמך, ואילו המסקנות המורכבות באות במיסמך אינן מסתמכות על שום עובדות שהן.

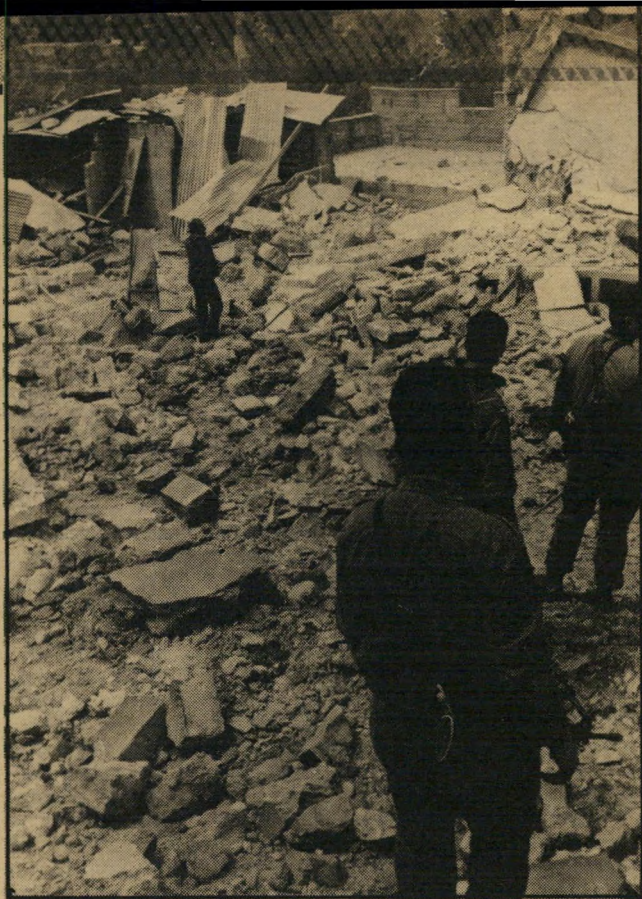
אין המיסמך מציא את העובדות. אך הוא מעוות אותן ער בליהבר.

צבא פוליטי

מה שהחליט להכניס את צה"ל למערכה לריכוז ההתקוממות בשטחים הכבושים הפך אותו בהכרח לגוף פוליטי.

מה שמתרחש בגדה וכרצועה הוא אירוע פוליטי. הוא נוגע במישרין להכרעות הפוליטיות התלויות ועומדות במדינת-ישראל. מעשי הצבא אינם נובעים רק מעמדות פוליטיות, אלא שהם גם משפיעים על התהליכים הפוליטיים במדינה. פועל כאן תהליך של פוליטיזציה בלתי-נמנעת.

כפי שהוכיח יורם פרי במחקר שערך לא מכבר, זה קרה לכל הצבאות שהיו עסקו בעבר במילחמות קולוניאליות. המיקרה הבולט והמפחיד ביותר הוא של הצבא הצרפתי במלחמת אלג'יריה, שהגיע בסופו של דבר לניסיון

הריסת בתי ביתא על-ידי צה"ל
אילו זה קרה באילון-סמור...

בדיוק: צה"ל בא ועורך במקום שטמים, יורה, מכה בלי אבחנה, עורך מעצרים המוניים, למען יראו וייראו.

במיקרה כזה בורח כל מי שיכול — גם אם חף מכל פשע לא יישאר במקום כזה. גם אם חף מפשע אינו מתווכח עם חייל חמוש, בעל רובה ואלה, שהוא "מחומם", ושיש לו היתר ממפקדיו (והאלוף מיצנע ביניהם) לירות ולהכות מבלי לבדוק בצניעות.

החששות האלה הוצדקו תוך זמן קצר בכפר ביתא. מי שהסיק לברוח עשה בחוכמה.

● "לא נמצאו

"תימוכין..."

מה, אם כן, קרה לנערה תירצה פורת?

תמהני מה היו "החוקרים" קובעים, אלמלא היתה כאן עדות חריגה, שאינה ניתנת להסברת: חור הבנייה והיציאה של הכדור.

בסופה של ההתפרעות מוטלים במקום נופתה של תירצה פורת ז"ל. מקומו הרוג. מקומו פצוע. רומם אלדובי פצוע קשה ומרבית המטיילים חבולים ופגועים.

שוב הסיגנון: ליהודים שנפגעו יש שמות. הערבים הם "מקומיים" אלמוניים.

ההשערה שעל המטיילים זרק רימון או מיטתן מולתה אחר נשללה... האפשרות שנושק נוסף, מעבר לעושי ולאס-16, היה בשימוש כלפי המטיילים באירוע. במרכז הכפר ביתא, לא הוכחה... לאפשרות שמישהו מהערבים המתפרעים השתמש בכלי-הנשק שנחשפו מהמטיילים לא נמצאו תימוכין...

איזו ערינות!

כשהאלוף מדבר על "ערבים מתפרעים", דבריו נחרצים, חריגים מעשיים ובוטחים. אך כאשר הוא מדבר על המתנחלים, פתאום נעלמות הנחרצות והחריגה מעורפלת.

ההשערה נשללה... האפשרות לא הוכחה... לא נמצאו תימוכין... אילו היה מדובר על ערבים, היה נאמר כאן בצורה פשוטה: זהו גיבוב של שקרים, שהומצא אחרי-מעשה על-ידי מי שהתמחו בהמצאת שקרים, העלמת עדויות ובדידו ראיות.

(המלוח מנחם אילן הורשע בדיוק על (המשך בעמוד 40)

אם ננקח את סיגנונו של האלוף מן הסלאנג הקולוניאלי ("מקומיים", "ניס" יון לחטוף את נישקו", "ירייה-הזרה") ונרכיב בעוכרות, מתגלה התמונה הבאה:

אחרי שאלדובי חימם את האווירה ביריות הראשונות שלו, הוא ירה בכנף הכפר ממרחק של עשרות מטרים והרג אחד מהם מאחור. זה היה ירי בלתי חוקי, כי שום סכנה לא נשקפה לחייו ולחיי האחרים.

(אגב, כל ירייה על-ימנת לה רוג נקראת עכשיו, בסלאנג של דוברי-צה"ל, "ירייה-הזרה"). מכיוון שלא נהרגים בני-אדם, אלא רק "מקומיים", זה נראה בסדר.)

רצף הדברים, על-פי הר"ח, היה כלהלן:

- אלדובי ירה כמה יריות.
- בני-הכפר יירו אבנים, ופגעו רק במטייל אחד.
- אלדובי ירה באחד מבני-הכפר, מרחוק ומאחור, והרג אותו.
- אלדובי נכנס לוויכוח עם "מקו" מ."

● "המקומי" ניסה לחטוף את נישקו של אלדובי — אולי כדי למנוע ממנו את המשך ההרג.

● אלדובי התרחק, ואחרי כך ירה ב"מקומי" ופצע אותו בביטנו. כלומר, בשלא היתה צפויה לו שום סכנה.

לפי עדי-הראיה מבני-הכפר, שהסיקו להגניב את הגירסה שלהם לכתב אמריקאי, קרו הדברים אחרת, וגם בסדר אחר:

אלדובי פגש בווארי את אחד מבני-הכפר, שאל אותו למקומו של מעיין, וכשהלה לא השיב כרצונו של אלדובי, פרץ ביניהם ויכוח. במהלך ויכוח זה ירה אלדובי בכיטנו של הצעיר ופצע אותו. זה היה לפני העימות עם האחרים.

כך או כך, ברור כי בשלב הזה ירה אלדובי כמה פעמים על-ימנת להרוג. הוא הרג אדם ופצע קשה אדם. מלבד צעירה אחת, שנפגעה מאבן בירך, לא אונה עדיין כל רע למטיילים.

● מה קרה בכפר?

משיך הר"ח:

מכאן ואילך מאלצים המקומיים את המטיילים ללכת לכיוון הכפר ב"חן, כך כדי אימים, התנודות, אם כי בלא הפעלת אלימות פיזית. המטיילים מובלים לכפר מאונס...

זהו תיאור מוזר מאוד. איך מאלצים? לשם מה מאלצים? הגירסה הראשונה של הנערים והנערות היתה שונה לגמרי: אחרי שאני-הכפר נוכחו לדעת שמתפתחת תקיפת חמורה, ואחרי שכבר נהרג איש מהם בידי אלדובי, הם יעצו למטיילים לעבור בכפר, מפני שוויי הרך הקצרה ביותר אל הכביש הראשי, והבטיחו להגן עליהם.

כלומר: ה"מוטיבציה" של אנשי-הכפר לא היתה, "תוקן סניתי", אלא להיפך: לצאת מן הצרה הזאת במהירות האפשרית.

הגירסה של האלוף משוללת כל היגיון, והיא מבוססת על גירסה מאוחרת יותר של המתנחלים, שכבר הסיקו פיקו בינתיים להכין לעצמם גירסה המטהרת אותם.

אילו רצו אנשי-הכפר לעשות שפיטם במטיילים, לא היו מביאים אותם לכפר. להיפך, הם היו מונעים מהם להיכנס לכפר, ופוגעים בהם בשדה הפתוח.

איזה היגיון היה בהבאת המטיילים לכפר כדי לעשות בהם שפטים, ולהזמין על-ידי כך תגמול ודאי ואכזרי של צבא-הכיבוש כלפי הכפר?

הקבוצה מובלת כאשר היא מוקפת בהמון רב של ערבים, הממשיכים בהתנודות...

מה נקרא "ממשיכים"? לפי הר"ח עצמו, כל ההתנודות עד כה באו מצד אלדובי!

כאן סגומה האמינות של הר"ח.

בשלב זה מתחיל גם עימות בין אילן, הקנאי הקיצוני, ובין אלדובי, שהיה קנאי עוד יותר.

במהלך התנועה בוואדי אוסר מנחם אילן על רומם אלדובי להשתמש בנישקו אלא במצבי-חירום. על רקע זה מתקיים ביניהם, ככל הנראה, עימות מילולי ופיזי. ויכוח זה מתחיל עוד מחניית הבוקר במעיי-רונאז.

נראה כי בשלב זה כבר חש אילן שהוא הכניס את הנערים והנערות לסכנה חמורה, ונראה שהאמין כי מעשי אלדובי מחמירים אותה. הוא אסר על אלדובי לירות. הדברים ביניהם הגיעו לידיו כמות.

עובדה זו מעידה על עצמה. אם גם אילן סבר כי אלדובי מסכן את חי המטיילים ב"יריותיו, משמע שהיתה כאן מצד אלדובי פעולה פרובוקטיבית חמורה ביותר. לאילן נותר, כנראה, שריד של חוש-אחריות. לאלדובי לא היה גם שריד כזה.

ואכן, מעשיו של אלדובי הביאו במהרה למותו.

● אזורה רצחנית

כך מתאר הר"ח את ההמשך: בשני אירועים נפרדים יורה (אלדובי)... "ירייה-הזרה" לכיוון הרכס הצפון-מזרחי, שעליו התנוודו מקומיים. מירי זה נהרג מוסא צאלח דאוד, שעמד בטווח של כ-50 מ' והיה בסניסה (הגרסה שלי).

בויכוח עם מקומי, הנערך במרחק של כ-30 מ' מקבוצת המטיילים, מבצע המקומי ניסיון לחטוף את נישקו של המאבטח רומם אלדובי. האחרון נחלץ מהניסיון, מתרחק מיספר צעדים לא-חור, יורה ופוצע את המקומי בביטנו (תיסיר צאלח עדיין).

ערבים מנסים את הפצועים היהודיים בביתא לפני כוא הצבא. המוטיבציה והתקפנות של ערבים מקומיים...

חיילי צה"ל ומתנחלים בכניסה לכפר-ביתא פוגרים בעקבות היסטוריה

העם אין נקודות לישראל

**יש רצון לברוח מן
המציאות לכל מקום.
למיגרש הספורט.
לאולם של תחרות
פיזיונים**

השבוע הראשון של השנה ה-41 של המדינה היה עגום למדי. בשטחים הכבושים נמשכה ההתקורמות. למרות ההורעות המרגיעות, האומרות כל כמה ימים שהאיתפארה "שוככת", שהמצב "נרגע", שהאוכלר סייח "מתעייפת", מעירים הסימנים על ההיפך.

צה"ל נאלץ לערוך את כוחותיו מחדש ולעבור לגיוס מאסיבי של מילוראים, תוך פגיעה חמורה ביותר במשק. החיילים נאלצים לפרוץ לכפרים כדי "לערוך מעצרים ולהוריד רגלים". על פתיחת החנויות וסגירתן נערך מאבק איתנים. השיטה החדשה היא למרר את חיי התושבים על כל צעד ושעל. אך גם זה אינו עוזר.

ברור כי בגדה וברצועה פועלת עכשיו ממשלה מקומית במחתרת, ורק השימוש המוחץ ביותר בכוח גם מקיים שם את השליטה הישראלית הלהלה. למרות ההכחשות, מטיל הדבר עול כבר והולך על המשק. מערכת הביטחון זקוקה לתקציב נוסף. התיירים, החקלאות והבנייה נפגעו קשה.

יזקרת אש"ף וינקה בעולם, והוא חוזר ותופס מקום מרכזי בעולם הערבי. יוזמותו של ג'ורג' שולץ, לעומת זאת, התפרצה סופית. ובעיקר: השמועות על המתרחש בשטחים הכבושים מתהלכות בארץ, בהיעדר עיתונות חופשית המסוגלת לדווח את האמת. גם הן מראות את הרוחות.

ולדהיים: אסם. במצב הזה יש נטייה טבעית לברוח מן המציאות.

יש לכך צורות שונות. אחת מהן היתה ההתעניינות הכלכלית לאומית באירוע באנאלי, שהתרחש בבירת אלג'יר: האירועים (ראה יומן איש). אילו ניצחה הנבחרת הלאומית, בראשות ירדנה ארזי, היה הדבר מפצה את אזרחי ישראל, מרים את המוראל ומשכיח את האיתפארה, כמו ניצחון בתחרות ספורט בינלאומית.

אולם זה לא יכול היה לקרות. גם השיר הגאונני ביותר לא היה עוזר ליש ראל ב-1988: מול פני הידיעות הבאות יומיים על מעשי ישראל בגדה וברצועה, פשוט לא ניתן היה ברוב המדינות לגייס התלהבות למען שיר ישראלי.

אוסטריה של קורט ולדהיים לא זכה תה אף בנקודה אחת. זאת היתה הפגנה פוליטית מובהקת. כלפי ישראל לא נערכה הפגנה כה קיצונית, אך כמעט אף מדינה אחת לא היתה מוכנה לתת לישראל אלא כמה נקודות נימוס.

הבריתה אל הפיזיונים ואל הספורט היא אחד מסממני ההיכר של ישראל בשעה זו. אך אייפאשר לברוח מבעייה בוערת — תרתיימשמע — התובעת פיתרון.

הגבול חזית שניה

**החיילים מעריפים את
הסכנה בצפון על
העיסוק במילחמה
העכורה בגדה וברצועה**

בשביל צה"ל היתה זאת כמעט ישרועה.

"גם אני רודף-שלום!"

הממשלה. יצחק שמיר ראה בשיחה זו סדק בחומת ההתנגדות האמריקאית לשיתופו של אש"ף בתהליך המדיני. את מירב התשואות קצר מברך אחר: מחמוד עבאס, הידוע בכינוי אברמאזון, חבר בכיר בוועדה הפועל של אש"ף. באיגרת ארוכה ששוגרה מתוניה, ושי הערבה לישראל דרך צרפת, קרא אברמאזון "לכל הכוחות הדמוקרטיים הישראליים והיהודיים" לתמוך במאבק הפלסטיני נגד הכיבוש, ובכינונה של מדינה פלסטינית עצמאית. הוא איחל לציירים הצלחה בוועידתם ובמאמציהם לקידומו של שיתוף הפעולה הערבי-יהודי למען השלום.

נשיא המדינה לא הוזמן, כנהוג בור עירות מיפלגותיות, להיות נוכח בערבי הפתיחה. רוכב הרשימה: "נשיאים קודמים ניסו, לפחות, לשחק את תפקיד הנשיא של כל אורחי המדינה, ואילו חיים הרצוג אפילו לא מנסה. לא היה נשיא לפניו, שנקט לשון אימים כה בוטה כלפי האזרחים הערביים בישראל, כאילו היו אויבים, כפי שעושה הרצוג. אחרי השביתה של יוסהשלום, לדוגמה, איים עליהם בחירוש הטראגדיה של 1948. במילים אחרות: טרנספר..."

כנהוג, טרחו מארגני-הוועידה להזמין את ראש-העירייה שבתחום שיפוטו התקיימה הוועידה: ח"כ תופיק זאייר.

סופית ורישמית מכל יומרה לייצג את הפלסטינים ולדבר במקום אש"ף. אך ספק אם די גם בכך, לאורך ימים. גם במצבים גובר הלחץ. אמנם אין שם יישוב פלסטיני גדול, העולל לגרום לתסיסה, אך יש אופוזיציה חשוכה, מוסלמית ושמאלית, המטיפה לסולידריות עם הפלסטינים. מסביב לישראל, מתקדר האופק. בהיעדר תוויה מדינית לגבי הבעייה הפלסטינית, הוא יתקדר עוד יותר.

חיבלות אחד הצביע נגד

**260 ערבים ו-60
יהודים התכנסו כדי
לנסח מיסמך של
הרשימה השנוייה
ביותר במחלוקת
במדינה.**

שני פרופסורים פלסטיניים בעלי שם עולמי, איברהם אברלוע'וד ואר' ווארד סעיד, שלחו ברכותיהם ל-300 צירי הוועידה הראשונה של הרשימה

הצבא מואס בתפקיד המוטל עליו בשטחים הכבושים. להקיש בלילות על דלתות של בתים, לפרוץ לכפרים נידחים כדי "להוריד רגלים", לפתוח באש על ילדים ונשים — שום צבא המתגאה במסורתו וביכולתו אינו יכול להתגאות במעשים כאלה.

לכן, כאשר מתלהט המצב בגבול הצפוני, כמעט וניתן היה לשמוע בצה"ל אנחה של הקלה מפי קצינים וחיללים. זהו תפקיד קרבי אמיתי, שלמענו אומץ צה"ל והוכשר. הוא מחייב תכונות חייליות אמיתיות. הוא מאפשר ליחידות להוכיח את יכולתן — אף כי האויבים הם לוחמי-גרילה, ולא כוחות של צבא מודרני סדיר.

כאשר עמדו השבוע החיילים על גבול הצפון וסיפרו בנאוהו על מעשיהם, אפשר היה לחוש את שימתחם על כך שאינם נמצאים ברהישה או בג'אליה, ועוסקים שם במילחמה מזורמת.

"לעשות משהו". מרוע נפתחה המיתקפה בגבול הצפון? הדבר נובע מכמה סיבות: ● התקוממות בשטחים הכבושים מגבירה את הרגשת-האשמה של מחדש העם הפלסטיני החי בפזורה, המביט במאורעות מרחוק ואינו יכול לעזור. ● "לעשות משהו" כדי "להשקיף" תתף במאבק ולעזור לאחינו, יוצר לחץ על מנהיגי האירגונים לפתוח "חזית שניה".

● המאורעות יוצרים לחץ גם על המישטרים הערביים בארצות השכנות, ובראש וראשונה על סוריה, המתיימרת לעמוד בראש המאבק הערבי נגד "הארץ הציונית". כמדינת-העיסוק מס' 1 חייבת סוריה לעשות משהו, לפחות בעקיפין.

● הריגת חליל ("אברג'יהאר") וזיז גרמה להתקרבות המחורשת בין שני האויבים המסורתיים, יאסר ערפאת וחאפז אל-אסד. גם מציאות פוליטית חדשה זו יוצרת לחץ על אסד לשנות את הקו שנקט עד כה ולאפשר פעולת גרילה מן השטח הנתון לשליטתו.

אופק קודר. שונה המצב בגבול הירדני, שם נשמר השקט באופן מוחלט. אך אין פירוש הדבר שאין לחץ חמור על המלך חוסיין.

סירובו של חוסיין לאפשר את קבורת אברג'יהאר בעמאן מעידה על תחושה עמוקה של חולשה וחשש. כראי היה לחוסיין שמנהיג פלסטיני נערץ זה ייקבר בארצו, ולא בארצו-יריבתו, סוריה. אך הוא לא יכול היה להרשות זאת לעצמו.

עמאן מוקפת מתחנות-פליטים, ובעמאן עצמה יש רוב פלסטיני. אין ספק כי הידיעות המגיעות מן השטחים הכבושים מעוררות שם רגשות עמוקים ביותר — התמרמרות, שינאה, גאווה וגילוי מחדש של הזהות הפלסטינית. כל זה מסכן את המישטר. המלך כבר הסיק את המסקנה הראשונה, והסתלק

יתורים וערבים. דבריו התקבלו בתשואות-הסכמה. למחרת קיבלו הצירים החלטה חריגה: מעית ברוח זו, קראו למיפלגות הפרלמנטריות ולתנועות-המחאה לעשות יד אחת ולהקים חזית-שלום רחבה. הסייכון, לעכשיו, אפסי.

פצצת-זמן. לפני שנתיים נהגה הקואליציה כמי שכפאה שר והגישה למליאת הכנסת הצעת-חוק פושרת נגד הסתה גזענית, המתירה למעשה גזענות-במסווה הילכתי. בהזדמנות לא-תגנית זו הציעו ראשי הליכוד והמערך סעיף נוסף, הפוסל רשימת-מועמדים לכנסת שאינה מכירה במדינת-ישראל כמדינת העם היהודי. הכוונה היתה ברורה, ואיש לא ניסה להכחשה: כאמור, צעות הסעיף הראשון אפשר יהיה לפסול את רשימת "כך", ובאמצעות הסייכון השני — את הרשימה המתקרמת לשלום.

הגדרת המדינה כמדינת העם היהודי מתעלמת ביודעין מן האזרחים הערביים, ורומזת על-כך שישראל אינה מדינה השייכת לכל אזרחיה. ההגדרה הדונית של יומי החוק היתה שייקשה על הרשימה המתקרמת למלא את דרישת החוק, ובכך תיסלל הדרך לפסילתה.

צירי-הוועידה היו ערים לפיצצת-זמן שהונחה על מיפתנם. במיסמך שאושר עליהם כמעט פה אחד נקבע אחד הצביע נגד המיסמך) נקבע חר משמעית כי "מדינת-ישראל היא נחלת כל אזרחיה — יהודים וערבים, נשים וגברים, מירחיים ומערביים, חילוניים ודתניים..." יחד עם זאת הכירו הצירים כי ישראל היא "מדינה יהודית". הכריזו?

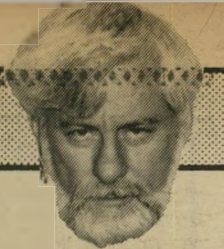
קובע המיסמך: "מדינת-ישראל קמה מכוח החלטת עצרת-האו"ם מ-1947, שקבעה כי ארץ-ישראל/פלסטין המני דטורית תחולק בין מדינה יהודית ומדינה ערבית..." המדינה היהודית קמה — והיא מדינת-ישראל. המדינה הערבית עדיין לא קמה, ומן הדין להזקימה — היא המדינה הפלסטינית. ועוד נאמר במיסמך: "על המדינה להבטיח שיוויון גמור וצדק סוציאלי, להלכה ולמעשה, לכל אזרחיה — ללא הבדל לאום, דת, גזע, מין, עדה והשקפה. אין קביעה זו עומדת בסתירה עם היות מדינת-ישראל מדינה יהודית" על-פי העקרונות המנחים של החלטת החלוקה ושל מגילת-העצמאות, וגמדי נת העם היהודי" במובן של קיום הקשר ההיסטורי והרוחני של היהודים בישראל.

שולחן-הנשיאות של ועידת הרשימה המתקרמת למי שייכת המדינה?

ראל עם העם היהודי ברחבי העולם. הכדור הונח עתה במיגרשם של אויבי הרשימה המתקרמת לשלום, וכי אלה יש רבים. אם יחפץ מישהו מהם להביא לפסילתה של הרשימה בבחי רות לכנסת ה-12 יהיה עליו להוכיח שהקשר ההיסטורי והרוחני בין היהודים בישראל לבין אחיהם ברחבי העולם עומד בניגוד לכלל הרמקוטי המקובל בכל העולם. שלפיו מדינה דמוקרטית היא מדינה כל אזרחיה, בלי הבדל לאום, דת, לשון וגזע.

* יושב מימין: יעקב ארנון, עומד: מתי פלד. יושבים: יואח אברלוע'וד, בארד יוניס, חיים הובי.

האם זה יקרה? האם יגרמו המתנחלים למילחמת אזרחים?

מילחמת אזרחים

האמיתיים, הקנאים הדתיים-לאומניים, שהם מהווים גרעין קטן גם בקרב המתנחלים עצמם.

מי הם הקנאים האלה?

ככל שמתקדמים המאורעות ומתבהרות החזיתות, תיחשף דמות האמיתית. לרבים שאין המתנחלים האלה מדוים המשך לחלוצי העלייה השנייה. שאין הם אידיאליסטים שפויים, המוכנים לסבול רעב כמו מקימי דגניה ונהלל, כדי להגשים אידיאל של צדק חברתי או לאומיות בריאה. יסתבר גם שיש מעט מאוד קשר אמיתי בין הדת היהודית המקובלת, החרדית והמתקדמת כאחת, ובין הדת המסוימת שבהם. האמת צריכה להיאמר באופן חרי משמעי: זוהי בת.

זוהי בת כמו כתות רבות אחרות בארץ ובעולם, החל בהארה קרישנה וכלה בכת החזורים בתשור בה. אך מכל הכתות, היא מזכירה ביותר את הכת של ג'ונסטאון. בג'ונסטאון שבמדינת ג'ורג'יה ביצעה כת אמי ריקאית אקט של התאבדות המונית. הורים הרעי לו את ילדיהם בציאור, לפני שהתאבדו ברעל וביריות. הם עשו זאת מתוך אמונה מטורפת במניי הגיהנם ובתורה אשר בפייהם. שליחת ילדים אל תוך כפר ערבי בעי צומה של התקוממות עממית, בליווי מלווים שיבוציירי — מה זה מזכיר? מה אם לא את ההתאבדות ההמונית ההיא?

תורת המתנחלים היא בליל של עבודת-אלים לים טרוסות-כית ודת מיקראית, פונדמנטליזם פרימיטיבי מרול בסיסמות לאומניות ואף פא-סיסטיות של אמצע המאה ה-20, פולחן של כוח ואלמות, היות של המערב הפרוע ובטיסו לתסי כיכרנחיתות יהודיים מיוכאים מהפורה, שאיפה לרודנות ובריה מן החופש, שינאה לזרים ושיכי רון משיחי — תערובת מפוצצת של טירוף דתי ואכסטאזה פוליטית.

ככל שנתקרב להברעה, תהיה תמונה זו ברורה יותר. עמישראל של ימינו לא ייתן לקנאים להוביל אותו אל חורבן בית שלישי, כפי שהובילו אותו לחורבן בית שני.

למי שמדבר על מילחמת אזרחים, אינו לוי קח בחשבון את הרגאמיות של התהליך. שום ממשלה בישראל לא תעז להוביל את המדינה לקראת שלום, שיש בו ויתור על השטחים הכבושים, אם הציבור הרחב לא יסכים לכך. אין בארץ מנהיג גדול, שיוכל לקבל החלטה ולסחוב עימו את העם בדרך של חוץ ושיכנוע. אם בכלל נגיע לשלום, יהיה התהליך הפוך: תחילה ישתכנע העם, בדרך הקשה של הבנת המציאות והסקת המסקנות המתחייבות ממנה, ורק אחר כך תסכים המנהיגות הפוליטית (תהיה אשר תהיה) לעלות על דרך זו.

העימות עם המתנחלים יתרחש, על כן, רק אחרי שהרוב הגדול של העם כבר הביע את תמיכתו בסיוען של שלום — אם מפני שתיווצר מציאות מלהיבה חדשה, אם מתוך עייפות, אם אחרי מילחמה נוראה שבה יסלו רבבות קורבי נות בעורף, אם בגלל התפכחות בדרך אחרת.

ב-1947 הלהיב חוון המדינה את הציבור, והוא יצא לרחובות ורקד לכבוד החלוקה שעליה החליט האו"ם. לקצונים הפכו באותו לילה למיעוט קטן וחסרת-חולת.

ב-1977 השתכנע העם שיש ברירה בין שטחים ובין שלום, ותמך ברוב עצום בהחלטת-השלום של מנחם בגין. המתנחלים התגמדו ונעלמו.

ב-1982 והלאה התעייף עמישראל ממילחמת-הלבנון, ודעת-הקהל הכריחה את הממשלה לסגת. כל התהליכים האלה יחזרו על עצמם, ביתר שאת, כאשר יחלו עמישראל שהשלום חשוב מן השטחים הכבושים. או אז תימס התמיכה בכת המתנחלים כשלג ביום-חמסין, ולא יישאר אלא קומץ קטן של קנאים.

לא תהיה שום מילחמת-אזרחים. לכל היותר תהיה אז פעולה מישטרית כדי למנוע מעשה-הג'ונסטאון-ישראלי.

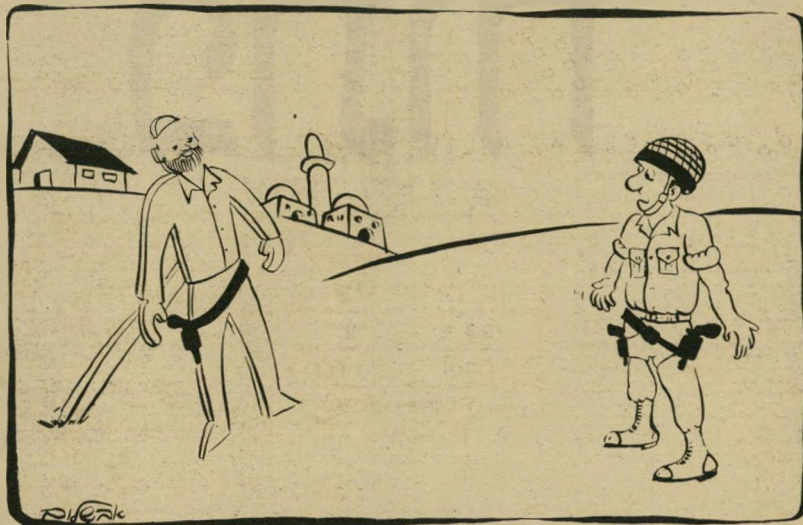
הכל מבינים שאין קיום למדינה בלי צה"ל מאוחד, חזק וממושמע. זה מקשה על אנשי השמאל, המסתייגים כיום מן המילחמה העכורה שהוטל על צה"ל לנהל בש-טחים הכבושים.

זה מקשה באותה המידה על המתנחלים. כאשר הם נכנסים לעימות עם צה"ל, כפי שקרה בימי ההיסטוריה של ביתא, נמסר העורף שלהם ונעלם.

זה הוכח כבר בימי הנסיגה מסיני. המחזה שהר צג על הגגות של ימית ובראש האגדרטה היה קומדיה. איש לא התייחס ברצינות לניסיון לעמוד בפני צה"ל.

יש לקחת בחשבון גורם חשוב זה בכל תחזית הכוללת עימות בין המתנחלים וחסידיהם ובין צה"ל.

לא קל יהיה לפרק את צה"ל. לא קל יהיה להביא לעריקה המונית של מורדים. לא קל יהיה להרים נשק נגד צה"ל.

בצהרי יום

מה שהיה בלתי-אפשרי ביוני 1948, בימי אלטלינה, כאשר מדינת ישראל היתה בת כמה ימים בלבד, יהיה בלתי-אפשרי פי כמה וכמה בשנה ה-41, או ה-45, או ה-50 של ישראל.

נסיגה מסיני לימדה עוד לקח חשוב אחר. באוסן ציני אפשר לאמור: הכסף יעי נה על הכל.

ההתנגדות לנסיגה מסיני נמסה בקרב המתנחלים מפני שהממשלה הציעה להם שוחר גרנדיוזי. עד לאותו הרגע הם עמדו במצב נחור שה מול החלמת הממשלה והכנסת. אך כאשר הוצע להם כסף, שלא היה אלא אתנ מביש, לא נותר כמעט איש אחד שסירב לקחת ולהתפנות.

רבים מהם לא זו בלבד שהתפנו, אלא גם ירדו מן הארץ.

לפני כמה שבועות הופיעה על מירקע הטלי-וויויה מתנחלת היסטורית, בחברת ילדיה ליד הווי-לה היפה, וזעקה: "תנו לי כסף, ואני ארד מן הארץ".

הרוב הגדול של המתנחלים בגדה וברצועה לא יצאו להתנחל בשל טעמים אידיאולוגיים. בגלל מיעוט הקנאים האמיתיים, היה צורך להסתייע בסתם אנשים חסרי-דימוין ורורפי-בצע שחיפשו איכות חיים" בתוך ים של שינאה ערבית, שרצו לקבל כוול (וכמעט בחינם) וילות מפוארות שלא יכלו להשיגן בישראל, וסתם זוגות צעירים שממ-שלת-ישראל הכריחה אותם להתנחל מפני שלא בנתה להם דירות בתחום הקו הירוק.

אנשים בעלי מוטיבציה כזאת יעדי פו תמיד כסף על צרות. בבוא יום-פסק-דה (תרתי משמע) ימצאו המתנחלים

מי שעורך משוואה אוטומטית של ימיו-ספי פוחית-מתנחלים אינו קולע לטרה.

אלה הם שלושה ציבורים שונים, אחד בתוך השני.

יש ציבור ימני גדול המהווה, יחד עם הדתיים, כמחצית מן הציבור היהודי במדינה.

רק חלק מן הציבור הזה הוא קנאי לרעיון ארץ-ישראל השלמה. יש הרבה אנשי-ימין שפור יים, אשר כבוא היום, מול הכרעה ממשית בין מילחמה ושלום, יבחרו בדרך-החיים. זה הוכח עוד בימי קמפ-דייוויד.

בתוך הציבור הגדול הזה יש ציבור קטן יותר, אך חשוב, הדוגל בשלמות הארץ והמתנגד להחזרת שטחים כבושים. השקפתו היא בליל של טע-נות ביטחוניות שיטחיות, נימות דתיות-היסטוריות ולאומניות פשוטות. אך אי-אפשר לזלזל בכור חו של הציבור הזה.

ובתוך הציבור הזה יש חוג הרבה יותר קטן הרחש אהדה אמיתית למתנחלים, והמוכן להיות

רוח רעה מהלכת אימים בארץ: הרוח הרעה של מילחמת-אזרחים.

מבהילים אותנו כדברים האיומים העלולים לקרות, אם תחליט אי-פעם ממשלת-ישראל להחזיר את הגדה המערבית ורצועת-עזה לערבים. או אי, כך נאמר, תיפרוץ מילחמת-אזרחים נוראית. משהו כמו מילחמת-האזרחים האמריקאית או מילחמת-האזרחים הספרדית.

המתנחלים בשטחים הכבושים יתקוממו כאיש אחד, וביריהם מחסני-הנשק העצומים שצה"ל הפי-קיד ביריהם במסיגרת ההגנה המרחבית.

קיד ביריהם יחשו מכל קצות הארץ תומכיהם ואוהדיהם, אנשי ארץ-ישראל השלמה וחסידי נושא-אמונים. ויגנו בכוח-הנשק על ארץ-ההבטחה. צה"ל יתפרק. המוני החיילים והמפקדים, שחור נכו על ברכיה של אידיאולוגיה לאומנית קרי-צונית, יצטרפו אל המורדים.

המורדים יעלו על ירושלים ויקימו דיקטטורה. הארץ תטבע בנהרות של דם יהודי, שיישפך בירי-יהודים.

וגם אם תנצח הממשלה החוקית, יהי המחר בה נורא עד כי יהיה הרבר בבחינת חורבן בית שלישי.

סיפור הזה אינו מתהלך רק בקרב הימין. הוא מהלך אימים גם על השמאל. הוא ממש כאלכי לעריקים מן המערכה, אמתלה נוספת לייאוש אופנתי.

מול תחזית מחרידה זו של מילחמת גוג ומגוג, מה אפשר לעשות? מאומה!

אני מרשה לעצמי לאמור: שטויות. התחזית הנוראה כולה היא פיברוק. דחליל להבהיל בו את הציפורים.

מי שעקב אחרי הולדת-הרוח הציבורי בימי הפרשה של כפר-ביטא, יכול היה להסיק כמה מסקנות מעניינות. מצבי-הרוח השתנה כמה פעמים, בהיוודע פרטים נוספים.

זה התחיל בגל של היסטוריה ציבורית, שהפכה את המדינה כולה להמון של ליניץ. אחר-כך, כאשר הסתבר לכל ברירעת כי הילדה נהרגה בטעות עלידי מלווה אחוו-פאניקה, השתנה מצב-הרוח. באשר התגלה כי סריה-ביטחון הורה לצה"ל להשמיד בסרטונות את בתי הכפר, למרות שכבר ידע כי הילדה לא נרצחה על-ידי ערבים, התעורר חושי-הצדק ונמתחה ביקורת חריפה על האחראים. לבסוף, כאשר הושלם הרוח הרישמי, שהיה ניסיון נושא לטשטש את העובדות הברורות, נוצר מעין תיקו פסיכולוגי.

אבל בכל שלבי הפרשה התייחס הרוב הגדול של הציבור בהסתייגות רבה אל המתנחלים.

גם אנשים בעלי השקפה ימנית הבינו כי שלי-חת ילדים אל תוך איזור של התקוממות, כדי להוכיח איזשהו עיקרון אידיאולוגי, היתה מעשה טירוף. המוות שני המלווים התימהונים, שבידי-הם הופקד גורל הילדים, הגבירו הסתייגות זו. גם שוחר-סיפוח ושינא-יערבים הבינו שמשוה רפוק בראשיהם של ה-מתנחלים.

בוודאי, יש ציבור של תומכים מובהקים, שיעי-דרו במתנחלים בכל מצב כזה. אנשי נושא-אמונים מצביעי תחזית וכהנא, חסיד אריאל שרון ורפי אלתן. אין זה ציבור מבוסס. הוא קיים וכוחו עימו.

אולם ציבור זה הוא מיעוט בציבור, ולא מיעוט גדול. יש לו השפעה רבה, מפני שהוא יכול להי-טיל את מוראו על עסקי-הנחלות ועל אמצעי-התיקשורת, ולהגביר את קולו ברמקולים הציבוריים.

ובכל זאת: זהו מיעוט. אין הוא עולה, לדעתי, על 10 עד 15 אחוזים של הציבור.

פרשת ביתא לא הגדילה את חוסנו של הציבור הזה. להיפך.

פתוח

גן העיר

סוף העולם הגיע

היו אוויר. האנשים הבלתי־נראים. הפועלים "מהשטחים" בערי ישראל.

פתאום הם קורמים עור וגידים ונראים כבני־אדם ממש. לא ברחוב. על הבימה. באולם קטן ביפו המשוחררת. שלושה שחקנים. אחד ערבי אמיתי (אריב ג'השאן), שניים יהודים (רונן עקריש ויוסי בן־שושן). במחזה חסדו ובנו. מאת יצחק בוטון, בכימויו של זכריה טובי. שלושה פועלים ערביים בעיר עברית.

לצופה היהודי, שאינו מודע למציאות זו, הקיימת ממש מתחת לאפו, עלול המחזה לגרום להלם. יש צופים המצחקקים. אולי מתוך מבוכה.

הערבים "מהשטחים" הם עבדים לכל דבר. הם עובדים בפרך, תמורת שכר זעום. אין להם שום זכויות — לא זכויות סוציאליות, לא זכויות־אדם הפשוטות ביותר. אפשר לפטר ולגרש אותם בכל עת. הם מופקרים לכל שוטר המבקש להשתעשע באנשים חסרי־מגן. רבים לנים בתל־אביב במחסנים ובין המזבלות, מסתתרים בלילה. כל נער מהמישמר האזרחי יכול להכות אותם, להביא אותם לתחנת־המיטרה, לגרום להם לאבד יום־עבודה למחרת.

לצופה היהודי, מחזה זה הוא שיעור. איני בטוח איך הוא נראה לצופה הערבי. יתכן שלא היה אוהב לראות את עצמו בדמותם של שלושת פועלי־החבל (כלשונם) המוכים והנכנעים.

אך מי שרוצה להבין את האינתיפאדה יכול ללכת לאולם הסינמה ביפו. שם ילמד מדוע מוכנים כיום הערבים בכפרי הגדה וברצועה לסבול מצוקה כלכלית ואף חרפת־רעב, לחרף את נפשם ולהסתכן במעצר ובגירוש, ובלבד שלא "יחזור המצב לקדמותו".

מיסעדר בטורונטו

"חיילים ותיקים אינם מתים, הם פשוט נמוגים..." כך אומר שיר אמריקאי ישן.

בן דונקלמן לא מת. הוא גם לא נמוג. משהו שחל לי עיתון יהודי קנדי, שבו הופיע ראיון איתו. עילעלתי בגליון, ושם מצאתי כתבה על דונקלמן.

דונקלמן היה איש מח"ל (מתנדב־חזית־לארץ), שקיבל במלחמת־העצמאות את הפיקוד על חטיבה 7. לא פגשתי אותו מעולם, אך במהלך המלחמה שמעתי עליו רבות.

לפני כמה שנים כתב ספר (נאמנות כפונה) על חוויותיו באותה מלחמה. ברגע האחרון השמיט מהספר קטע סנסציוני. דונקלמן סיפר שם כיצד נכנס לנצרת אחרי כניעת העיר. כהסס כשהכניעה נאמר שלא יאונה רע לאוכלוסיה.

אחרי שנתפסה העיר, קיבל דונקלמן פקודה בעליפה על דעת דוד בן־גוריון לגרש את כל האוכלוסיה. דונקלמן, איש כבוד, סירב להפר את ההבטחה שנתן. הוא דרש כי הפקודה תימסר לו בכתב. מובן שלא קיבל פקודה כתובה כזאת. לעומת זאת הורח מתפקידו, ובמקומו בא חיים לסקוב.

אם קיימת כיום העיר הערבית נצרת, ולא קרה לתושבים מה שקרה בנסיבות דומות לתושבי בירעם, איקריט ועשרות כפרים אחרים, הרי זה תודות ליהודי־קנדי זה.

דונקלמן הוא כעת בן 74, תושב העיר יורקוויל בקנדה. אשתו, יעל, היא צברית. הוא בעל שלוש מיסעדות בעיר טורונטו.

הוא מעיד על עצמו שהיה ציוני מנעוריו. כשהיה בן 17 הגיע בפעם הראשונה לארץ ובילה כאן שנה כפועל בפרדסים, למרות שהיה בן־עשרים. אחרי ששירת במלחמת־העולם, הצטרף לעסק המישפחתי, חיי"ט טיפ־טופ, ועם פרוץ מלחמת־העצמאות התגבר לגיוני־ההגנה. הפרשן הצבאי הנודע באיל לידל הארט, הביא את המערכה שלו על הגליל המערבי כדוגמה למערכה מוצלחת.

מה חושב בן 74 על המתרחש עכשיו בארץ? האיש שהציל את נצרת הוא בעל דיעות שיגרתיות למדי. הוא מתנגד לרוויזיוניסטים ולסניפים, דוגל בתוכנית־אלון, מאשים את הערבים בקיום בעיית־הפליטים ורואה בהתקוממות בשטחים הכב"ש כסכסוך ערבי.

הרבה יותר מעניין התיאור שנתן לעיתונאי על ביקורו הראשון בארץ, ב־1931. הוא בא כרכבת מקאהיר. ביום־המסין מחניק עבר את המדבר בקרן שהיה מלא בחיילים בריטיים, מצרים ובדווים. בדרך המדבר הקטר בסערות־חול. אבל כאשר עברה הרכבת בין הרי יהודה, "ירד עלי רגש של אושר ושלווה... היתה לי הרגשה מיסטית מורה שהגעתי הביתה..."

יש סימנים

ידידתי נעמי היא אשכנזיה לכל דבר. אבל היא חצי־ספרדית. מצד האם.

כשבנה היה ילד, התלוננה מורתו על שגיאות־הכתיב הרבות שלו. הילד בילבל בין כ' ו'ח, בין א' ו'ע. המורה ביקשה שיעזרו לו בבית להתגבר על הקושי.

נעמי ניסתה ללמד, אך זה לא עזר. אולם כשסבתו קיבלה על עצמה את מלאכת ההוראה והכתיבה לו הכתבות, אירע נס: בהכ"ת תבות לא היו שגיאות.

"מדוע אתה כותב בלי שגיאות אצל סבתא?" תמהה־התמרמרה נעמי.

כשסבתא מרבת, היא נותנת לי סימנים! הסביר הילד.

אורי אבנרי

יומן אישי

היהודי ליאון בלום קבע שיש לנוח ביום השני.

עכשיו הוא ממתין ליהודי הרביעי. אילו בא אותו פועל צרפתי למדינת־היהודים, היה יכול להיות מאושר. בחורש האחרון לא עברו יומיים בפסח. ורק קצת בחול־המועד. לא עברו ביוס־העצמאות. לא עברו באחד מאי. וחזק מזה היו ערבי־חכים וימ־גשר.

זה בסדר, כל עוד האמריקאים מסכימים לעבוד בשבילנו.

למוסיקה אין גבולות (וחבל)

אני אדם לאומי. כלומר: אני מברך על כך שהעולם מחולק לאומות רבות, ולכל אחת מהן תרבות משלה, אישיות משלה, סיגנון משלה. היה חבל מאוד אילו נעלמו כולן, והאנושות לא תהיה אלא רייסה אחת גדולה ואחידה.

לכן אני משוגע לשירי־עם של כל העמים. ומזלזל באירוויזיון. 21 שירים. כמעט כולם — אותו הרבר. כאילו זהו אירושיר אחד, שאירומלחין אחד כתב אותו, אירוימר אחד שר אותו, ואיריקהל אחד הקשיב לו.

זה היה משעמם, משעמם, משעמם. היה זה מגוחך לראות את היוגוסלבית שרה ומקפצת כאילו היתה במזרחון בלב מנהאטן. היכן התרבות המוסיקלית הנהדרת של עמי יוגוסלביה? על אחת כמה וכמה היווניה, שלא היה לה שום קשר עם הלחן היווני המשוע, המלהיב והסוחף, ולא נותרה אלא פארודיה למוסיקה אמריקאית. וכך גם התורכים, שלישייה שיכלה להיות גם סיצילית, או ספרדית, בעוד שהספרדים יכלו להיות גם תורכים או איסלנדים, לפי השיר שבפיהם.

חג רק השיר הרוסי־צועני, שהוגנב לאירוויזיון על־ידי ישראלי.

עבדים היינו בישראל

עוברים על פניהם פעמים רבות ביום. מסתכלים דרכם כאילו

חמדו ובנו: ג'השאן, עקריש ובן־שושן

לפני שבוע היתה לי התגלות.

בשעה 2 בלילה העפתי מבט מבעד לחלון הפונה לים, וקפאתי. לאורך שפת־הים, מצפון דרומה, התגלגל ענן גדול של עשן. לרגע חשבתי שפרצה שריפה. העשן היה אדמדם. אבל נוכחתי לדעת שהצבע בא לו מן האורות של הטיילת.

לאט־לאט התעבה העשן האדמדם, וענן אימתני התחיל להתגלגל לעבר ביתי. הוא הסתיר את הים כולו, ובלע לאיטו גם את הבתים, כזה אחר זה.

העפתי מבט מבעד לחלון השני, הפונה העירה, וראיתי שכל העיר מתחילה להיעלם בענן. ביתי נותר במרכז של אי קטן. בלב ים של עשן אדמדם. האי הלך והצטמק.

אלוהים! אמרתי לעצמי. אולי זה ענן של איר־רעל? אולי הגיע סוף העיר, סוף העולם? אולי אלה הם רגעי־נו האחרונים? זה היה פשוט ענן של ערפל — תופעה לא נדירה בתל־אביב.

אחרי כמה דקות שכחתי. אך אולי משהו רצה להזהיר אותנו מפני מה שעלול להתרחש במלחמה הבאה, כאשר טילים של נשק כימי יפציצו את ערינו כדי לשתק את גיוס המילואים ולעשות שמות באוכלוסיה?

אילו הייתי דתי, הייתי עלול להתפתות לרעיון שריבו־העולם בכבודו ובעצמו רצה להגיד לנו: ילדים, עשו שלום, כדי שזה לא יקרה לכם במציאות!

מיסכן טדי

ליבי, ליבי לטדי קולק.

אילו התפטר לפני חצי שנה, היה נשאר אדם גדול. האיש שאיחר את ירושלים. האיש שיצר דריקום בין היהודים וערבים. איש השלום וההבנה. סמל בינלאומי. ידידם של כל החשובים והעשירים בעולם. האיש שקיבל אלף ואחד פרסים וקורטזים.

ואז באה האינתיפאדה, וניקבה את גופו של קולק כמו שסיכה מנקבת בלון. האוויר יצא.

דרהקיום המהולל בירושלים התגלה כבלוף גאוני. מתחת למעטה יחסי־הציבור התגלתה מציאות שונה לגמרי.

ירושלים היא עיר שלא חוב־רה לה יחידיו. עיר גזענית, שבה שולט החלק היהודי שילטון מוחלט על החלק הערבי, שתושביזיו משוללים כל זכות דמוקרטית שהיא. אין להם חלק בשליטון ונחלה במינהל עירם. הם נאלצים לשלם מיסים לעירייה היהודית, העושה בכסף ככל העולה על רוחה.

החלק המערבי של העיר מנ־הל עכשיו מלחמה בחלק המזרחי. זוהי עיר־הבירה היחידה בעולם שבה מטילה הממשלה עוצר על שכונות שלמות. לתושבים הערביים בירושלים אין זכויות אזרחיות, אין זכויות אזרחיות, וכמובן שאין גם זכויות לאומיות.

בירושלים המזרחית אין וקר לחופש־העיתונות, שממנו נהנים העיתונים בירושלים המערבית. בירושלים המזרחית מקישים השוטרים על הדלתות בלילות, כמו במיטרים הטוטאליטריים המאוסים ביותר.

מעולם לא נוצר איחוד אמיתי של ירושלים. כולנו ידענו זאת. כנסענו מבניין העירייה לשער שכם, ידענו שאנחנו עוברים גבול בלתי־נראה. גבול בלתי־מסומן, אך גבול ממשי מאוד בין שתי ערים, שני עמים, שתי מדינות.

האמת היא שבכך היה קסם מסוים. בנסיעה של כמה דקות ניתן היה להגיע לחוף־לארץ, לאכול במסעדה זרה, לשוטט בשוק זר, להתיידד עם אנשים זרים. כמה שבועות לפני ההתקוממות חייתי במשך שבוע בעיר העתיקה, מבלי לצאת מתוך החומות. היתה לי ההרגשה שאני נמצא בחו"ל. כאילו בלילתי באי יווני. צלילים אחרים, ריחות אחרים, מראות אחרים. חוץ־לארץ. האינתיפאדה קברה סופית את אשליית האיחוד. נותרה המציאות של הכיבוש.

תחילה ניסה טדי להסתתר. הוא התחבא מאחורי השוטרים, אשר ידו רימנינגטון, כדורי־גומי ואש חיה בתושבים של "בירת ישראל הניצחית, שחבורה לה יחידיו". הוא הסתתר מאחורי אלון פיקוד־המרכז, שחתם על הצווים — מעצרים, גירוש, עוצר.

עכשיו אין טדי יכול להתחבא עוד. הוא מופיע על המירקע. יחד עם יועציו — שליט קולוניאלי לכל דבר, מושל של עיר כבושה. הוא מנהל מלחמה בבעלי־חזיונות, מדבר כנגדל דרום־אפריקאי, מפעיל חוקרי־החרום. בכל מעשיו הוא מוכיח שירושלים המזרחית היא בירת הגדה המערבית, שטח כבוש לכל דבר.

מיסכן טדי. דמות פאתטית. הוא קיבל עוד פרס ונאם עוד נאום ביוס־העצמאות, כאילו לא קרה דבר. אבל כמו שאמר לינקולן, אי־אפשר לשטות בכל העולם כל הזמן.

מראה מעל הגשר

בשנות ה־30 הגהיג ראשי־הממשלה היהודי, ליאון בלום, שבוע־עבודה של חמישה ימים בצרפת.

סיפרו אז על פועל צרפתי, שעמד על גשר בפאריס. כשנשאל למי הוא ממתין, אמר: ליהודי. למה ליהודי? אז ככה:

היהודי משה רבנו ציווה לנוח ביום השבת. היהודי ישוע ממצרת ציווה לנוח ביום ראשון.

פיתרון הפלאים של דן בן אמוץ ★ מיסדר הסיכות הזהות ★ על מוניות שלא עוצרות לתימניות

אנושים

האירגון, הקפיד להופיע בכל האירועים כשסיכה קטנה מעט רת את דש-ביגדו. רק מביני עניין ידעו שהסיכה הקטנה הזאת

■ בערב של פורום-הוועדים נשאלה שרת-הבריות **שרישה ארבל-אלמוזלינו** מדוע היא יושבת בצד אחד של השולחן,

אלתרמן נגר רבון, בעניין מסי בת-פורים, שערכה נעמ"ת בשנה שעברה, בבימויה של אלתרמן. השבוע נפגשו השתיים והחליטו להגיע לפשרה מחוץ לבית-הדין.

■ במסיבה, שנערכה לרגל תערוכת-ציורים המנציחה את פועלו של המנצח **ארתרור טוסקאניני**, בלטה אשה קטנה ואלגנטית. הסתבר שזוהי **גרי ציאלה פונמנה**, אשתו הא-טלקיה של המלחין **דובי זלצר**, שבאה בחברת בעלה ושמה לפגוש את ידידתה הוותיקה **רחל גולן**. אשתו של המפיק **מנחם גולן**.

■ ההאטה בענף-הטקסטיל לא

חיס נוקבים בכל פורום חברתי. לרן **בן-אמוץ** יש פיתרון-פלי אים, שמי שיאמרו יזכה בנקל בבחירות: לכלול במצע את ההבטחה הבאה: "אנחנו מבטיחים להגדיל את סיכויי הציבור לרבות כטוטו".

■ שמו של חבר-הכנסת **בני ימין** ("פואר") **בן-אליעזר** הוד כר כמועמד מטעם המערך לראשות עיריית באר-שבע. פואר אמנם מתגורר בראשון-לציון, אך התופעה של חוסר-קשר בין שמות המועמדים לבין מקומות מגוריהם, הפכה כבר לשכיחה. פואר אף העז להתלווץ על כך, כשהודיע לחבריו ביום השישי בצהריים: "טוב, אני חייב לפרוש".

■ סגן-השר **עדי אמוראי**, שהכריז שלא יכלל בכנסת הבאה, טס בסוף-השבוע לארצות-הברית. אמוראי נסע, במסגרת הבונדס, לשבועיים.

■ במיסדרונות הכנסת מהלכת בריחה חרשה, המספרת שראשה-משלה **יצחק שמיר** פנה אל **יאסר ערסאת** ואמר לו: "אחרי שעזרו לי להיפטר מהסגן שלך (**אבו ג'יהאד**), תעזרו לי להיפטר מהסגן שלי".

■ **דני קורן**, אחיה של **רות ניסים**, אשת שרי-אוצר ומי שניחשב בזמנו לאחר מנערי של **יגאל אלון**, עומד להתמנות של בקרוב לדובר מטה-הבחירות של

מאיר הרצין החבר המפורסם ביותר של יחידת-ה"קומנדו 101, היה מאורח-הכבוד בטקס חלוקת הספר "אנשי מופת". עם כניסתו עטו עליו אנשי-תיקשורת ואורחים, שביקשו את חתימתו על הספר. הרצין סירב ליטול חלק במערכת יחסי-הציבור במקום, והעדיף להתבדל בישיבה על אחת הכורסות. בצילום מימין: השבוי-שחזר חזי שי הגיע בחברת רעייתו שחורת-השיער, איריס, והעיתונאית שכתבה עליו בספר, עמליה ארגמן-ברנע. חנה זמר, עורכת "דבר" (בצילום למטה) רשמה הערות בשפת-אמה ההונגרית, כשלוכה אליאב (לצידה) מייפץ לה.

מסמלת את התואר "קצין ליגיון הכבוד הצרפתי", שניתן לו על-ידי ממשלת צרפת על פועלו. בארוחה חגיגית, שנערכה לכבודו בחיפה, הוא פגש ב**יעקב בזק**, ראש האגף ליחסי-ציבור, דוברות וקשרים בינלאומיים ב"עיריית חיפה. מאנייאן היה מופת תע לראות על דש-ביגדו של בוק הישראלי סיכה קטנה הוזה כמ עט לשלו. הסתבר לו שבזק הוא "אביר המיסדר הלאומי למצוינות", תואר שניתן לו לפני שנה על-ידי נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, כהוקרה על תרומתו ויוזמתו בקידום הקשרים והיחסים בין צרפת לישראל.

■ השחקן **אברהם רונאי** מוכר בחוגי-התיאטרון כאוהד שרוץ של הליכוד, ובכל הודמנות הוא מביע את דעותיו הימניות. כעת מתברחים על חשבונו בתיאטרון הבימה על תפקיד

ואילו בעלה, **נתן אלמוזלינו**, יושב מולה ולא לצידה. היא השיבה: "אני לא רואה אותו בכלל בגלל העבודה. כך, כשאני יושבת מולה, יש לי הודמנות לראות אותו".

■ הפטפטת מכיוון האמנים, שנכחו באולם שבו נשא מוז"ל ההסתדרות **ישראל קיסר** את דבריו, לא מצאה חן בעיניו. הוא פנה אליהם ואמר כי כל אמן שיפריע לו במהלך הנאום, יפסיד מכך, מפני שהוא יעשה חיקוי שלו, ואז תיפגע פרנסתו. לאחר מכן פנה אל **יוסף יצחק**, מייסד פורום-הוועדים, ואמר לו בהר: "יצחק, שמור על הבריות, כי נראה לי שמערכת-הבריות מתמוטטת".

■ אירגון הספרים הבינלאומי מי-סי-איי-טי ערך את הכנס הערבי למי שלו בתל-אביב. **פרנסואה מאנייאן**, הנשיא העולמי של

צריך לראות איך נראית באר-שבע.

■ **עדה רבון**, מזכירת נציג מ"ת תל-אביב והבימאית **אלה אלתרמן** היו בריון מישפטי, בגין תביעה כספית שהגיש

המערך. במסגרת זאת, הוא כבר מבקש עצות הסברתיות מאנשים שונים ופתוח לדיועות המקוריות ביותר.

■ מי יזכה בבחירות הקרובות? — על כך מתקיימים ויכוח

מנחה-הטלוויזיה, יצא לבלות בחברת ידידתו מילדות, הספרית ונדה קרן (לצידו), כדי לראות את תגובות האנשים לתיסרוקת-התלתלים החדשה שעיצבה לו הספרית. התגובות היו אמנם חלוקות, אך פאר היה מרוצה.

■ **מני פאר**

מנחה-הטלוויזיה, יצא לבלות בחברת ידידתו מילדות, הספרית ונדה קרן (לצידו), כדי לראות את תגובות האנשים לתיסרוקת-התלתלים החדשה שעיצבה לו הספרית. התגובות היו אמנם חלוקות, אך פאר היה מרוצה.

שרה סלע רעייתו של הפרופסור מיכאל סלע, העוסקת כיום בגיוס-כספים עבור התיזמות הפילהרמונית, הופתעה כאשר ישבה בחברת ידידים במיסעדה, ולפתע נכנס למקום יפתח, חייל בשרות סדיר, שהוא בנה מנישואיה הראשונים לאיש "אל-על" דאז, חנוך ברוורמן. סלע, גם היא דיילת לשעבר, הציגה בגאווה את בנה החסון לפני חבריה, שמיהרו לערוך השוואות בין האם ובנה.

בגדיה. לתדהמתה הסתבר לה שכל הארונות נעלו ובגדיה האישיים נותרו באחד מהם. הבגדים שלבשה במהלך החזרה היו חושפניים מדי, והיא החליטה להחליף תלבושת ובחרה בתלבושת בושת תימנית מקורית, שכללה מיכנסיים רקומים, טוניקה וסני רלים תואמים ויצאה לרחוב לחפש מונית, אך למזלה הרע אף נהג אחר לא עצר במשך 40

העסקן של מפא"י שהוא ממלא במחזור סאלח שבחי.

■ השחקנית יעל מילוא, המשחקת בתפקיד המזכירה ב"מחזור סאלח שבחי", נתבקשה עליידי הבימאי אסירים קישון להישאר באולם אחרי גמר ההצגה, לשם קבלת הנחיות לגבי תפי קידה. אחרי ששוחחו היא ניגשה לחררה-הלבשה כדי להחליף את

דקות, בגלל המראה המוזר שלה. לבסוף הצליחה להשיג מונית שתסיע אותה לביתה. במהלך הנסיעה היא הבחינה שהנהג מביט בה בעיניים מוזרות ורק כשהגיעה לביתה הבינה שכעצם חשבו אותה הנהגים למשוגעת.

■ **מיכל אדר**, בלונדית תמירה וחטובה, דוגמנית ותיקה ודיילת-אוויר ותיקה באל-על, החליטה לפרוש מדרגנות ("הגיע הזמן"). אדר חיפשה לי עצמה עניין נוסף בחיים, ונרשמה לקורס של 10 חודשים לפירסום וליחסי-ציבור, בהדרכתו של ד"ר יריב בן-אליעזר. בתום ה- קורס אמר לה בן-אליעזר שהיא ניתנה בחוש טיבעי ליחסי-ציבור, והוא ממליץ שתעסוק בכך.

■ **מיכאל שושן**, היחצן של חברת ארמיס העוסקת ביי- בוא אמנים וזרים לארץ, הוזמן את נציגיה-התקשורת למיפגש עם חברי תיאטרון-הבובות הממלכתי של הונגריה, הנמצאים בישראל אל בסיוור-הופעות. לאחרים מהם הוא הודיע שהאירוע יהיה בחסות שגריר הונגריה בישראל. כשי- הוכרז לו שאין בארץ שגרירות הונגרית, הוא תיקן את דבריו והסביר שמדובר ב"נו ג'יינש", שהוא ראש משרד-האינטרסים של הרפובליקה העממית של הונגריה בישראל.

■ כחור שהוציאו לעיתון נות, מספרים צמר הקוסמים צ'יקי וריקי (וזהר), שהם אב ובנו. הבטחנו בעבר להעלים את מיגרל-שלום בתל-אביב, ד"ר בר שנבצר מאיתנו לעשות, עקב בעיות שלא היו תלויות בנו. אך למרות זאת, אנחנו מתכננים להעלים בקרוב מטוס אר-נוב כנמלה-העופה ב"נגוריון".

■ שחקן-התיאטרון יוסי גר- בר לקה בהתקף-לב קל, ואושפז בבית-החולים הדסה. אחרי סיד- רת-כריקו, הבחירו לו הרופאים שעליו להישאר באי-שפוז שבוע ימים, ולאחר מכן להתחיל באו- רה-חיים שונה מזה שהיה מקובל עליו.

דפנה בריק, זוהר אהליאב ונעמי רון

אנריקו מאסיאס הזמר, בא למלון "אוויה סונסטה" בטאבה, למסיבת יום-ההולדת של משה ינוקא, נער-השעשועים הוותיק, כיום מנהל-האירועים במלון. התקליטן השמיע שיר בקצב הטנגו, והזמר אחז בידו של ינוקא.

ד"ש קר (מסיביר)

כלילות לבנים

קורותיו של אסיר-ציון ברוסיה

לפני כמה שבועות פגש הפרשן המדיני חנו קריסטל בעס- קי-חרות הוותיק, אברהם אפל. השני יים נמנשו במיפגש של אנשי חרות בתל-אביב. אפל הופתע כי שהבחין בספר שאחז קריסטל, "לילות לב- נים". זהו סיפורו הפ- חות-נדע של גוק, המתאר את תקופת מאסרו בסיביר, בת- חילת שנות ה-40.

ההקדשה בברכה, מ. בן-י

מזוב התרגשות והערצת המנהיג, הבטיח אפל לקריסטל לה- ביא לו הקדשה אישית מהמחבר, שעיקר-איש לא שזפה אותו במשך שנים. קריסטל הביט בו בחוסר-אמון, אך הפקיד בידיו את הספר.

חלפו שבועות, ומצד אפל היתה שתיקה. קריסטל כבר רשם לעצמו לרכוש עותק נוסף של "לילות לבנים", וציחקק על אמונתו של אפל במנהיגו.

ביום בהיר אחד, יום-ההשבעה של משה ארנס ומרדכי גור כשרים, נפגשו קריסטל ואפל שוב במיזנון-הכנסת.

"למה לא לקחת את הספר שלך?" התעניין אפל בטיבעיות. "מה זאת אומרת?" תמה הפרשן.

"השארתי לך את הספר במקום שבו קבענו כבר לפני כמה שבועות..." הסביר אפל, "עם החתימה של גוק".

אז זהו: זוהי דרישת-השלום האחרונה של האיש מרחוב צמח. אמנם אין תאריך, ולא ידוע האם אפל ביקר את הכותב אישית או שהפקיד את המלאכה בידיו האמונות של קדי- שאי. בכל זאת, ד"ש.

חדר-הכספות של פלאטו-שרון

שמואל פלאטו-שרון, בבית-המיושם שמשמש רק בכספת הרגילה

כאשר לאדם יש מוניטין של נוכל, מוכנים לקנות כל סיפור המתפרסם עליו.

כאשר התפרסם בעיתונות ששמואל פלאטו-שרון שכח את הקומבינציה של הכספת שלו, ושהמיסטר נאלצה למרוץ אותה בעזרת פורץ מיקצועי, חשבו הכל שגם זה אחד מסיפורי פלאטו.

האמת היא שזאת לא היתה כספת רגילה, אלא חדר-כספות מיוחד, שחוקט לעורר שמירת התמונות המקוריות שהיו בבית, עלי-פי דרישת חברות-הביטוח. התמונות המקוריות של פלאטו-שרון נמכרו כבר מזמן, ועל הקירות נתלו זיפים שאינם מציינים חדר-כספות. מאז אין פלאטו שרון משתמש בחדר-הכספות, ולכן שבה את הקומבינציה. הוא משתמש אך ורק בכספת הרגילה, שבה שמר מיסמכים וחפציו-ערך. את הקומבינציה של הכספת הזו לא שבה הח-כ"לשעבר, והיא נפתחה על ידו. משנמרץ חדר-הכספות, התגלה שהוא ריק.

זה נאמר. גם בשביל האשה היפה שישבה לפני השופטים ושהארץ כולה עקבה אחרי להטוטי התרגום שלה. היא סיפרה על כך לשרה לייבוזיץ

שולטים היטב באוקראינית, אך לא כן הנאשם, ששפתו פשוטה יותר, בסיסית.

● **כפי שאת מתארת את המישפט, נדמה שכונות רוחות שת של תרגום התרחשה מאי חורי הקלעים.**

כן. מלבד ומלבד המתרגמים האוקראינים היו גם מתרגמים שישבו בתא קטן במרומי הבימה ותורגמו לאנגלית את כל מהלך המישפט. ריבריהם הורעברו באוזניות לקהל דובר האנגלית ולסניגורים. והיתה גם לחשנית שתירגמה לעד הגרמני את השאלות שהופנו אליו.

● **האם לא נשברת במהלך המישפט?**

אילו הייתי נשברת, אפילו לכמה דקות, הייתי מיד מודיעה על פרישה. רגשות אינם לעניין במיקרה כזה.

● **האם אין זה מפחיד לשבת מול קהל כה רב ועשרות מצימות לווזייה?**

זו אחריות גדולה. לפעמים הרגשתי כמו לוליון, ההולך על חבל דק וכולם מביטים בו ומצפים שימער ויפול. בעיני קר כשתירגמתי מאנגלית לעברית. בארץ הרי כולם בטוחים שהם יודעים אנגלית מצויין ורק במיקרה, מפני שהם עסוקים בדברים אחרים, הם אינם מתורגמנים.

● **היו לך שגיאות תרגום?**

שאני מתאימה ויכולה לעמוד במשימה. התחלתי לארגן צוות ולהתכונן למישפט.

● **לא היססת כשהציעו לך את התפקיד?**

לא. חשבתי שאם מתקיים מישפט שואה ואני יכולה להשתתף ולתרום את חלקי לכך שאדברים יובאו לידיעת הציבור, אני חייבת לעשות את זה. וכולנו, כל המתרגמים, אמרנו לעצמנו שאם האנשים האלה, הניצולים, עברו את כל הוועות האלה, אסור לנו להתפנק ולחשוב שאנחנו נתקשה לתרגם את דיבריהם.

● **יש לך קשר אישי לשואה?**

לא. אני לא ניצולת-שואה. גם הורי אינם ניצולים, אולם אני חושבת שכור לנו, כל היהודים, הם ניצולי-שואה במובן מסוים.

● **איך מתכוננים למישפט כזה?**

קראתי את טרבלנקה של יצחק ארז, לא בקריאה שיטחית ומהירה, אלא בקריאה איטית, שמתי לב לכל פרט והשתדלתי לזכור כמה שיותר. אחריכך, בזמן המישפט, רדשתי מההגנה ומהתביעה שיתנו לי תקציר מעדויות כל עד, לפני שהוא עולה על דוכן העדים, כדי שאוכל לקרוא ולדעת מה הוא עומד לאמר. וכשעד דיבר על זיכרון, קראתי לפני כן חומר על זיכרון.

● **איך מארגנים צוות?**

יש בארץ 20 מתורגמנים, התכריע

הרגשתי כמו לוליון!

אחרים מצאו שגיאות, מפני שכל אחד בטוח שהוא יודע יותר טוב ממני. אני חושבת שהייתי בסדר.

● **המישפט העניק לך חשיפה רבה שתסייע לך עכשיו בעבודה?**

או מה זה אמנם מחניף, אבל במירה. איכות התרגום שלי לא השתנתה. זה היה רגע השיא בעבודתי?

מבחינה מסוימת כן. זהו אירוע חריג פעמי. לעיתים רחוקות קורה שאדם מעורב בדבר כזה במשך שנה שלמה. אני חושבת שזה היה רגע השיא גם בעבודתם של השופטים ושל עורכיהם.

● **איך התנהלה, באופן מעשי, מלאכת התרגום?**

הקשבת לדיברי המדבר ורשמתי בצד ציונידך בדבריו. נניח שהוא אמר: "אנחנו היינו במחנה מסוים ואחר כך הלכנו קילומטרים רבים." אני רשמתי: קילומטרים, מחנה, הליכה. את השאר אני זוכרת בעזרת דימיון. אני מרמינת לעצמי תמונה של דבריו. אחרי שאני מבינה מה האדם התכוון לאמר, אני בונה מישפט.

● **את מתרגמת באופן מילולי**

באירגון בינלאומי למתורגמני ועירות, אא"ק. זהו אירגון יוקרתי המונה 2000 מתורגמנים מכל רחבי העולם. כשיפונים אלי ומציעים לי להיות ראש צוות תרגום, אני שוקלת אם אני מתאימה לתפקיד המסוים הזה ואחר כך אני מציעה לכמה מחברי האירגון כי יצטרפו אלי.

● **מדוע חשבת שאת מתאימה?**

אמר לי שזקוקים למתורגמנים מ"אוקראינית, עברית, אנגלית, גרמנית ואידיש. אני שולטת היטב בגרמנית, בעברית ובאנגלית. הבעיה היתה עם המתורגמנים לאוקראינית, מי שישבו ליד דמיאניוק ולחשו את התרגום לאוזן לאוקראינית.

● **איך הגעת למתורגמנים האלה?**

ראיינתי כמה מועמדים ובחרתי את ריטה שניידר, העובדת באנציקלופדיה הרוסית, ויקטור רדצקי, מומחה לאוקראינית עתיקה ומרצה למחשבים ופיזיקה בסורדניק, ד"ר לפילוסופיה של המדע. הם נטשו את כל עיסוקיהם ובימשך שנה שלמה תורגמו את מהלך המישפט לדמיאניוק. הם ישבו לידו, כדי שיוכלו לראות, מיד, אם הכל מתנהל כהלכה. אגב, מיד התברר שהם אכן

נה שאפשר לרכוש. היו לך רגעים קשים? בתחילת המישפט, כשהעדים הראשונים סיפרו על חוויותיהם האישיות, היה קשה. ניסיתי להקל עליהם כמיקצת.

● **איך?**

מאריך אוקונור, שהוא גוי, ואינו מבין בצורה עמוקה את השואה, וגם בגלל התפקיד שלו במישפט, ניסה להיות בוטה כלפיהם, לערער את אמינותם. כשתירגמתי את דבריו פיצלתי מישפטים ארוכים לכמה מישפטים קצרים. הפכתי את שאלותיו לבהירות יותר בעזרת השימוש בפעלים רבים ככל האפשר. ניסיתי לפנות אליהם בצורה רכה יותר מנימת-קולו של אוקונור.

● **האם אין זו בגידה במיקצת? את הרי אמורה להיות אוביקטיבית.**

נכון, רצוי שלא ישמעו בקולי את מה שאני חושבת, אבל אוטומטית ניסיתי להגן על הניצולים. לא יכולתי לפנות אליהם בצורה בוטה, זה נראה לי אכזרי מדי.

● **איך הגעת לתרגם במישיט?**

מהנהלת בתי-המישפט פנו אלי, וביקשו אותי לקבל על עצמי את אירגון כל צוות התירגום במישפט. חשבתי

דה עברית. מאוחר יותר למדה גם אנגלית וצרפתית.

במבט ראשון נראית פרוסט אשה קשה, רישמית, אחר כך היא מתגלה כאשה חביבה, מלאת חוש-הומור, רגישה. היא מתעקשת שלא להסגיר את חייה האישיים, נזהרת שלא לגלות את גילה, ושוקלת כי קפדנות את דבריה.

● **הסכמתי להתראיין, היא אומרת, רק כדי לחשוף את המיקצות שלי, שבדרך-כלל נעשה בחדרי-חדרים, בתא קטן. עכשיו, כשכולם מתעניינים במישפט, זו הזדמנות טובה להסב את תשומת-הלב למלאכת התרגום.**

פרוסט היא מתורגמנית, העויה סקת בתרגום בעל-פה, וגם מתרגמת בכתב. נוסף על כך היא ממקימי המחלקה לתרגום באוניברסיטת בר-אילן ומלמדת תרגום לעברית מאנגלית ומצרפתית.

במשך שנה וחודשיים ישבה בתיה פרוסט, המתורגמנית במישפט ג'ון דמיאניוק, למרגלות השופטים. היא הפכה לחלק בלתי-נפרד מהמישפט, כמו השופטים, כמו מאריך אוקונור ויורם שפטל, כמו דמיאניוק עצמו.

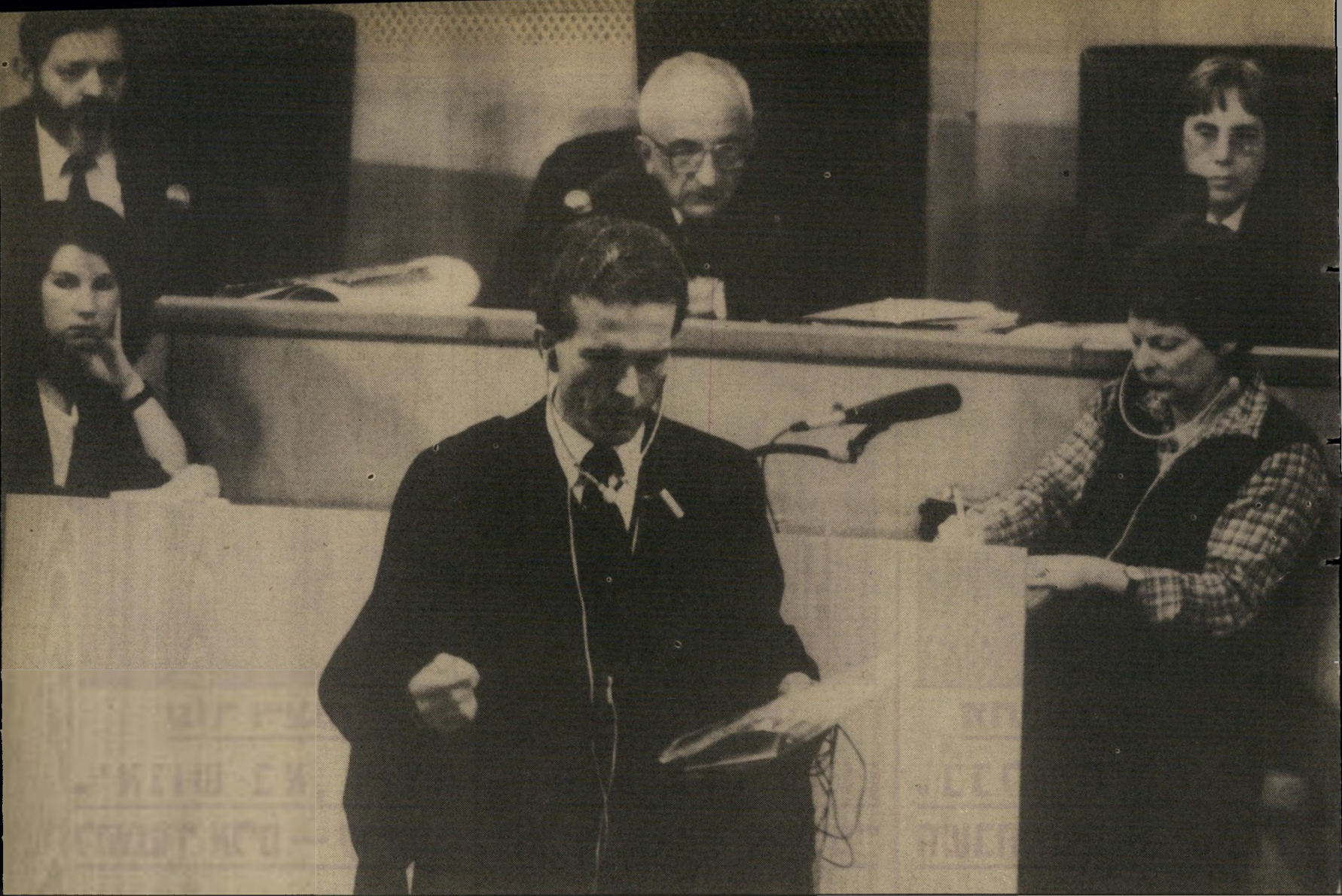
קולה היה סמכותי, רישמי, אך הוא היה גם מלא-חיים וחשף את ריגשותיה. השופט דוב לוין אף העיר לה כי היא מתרגמת את דבריו של העד כשחקנית, ולעיתים קולה מלא טרזניה כלפי הסניגור.

הקהל אהב את פרוסט. לרבים היא שימשה פה ואוזן. בלעדיה לא היו מבינים דבר. הם זיהו אותה עם הניצולים. "איך הכניסה לו, צעק נהג-מונית משולבה כשהעד, באמת צעות פרוסט, השיב תשובה ניצחת. יודעיה-אנגלית ניסו להתווכח איתה, מבלי ידיעתה, כמובן. היו גם מי שחשבו שהם היו עומדים במשימה טוב יותר ממנה.

ביתה של בתיה פרוסט גדוש ספרים. הם מזורים בחדר-האורח, חים, במירפסות, בחדר-השינה. כמעט ואפשר להריח את האהבה העצומה למילים, לספרים, לכל מה שכתוב.

בתיה פרוסט נשואה ליוסי פרוסט, המנכ"ל לשעבר של אמנות לעם, היום מנכ"ל החברה לניהול מיפעלי תרבות. יש להם שלושה בנים. הבכור לומד תיקשורת באוניברסיטה של לונדון, האמצעי חייל, הצעיר תלמיד בחטיבת-הביניים.

פרוסט נולדה בבודפשט לאם וינאית. בבית הוריה דיברה גרמנית, בגיל צעיר עלתה לארץ ולמ

ציון צפירי, העולם הזה

בתיאור פרוסט בדאשית המישפט (מימין, לפני השופטת דורנר. באמצע: מאדק אוקונור): „רציתי להגן על הניצולים“

ברת. קשה מאוד לתרגום בילכול שכ זה. „קחי אותו ממני“ היא צועקת לזו שיושבת לצידה. ואז אנחנו מתחלפות. **● תרגום טוב יכול להפוך נואם עילג לנואם מבריק?** כן. קולגה שלי תירגמה את אחד הפוליטיקאים הפחות מבריקים. יריביו מיהרו אלי וביקשו שאוציא אותה מה תא. היא הופכת אותו לאדם מבריק, הם זעקו, והוא לא כזה. מצאי לו מתורג גמנית שתשיב אותו לממדיו הטיבי עיים.

● איך עושים את זה? הרעיון הכללי של דיבריהם ידוע. הם הרי לא מחדשים דבר. נאומיהם רומים. לעיתים קרובות גם הבדיחות **שורה לייבונין** (המשך בעמוד 35)

זוכה לייצוג מכובד יותר. הרי כבודה של המדינה נבחן גם בשפה, ואיוז מדינה היא זו שמדינאיה מתביישים לדבר את שפתה? אגב, אנחנו המדינה היחידה בעולם שהפוליטיקאים שלה נואמים בשפות זרות. פוליטיקאי צרפתי נואם בצרפתית בלבד, ואנשי מרע צרפתים מבררים לפני כל כינוס אם מתלווה אליו תרגום לצרפתית. **● ובעברית, האם שפתם עשירה?**

רובם מדברים עברית עילגת. אולי מפני שרובם יוצאי צבא. לאחרים יש אוצר-מילים שכולל רק 150 מילים והם מדברים באיטיות, בפאתוס, ובצורה מעורפלת, כנראה כדי לנסות ולטשטש את חוסר שליטתם בשפה. לפעמים, כאמצע התרגום, אחת המתרגמות נש-

כלל ביקורתיים מאוד. **● מדוע?**

אנחנו שומעים אלפי הרצאות, יש לנו רגישות לשפה וכשאתה רווי במי לים אתה נעשה ביקורתי.

● מה דעתך על נאומיהם של הפוליטיקאים הישראלים? הם נמצאים בכל ועידה. כמו העי ציצים. הם תמיד שם, ותמיד מדברים, ורק אנחנו מקשיבים להם, כי הרי אף אחד לא טרח לשמוע באמת את דיב ריהם האינסופיים. ויש להם תכונה כזו שהם מתביישים להורות שהם שולטים רק בעברית, ומנסים בכל תוקף לדבר גם בשפות אחרות.

● ומה רע בזה? הם היו נשמעים טוב יותר אילו היו מדברים רק בעברית. וגם המדינה היתה

סימולטני. מתרגם בכתב סוחב איתו את העבודה לכל מקום. אם הוא נתקע בחיפוש אחרי מילה מתאימה, הוא עלול להיטרד בבעייה הזו יום ולילה, עד שימצא פיתרון. מתורגמן סימולטני אינו יכול לתקן את דבריו. מרגע שהם נאמרו הוא סיים את עבודתו. זה מאמץ מרוכז שמסתיים בהרפיה.

■ ■ ■

● תרגמת גם בכתב? מעט. באחרונה תירגמתי את הספר שיחות של פרנסואה מיטראן. **● באילו אירועים את מתרגמת?**

בוועידות מיפגותיות ובכינוסים שונים. אנחנו מגיעים לכל התחומים. כל ועידה בינלאומית שנערכת בארץ זקוקה למתורגמנים: כנס הידרולוגים, כנס בנושא השתלות שיניים, נגרות ממוחשבת, גננות, ואקום לפיסיקאים, כנסים רפואיים, מישפטיים והרצאות שונות. תירגמתי גם את אנוור סאדאת, דיטריך גנשר, ג'ימי קארטר ופראנסואה מיטראן, כשביקרו בארץ. **● היית המתרגמת הצמודה של סאדאת?**

לא. הוא הביא איתו מתורגמן אישי שתירגם את דבריו מערבית לאנגלית. אני תירגמתי מאנגלית לעברית. אגב, לאישים רבים בעולם יש מתורגמן צמוד. בארץ הנושא הזה לא מפותח. הפוליטיקאים אינם חושבים שזה חשוב מי יתרגם אותם.

● מי הוא אדם שקל לתרגם?

קל לתרגם אדם שיועד מה הוא אומר, ושואמר את הדברים בצורה מסודרת, עם התחלה, אמצע וסוף, שדבר יוצא מתוך דבר. בקיצור, אדם, שהנאום בשבילו הוא אמנות.

● בגין, למשל? לא.

● יש בארץ אנשים שקל לתרגם אותם?

אני לא מוכנה לדבר על כך, כי לי יש רק ביקורת. מתורגמנים הם בדרך-

לי, בדיוק איך שהדברים נאמרו?

לא. אני צריכה להעביר משמעות, לא דווקא להקפיד על תירגום מילולי. החשוב ביותר הוא להבין את הדברים. **● ומה קורה אם אינך מבינה?**

אז אני בדיוק את מה שהוא אמר. אולי הוא התכוון להיות לא מובן. **● איך מתרגלים את הדיבור?**

תובעים ממני יותר ויותר. ככל שא תה תובע יותר, כן רב כוחו של הדיבור. למשל, קורה שאני לא זוכרת מיספר טלפון מסוים. אני לא מניחה לעצמי, עד שאני נזכרת.

● אלו תכונות צריך מתרגם סימולטני?

רצוי שידע לעבוד בלחץ ויהיה קל ביטוי ומשכיל. ככל שאתה יודע יותר אתה מופתע פחות.

● ומיבטא נכון בשפה שא ליה הוא מתרגם?

לא הכרחי. אם אי אפשר לדבר במיב טא נכון, חשוב לפחות לדבר במיב טא ניטרלי, שלא יהיה צורם מדי. **● מתרגם סימולטני הוא קצת כמו שחקן?**

כן. אלא שאנחנו לא מכירים את הטקסט. אנחנו, כמו השחקנים, ניצבים מול קהל ומעבירים לו דברים מסוימים וכל הזמן אנחנו חשופים ועומדים בי מיתכן תמיד. אם נכשלתי בתרגום של פסקה מסוימת אינני יכולה לט עון להגנתי. אתמול הייתי טובה יותר. אני צריכה להיות טובה כל הזמן. חשוב גם לשמור על מתח מסוים בקהל ול התחיל לתרגם מיד עם סיום דיבורי המדבר, כדי שלא לייגע את הקהל.

● איך מתנהל תרגום לתוך אוזניות?

בצורה דומה, אלא שאז אני יושבת בתוך תא, לצירי מתורגמן נוסף, ואנחנו פחות חשופים, רק קולנו נשמע.

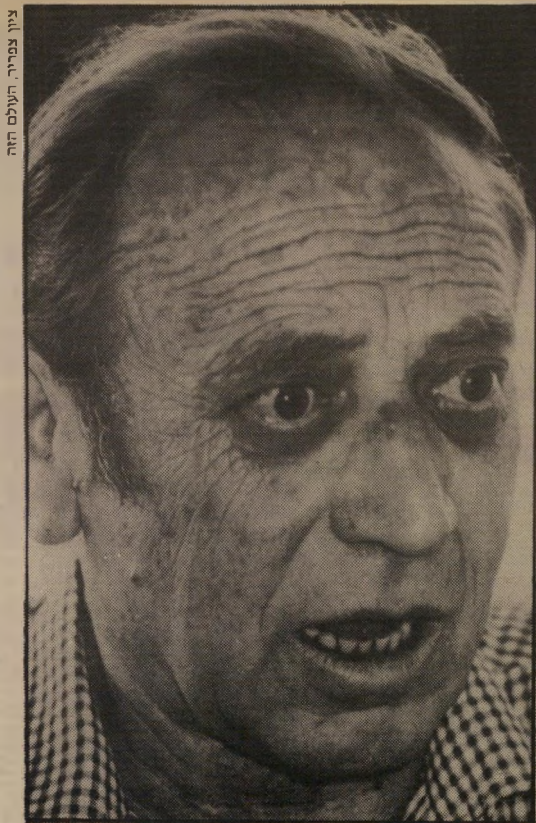
● את מעדיפה תרגום בכתב או תרגום סימולטני?

לאופי שלי מתאים יותר תרגום

ציון צפירי, העולם הזה

בתיאור פרוסט בבית המישפט: „הפוליטיקאים הם כמו עציצים“

ציון צמיר, העולם הזה

מתי שמואלביץ:

**„בכל פתיחת דלת
חשבתי שהגיע החבל!“**

אבי גלמן, העולם הזה

יעקב רובין:

**„זה איננו נכון
שאנחנו שבעים ושמונים!“**

ציון צמיר, העולם הזה

עזר וייצמן:

**„יאנוש בא, רוצה
להצטרף אלינו — קדימה!“**

גזרדין המוות שנגזר, בשבוע שעבר, על גזן דמיאניוק העלה לכותרות את עונש-המוות וכל הכרוך בו. טילפנתי לגזרדין אחר למוות — אם כי בנסיבות אחרות, כמובן — מתיתיהו שמואלביץ, מי שהיה מנכ"ל מישרד ראש-הממשלה, בימי שילטונו של מנחם בגין.

עונש-מוות

- אתה זוכר את גזרדין המוות שלך? איך אפשר לשכוח! זה היה ביוני 1944. האנגלים דנו אותי למוות.
- בעוון מה? בעוון יריות, נשק — כל מיני דברים.
- האשמה נשמעת שיגרתיית. מדוע החמירו איתך? מפני שהייתי הראשון. רצו להפחיד באמצעותי, למען יראו וייראו.
- מה קרה אחרי גזרדין? אחרי 11 ימים, החליפו את העונש במאסר-עולם.
- אתה זוכר מה עבר עליך בפרקיהזמן של 11 הימים? כן, אני זוכר! כתבתי על כך פרק שלם בספרי 'מים אדומים'. היה לי הרבה זמן, להרגיש... כל פתיחת דלת, הייתי משוכנע שהגיעו עם החבל!

צלמים, משוררים, סופרים, עיתונאים ואנשי-דוח מחו והמנינו למען עמיתיהם העצורים בשטחים. רק לשכת עורכי-הדין שותקת. מניתי ליעקב רובין, ראש הלשכה, נשאלתי אותו מדוע לשכת עורכי-הדין לא הגיבה כאשר נעצרו עורכי-דין.

הדוד המרכזי קיים ריזן בעניין זה, והחליט שהמעצרים המני-הליים הכרחיים בשעת-הזרוע. אך אנו קוראים לרשויות-הביטחון להבטיח פיקוח מיספטי על ביצוע המעצרים.

● וזה הכל?

מישפטנים

- כן. אילו עורכי-הדין העצורים היו פונים ללישכה ומבקשים את עזרתנו, ייתכן שהיינו עוזרים. הם צריכים להפיש אותנו, ולא אנחנו אותם. הם אינם פונים אלינו, מפני שפעולותיהם הן פוליטיות, והם יודעים שבפוליטיקה אנחנו לא מתעסקים.
- במה עורכי-הדין עצורים בשטחים הכבושים? אינני יודע.
- סירית באחרונה בשטחים אלה? לא. אבל גם כחיפה לא סירית בתקופה האחרונה.
- בחיפה לא מתרחשים מאורעות כמו בגדה ובר-גבעה. אז מה? אני לא חושב שאני צריך לבקר שם. אין לי מה לעשות שם.
- נוצר רושם שאתם גילדה מיקצועית שבעה ומי אישרת, שאינה רואגת לזכויות-האדם. אנחנו לא שבעים ושמונים. אבל אנחנו לא מוכנים לזעק לדיק. מעצר פוליטי אינו בתחום התעניינותנו. (שרה לייבוזין)

מיפלגות

- מה זאת אומרת, "יותר אטרקטיביים"? יש הרבה דברים שהם פחות אטרקטיביים כיום מאשר בעבר: גם להיות שר — זה פחות אטרקטיבי כיום מאשר בעבר, גם להיות חקלאי... בכל זאת, רבים מהגנרלים שהפכו לפוליטיקאים בעבר — מוטה גור, יצחק רבין, רפאל איתן, אני ואחרים — נותרו שם.
- דווקא נהוג להכליל שגנרלים מתאקלמים קשה בקאריירה אזרחית. את בעצמך השתמשת במושג „להכליל“! איך בני פלר הציל את אלביט, איך מוטי הור מנהל את התעשייה-האווירית וכו' וכו'? נכון הוא שמי שמשרת 30 שנים בצבא, ואחר-כך צריך להתחיל קאריירה מחדש — קשה לו. דווקא לכן צריך להעריך את יאנוש, אור ואחרים. הם יכולים היו לפרוש בדרגות סגן-אלוף ולהתאקלם ביתר-קלות באזרחות.
- הבעיה היא שבפוליטיקה הם מתאקלמים על השבון מקומות וציפיות של עסקנים ותיקים... נו, אז מה? את מי את רוצה שאמצא אתי כנסת? את הח"כ הדנו... טוב, נעזוב שמות. (דפנה ברק)

בתיה ברק:

„מילים גסות עושות רושם רק על הצנזורה!“

הצגת „החקירה“ ב„תיאטרון הקאמרי“ בוטלה, מאחר והועדה למתן היתרים להופעת קטינים אסרה על הופעת הילדים בהצגה, בגלל שימוש במילים כמו „חרא“ ו„מז“ דיינת“. ברור ש„התיאטרון הקאמרי“ רותח מזעם, אבל מה אומרות על זה אמהות, שהן גם שחקניות! מה אומרת על-כך השחקנית בתיה ברק?

מה את רוצה שאני אגיד על הדבר האידיוטי הזה? את הרי יודעת מה ילדים שומעים היום, ומה הם מדברים בעצמם. הילד השחקן הגיב לפי דעתי הכי טוב. הוא אמר שמילים גסות הוא

תיאטרון

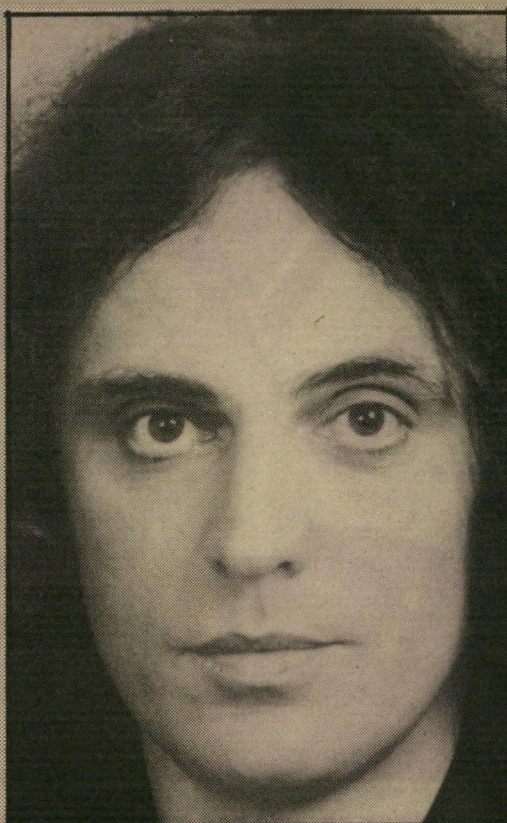
שומע כל הזמן, וזה מזמן לא עושה עליו שום רושם. ילד יותר חכם מכל הצנזורה ומשררהעבודה.

● **היית נותנת לבן או לבת שלך לשחק בהצגה שבה אומרים מילים גסות?**

הילדים האלו רואים טלוויזיה, רואים סרטים בקולנוע, קוראים עיתונים, קוראים את הרשימות של ארוס. מה יכול להפתיע אותם?

● **אני אשאל אחרת. האם היית עושה איזה הבדל בין השתתפות שלך בהצגה לבין השתתפות הבן או הבת שלך בהצגה?**

אני חושבת שכן, אבל לא ההבדל של מה שנאמר בהצגה, אלא אם כן זה באמת חומר כחול, אבל איזה תיאטרון/פרטורי בארץ מראה חומר כחול? ההבדל שהייתי עושה הוא שהייתי מבררת בדיוק מי הם האנשים שהילד או הילדה שלי יעבדו אתם. אם הם נחמדים, סכלניים, אם הם מפרגנים ועוזרים. הרי הילד הולך לחיות עם האנשים הללו כמה חודשים, והאווירה חשובה. מילים גסות עושות רושם אולי על פקידהצנזורה, לא על ילדיישראל. (דניאלה שמי)

צביקה פיק:

„שיר אהבה פשוט הפך את המדינה!“

במיצעד-המיצעדים, לסיכום 40 שנות-זמר עברי, דורגו כמובן בראש ובראשונה השירים: „ירושלים של זהב“, „באב אל וואד“ ו„האמני יום יבוא“. אחרי השירים האלה, המכונים „נכסי צאן ברזל“, המתייע השיר „אלף נשיקות“ שנכתב ב-1986.

שאלתי את המתבר, שאינו מפונק בהכרה מימסדית מעין זאת, צביקה פיק, אם הופעת למצוא את שירו במקום גבוה בליכך בתולדות הזמר העברי ב-40 השנים האחרונות.

דאי שהופעתו השיר שלי בעצם דורג במקום הראשון ב-20 השנים האחרונות, שנים שבהן כתבו אמנים מוכשרים כדני סני

בידור

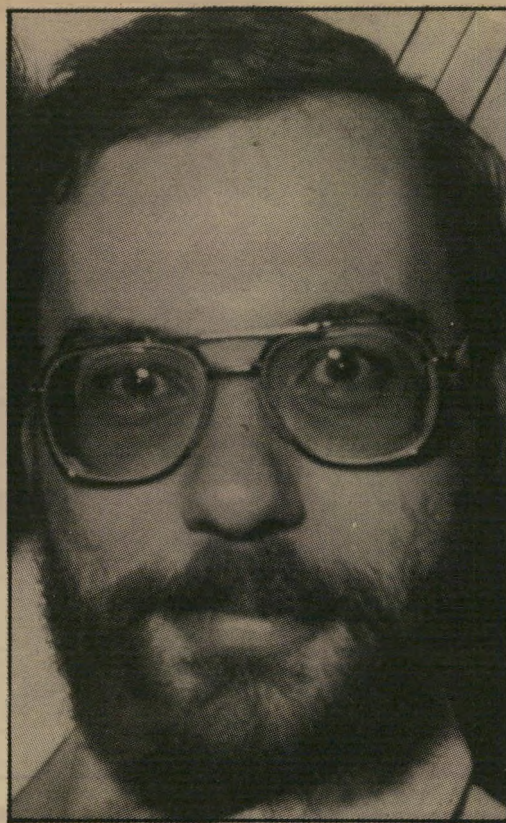
דרסון, יצחק קלפטר, רמי קליינשטיין ואחרים. אגלה לך את האמת: הייתי בליכך פסימי, שלא כומרים אחרים, אפילו לא האנתי למיצעו. העדפתי לצפות במיפגן. רק אחריכך סיפר לי והופתעתי כהוגן.

● **אתה נשמע ממש תרבותני?**

אגיד לך את האמת, ואני יודע שזה יישמע מזוה: מצד אחד אני צריך להיות מבסוט על כך שאני מצליח ומצד שני — אני מוצא עצמי, כל הזמן, מתנצל ומצטרק. כל הזמן שואלים אותי דברים רעים. תמיד מבקרים אותי. את רואה הנה, שוב אני מתחיל להצטרק. טלפנת לברך אותי, ואני מוצא עצמי מצטרק...

● **המיקום הגבוה הוא מעין ריחייבילטציה עבורך?**

אשתי תמיד אומרת לי: „אילו היית מופיע בצוותא, בג'נסי ובסגולים — היית נחשב ליצר רציני!“ אני לא מרגיש שהיה משנה שהייתי צריך לנקות, לתקן. אבל איך אסביר? הייתי לי אהבת-הקהל, אבל הקולגות לא פירגנו. התיקשורת — דאי ודאי שלא. ופתאום בא שיראהבה פשוט, ועשה כזה בום — הפך את המדינה! (דפנה ברק)

בני ציטרין:

„רבים מרגישים שדרכון זה הוא תעודת-ביטוח!“

מאות אלפי ישראלים מחזיקים בדרכון נוסף על הדרכון הישראלי שלהם, ורבים אחרים מאוד רוצים להצטרף אליהם. תמורת 69 שקלים אפשר לקנות היום סיפרון קטן ודק, ובו מידע מעודכן על נושא זה. שם הסיפרון הוא „כל הדרכים לרכישת דרכון נוסף“. גם דרכים בלתי-חוקיות! שאלתי את כותב הסיפרון, העיתונאי בני ציטרין.

בהחלט לא. בספר יש מידע על האפשרויות להשיג דרכון בארצות שונות, בדרכים רבות, אבל כולן חוקיות.

● **לדוגמה:**

למשל, אם את רוצה דרכון קנדי, קני לך פאב או מיסעדה. ברגע שאת בעלת רכוש כזה שם, דרכך אל הדרכון הקנדי קלה. דרכון של קולומביה, למשל, אפשר להשיג עלייך פתיחת מישר דל לנרל, ומישר כזה אפשר לפתוח בקולומביה תמורת אלף דולר. יש גם ארצות שאת הדרכון שלהן אפשר לקנות ולקבל כדואר.

● **כל אלה דרכונים של ארצות שאולי אין ביקוש גדול לדרכונים שלהן. מה עם ארצות-הברית?**

שם הנוהל מאוד מסובך, ובספר אני מציע לבקש אשרת-עסקים במקום דרכון. הווזיה הזאת, אגב, כשהיא ניתנת, היא ניתנת לכל החיים.

● **האם אתה מרגיש שבדרך עקיפין אתה מעורר ירידה?**

בפירוש לא! יש עכשיו בעולם קרוב לחצי מיליון ישראלים. לא אני גרמתי לזה. בכלל, אני לא מנסה לעזור לאנשים הרוצים לרדת מהארץ, אלא יותר לאנשי-עסקים שדרכון נוסף פשוט יעזור להם בעבודה. יכניס אותם לארצות שישראלים לא רצויים שם, יקצר את הדרך בעיסקות אחרות.

דרכונים

● **ביצעד השגת את כל האינפורמציה הזאת?**

הכתבתי עם רשימת ארוכה של נציגויות ריפלומטיות בעור לם, ועם גופים פרטיים רבים. קראתי חומר רב בעיתונות כלכלית בינלאומית וטלפנתי לאשר כל מידע. אספתי חומר בכל דרך אפשרית, והגעתי לארכיון רציני שהוליד את הספר הזה.

● **ואתה מנצל את העובדה שהלקוחות הפוטנציאליים של הסיפרון שלך הם עשירים, וגובה 69 שקלים?**

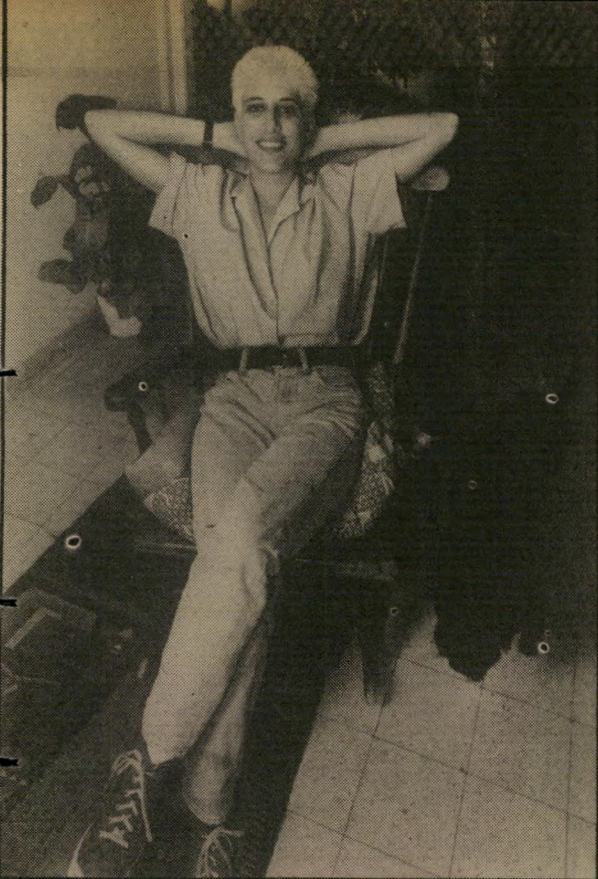
התשובה היא כן. עבור המידע הכתוב בספר הזה היה הלקוח משלם לעורך-דין אלפי דולארים.

● **אתה כבר עשיר מהספר הזה, שמהדורתו הראשונה נחטפה?**

עריין לא די כדי לקנות לעצמי דרכון ור טוב.

● **למה לך דרכון זה?**

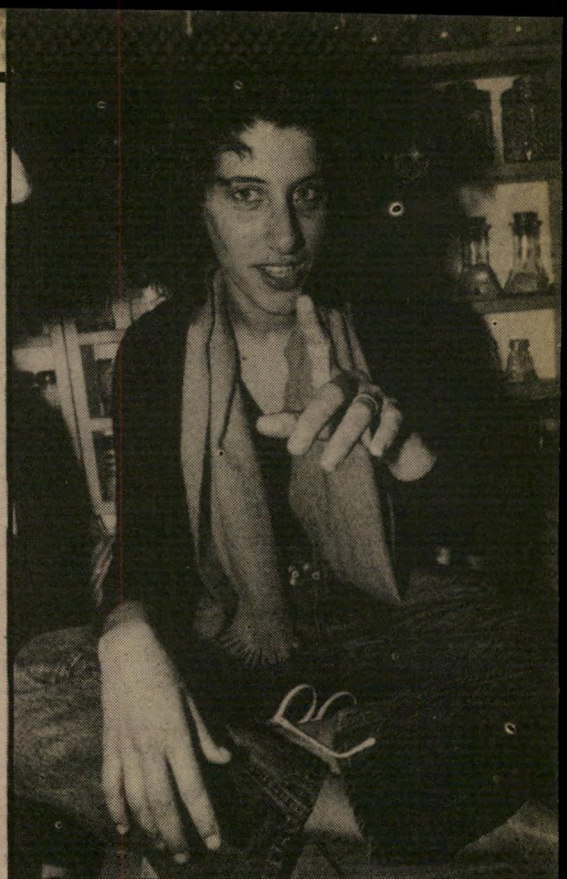
כמו רבים אחרים, גם אני מרגיש שדרכון זה הוא תעודת-ביטוח. (דניאלה שמי)

צבי טל, העולם הזה

אבי ולדמן, העולם הזה

ציפי מנשה, העולם הזה

**„נכון שאת סי היימן? הם שאלו, ואני ענית: „הלוואי שהייתי סי היימן!“
מה עושים עניין? אני לא השתנית, נוסעת באותה הטרנטה!**

„סי היימן? כפרה עליה!“

לי שהכי טוב זה להגיד שלום ולחייך, אחרת יגידו שאני סנובית ולא יניחו לי. „לא מזמן עצרה אותי שוטרת וכתבה לי דוח, פתאום היא הסתכלה לתוך המכונית וגילתה מי יושב בתוכה. סי היימן? איך הבת שלי תשמח כשאני אספר לה? את הדר״ח, אגב, היא לא ביטלה. יש לי בעייה עם ההיסטוריה הזו. מה בכלל עושים מזה עניין, הרי אני אותה סי, שמכרה תכשיטים על המיד״ רכה, אני לא השתנית, לא חושבת אחרת, נוסעת באותה הטרנטה, נפגשת עם אותן החברות, אז מה העניין? „המזכירה האלקטרונית שלי מלאה בהודעות שונות ומשונות. מתקשרים אלי כל מיני טיפוסים. מאיפה הם משיגים את הטלפון, אני לא יודעת. יש לי גם בעייה אחרת עם ההצלחה. אני פוחדת שאם אחיה בשמנת, אני אאבד את סי האמיתית. אני אאבד את המאבק שליווה את התקליט הראשון וזה יפגע

הפתעה. אני עדיין לא מעכלת. עד עכשיו אני עדיין חוששת. בעוד שבועיים יש לנו שתי הופעות בצווחא, ואני כבר פוחדת שלא יהיה מלא, אבל עד עכשיו כל הופעה היתה מלאה. אין לי זמן לעצור ולנתח את ההצלחה הזו. אני כל הזמן בעבודה דינמית, כל הזמן רצה הלאה.“
מעמד הכוכבת קצת גדול עליה. עדיין לא רגילה. עדיין מתקשה להסייג תרועה עם כל מה שנובע מכך. להיות כוכבת זה אפילו מעיק, קשה לי נורא עם צדדים מסוימים של ההצלחה. אפילו רמזור אני לא יכולה לעצור היום בשקט. בשביל שקט, אני צריכה לנסוע רחוק ורחוק וזה חסר לי מאוד.
„לפני ההצלחה הייתי ילדת-רחוב, מסתובבת שעות בשוקי-הכרמל, מוכרת תכשיטים על המידרכה ברחוב דיזנגוף. את השירים שלי כתבתי בחוץ, ברחוב בות. הכל היה בשקט. עשיתי מה שאני

פרחים. היא נאלצת לחפש הרבה עד שהיא מוצאת זמן פנוי לפגישה בלוח הזמנים העמוס שלה.
„המעמד גדול עלי“
פ ומיזם אחר כך, בבית-קפה שקט, היא נראית שונה. את מיכנסיה ג׳ינס הצמודים מחליפים מיכנסיים רחבים. על העיניים הופות מכסים מישקפי ראיה, ומי שעל הבימה נראית כפצצת אנרגיה, יושבת מצונפת בכיסא, כמעט נבלעת בתוכו, מדברת בשקט, ברכות. כן, כל ההצלחה הזו היא ממש

היא יושבת או ברירתה השכורה, קצת נבוכה, קצת מתרגשת והרבה חולמת. החלומות שלה קרמו עור וגידים והפכו למציאות מתוקה. התקליט נמכר בכמויות שהפתיעו את כל מי שעבר עליו. 17 אלף תקליטים, והוא ממשיך להימכר. מי היה מאמין? היא אומרת בסיפוק. ההופעה, שהגיעה בעיקבותיו, קוצרת הצלחה. הביקורת מהללת והקהל נוהר להופעות. עכשיו כבר אפשר להגיד „נחום היימן, האבא של סי.“
השבוע, אחרי הופעה בסנימר, היא יורדת מהבימה מדיעה ועייפה. קשה לדבר איתה, צלמים צרים עליה, נשיר קות מורעפות עליה וידיה מלאות בוריר

ל פני חצי שנה היא היתה כמעט אלמונית. „הבת של נחום היימן.“ היו מוסיפים תמיד לשמה, כרי שיהיה בטוח במי המדובר. היום היא כבר לא זקוקה לתוספות. סי היימן. זה מספיק. „אני נורא רוצה לבוא לחברת התקליטים, ולאמר להם, ונהה, צדקתי, מכרתי 2000 תקליטים.“ אבל אני יודעת שזה לא יקרה. שהתקליט לא ימכר. אני יודעת שהחלום להצלחה מיסחרית גדולה לא יתגשם. כל מה שאני רוצה זה לצעוד צעד אחד קדימה.“ אמרה סי היימן בראיון להעורר לם הזה (16.9.87) זמן קצר לפני צאת התקליט.

**„אני עושה אהבה עם הקהל שלי.“
זה דבר מאוד חושני. התנועות הסכסיות הן התנועות שלי!“**

באמינות שלי. אולי אם יהיה לי קל מרי וגוה מרי לא אהיה אותה אחת ואאבד את הכנות שלי.“

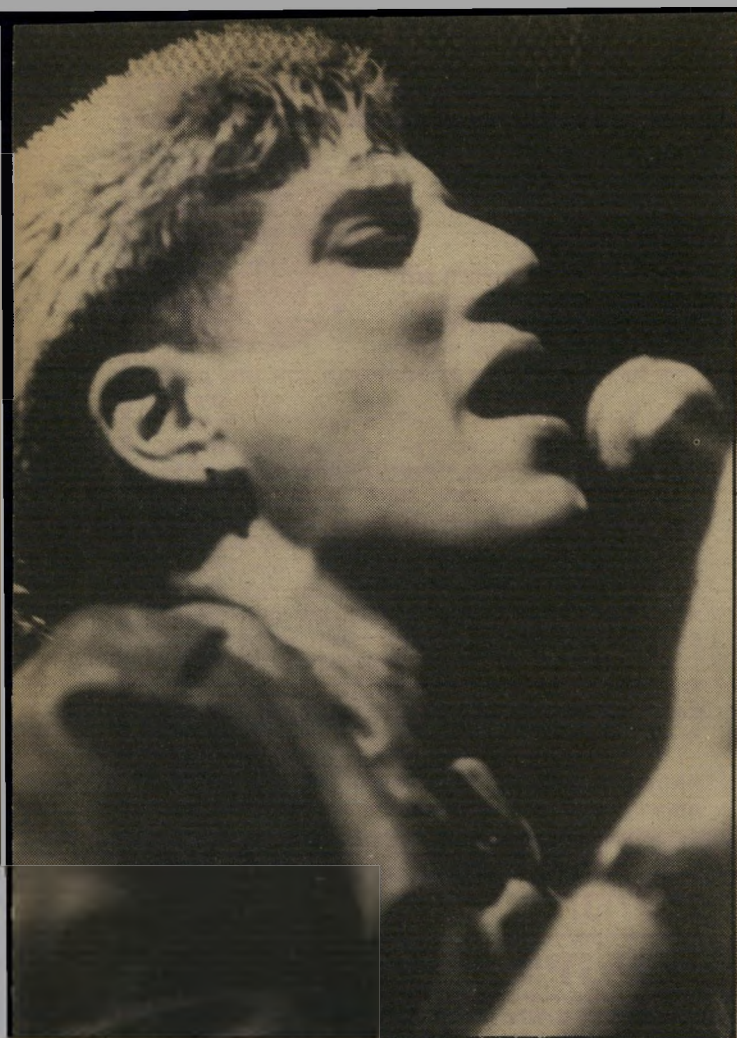
סערה ציבורית

ל פני כמה שבועות נקלעה סי למרכזה של סערה ציבורית, בעיר קבות פסילת שיר שכתבה: יורים ובוכים. לפני כתיבת השיר השתתפה

רוצה, ופתאום, מאז ההתפרצות הזו, כולם מכירים אותי. נכון, מצד אחד זה בעצם מה שרציתי שיקרה, אבל בהתייחסות חלה, כשהיו פונים אלי ברחוב, לא ידעתי מה לעשות עם עצמי, הרגשתי כל-כך נבוכה.
„פעם באה אלי בריצה קבוצת-ילדים, נכון שאת סי היימן? הם שאלו ואני ענית: „הלוואי והייתי סי היימן, כפרה עליה.“ כן, פשוט לא ידעתי איך לאכול את זה. החברה מהלהקה אמרו

סי היימן ואוהדים נלהבים בהופעה, גם החיילים שרים איתה...

אבי ורדין, העולם הזה

יורים ובוכים

מנקה הרחובות סיפר לי שבכפר שלו הכל השתנה החיים נראים אחרת בצל הזוהמה ובבית שלי, החלון שבור תל אביב מתפרצת לי פנימה אפילו הריח שלה השתנה אני חשה בסכנה ילדים משחקים בעופרת ילדות בבוהות מפלדה החיים נראים לי אחרת בצל הזוהמה וזה לא משנה לי בכלל מי יצא עכשיו העולם שהיה לי איננו והאור הגדול נסגר ילדים משחקים בעופרת ילדות בבוהות מפלדה החיים נראים לי אחרת בצל הזוהמה יורים ובוכים שורפים וצוחקים מתי בכלל למדנו איך קוברים אנשים חיים יורים ובוכים, שורפים וצוחקים

שכחנו שגם לנו הרגו ילדים אצלי בעיר הכל נראה אחרת עטופה צלופן קשורה לרציף אני מחכה לרכבת כמה זמן נחכה? לראות מה יקרה עד מתי נחכה, ונבכה על מה שקורה בשני הקצוות, רוצים רק לחיות

סי בהוסעה

זה היה עוד לפני הסיקרה הספורטור

שורפים וצוחקים מתי בכלל למדנו איך קוברים אנשים חיים יורים ובוכים, שורפים וצוחקים שכחנו שגם לנו הרגו ילדים

במחד הזה, כבר אי אפשר לראות רוצים מקלט, מכל המאבק כל כך לא משנה לי מי החזק יורים ובוכים

גם באופי. היום הכל התארגן לי כראש. יותר איכפת לי מהמראה שלי, יש לי יותר מודעות חיצונית, מספרה וקוס' מטיקאית הם דברים חדשים לי, שה גיעו בעיקבות ההצלחה. היום הדברים הללו הם בגדר חובה."

"הנה סי היימן!"

על נרשא אחר אין סי מוכנה לדבר בשום פנים. שפתייה חתר מות. חייההבהבה. אז מה קורה סי?

דברים אישיים ומישפחה לקאריירה. גם בשם של אבא לא השתמשתי אף פעם כדי לקדם את עצמי. תמיד רציתי לדעת שמה שאני עושה, אני עושה לבד, וזה מה שאני שווה. אותי אף פעם לא עניין עם מי הכוכב שלי נמצא. שיקשיבו לשירים שלי, השירים הם אני.

"אותי לא יראו אף פעם בפרמיירות, במסיבות, אני מקבלת 30 הזמנות בשבוע ואף פעם לא הולכת. אני מעדיפה לשבת עם חברים, לראות ויריאו, להיות בקשר עם המישפחה. מאז ההצלחה הם מרגישים שאני מתרחקת מהם, אז אני צריכה להיות איתם יותר מאשר לפני ההצלחה. אני גם נורא אוהבת קולנוע. עכשיו אני צריכה להיכנס לאולם אחרי שהאורות כבים. אוהבת להתרווח בכיסא ולשקוע בסרט."

ולפעמים, כשהיא מאחרת להקיץ מהסרט, האורות באולם נדלקים, הקהל קם ממקומו ו... "הנה סי היימן". אני מרגישה כליכך לא בנות. אני צריכה להתחיל להבין שהם ראו את זו מהרדיו והסלווייה והעיתונים ולכן הם מגיבים ככה."

על העתיד קשה לה לדבר. "לפני חצי שנה איחלתי לעצמי את כל מה שקורה לי היום. מה אני עוד יכולה לאחל לעצמי? לגדול יותר אני לא רוצה. רק להוציא תקליט חזק יותר מהקודם."

וכשהיא כבר קמה ללכת היא אומרת: "אני באמת הייתי רוצה מכל הלב שנחיה בירוקים, שתיפסק כבר שפי כותיהדמים. זה ממש הורס לי את הבריאות. הלוואי שאוכל לכתוב תקליט שלם בלי אף מילה על מילחמה." היא מסיימת את הדברים, מרכיבה מישקפי שמש שחורים וגדולים והולכת. אבל גם המשקפיים לא עוזרים. היא לא מספיקה להתרחק ולפתע נשמעת צעקה של קבוצת ילדות: "הנה סי היימן!"

שי כרב

ההופעה הבימתית של סי קיצבית, תוססת ובעיקר סכסית. היא משרתת מיניות בתנועות, בקול, והקהל מגיב בהתאם. "כשאני על הבימה אני עושה אהבה עם הקהל שלי, אוי, רק אל תעשו מזה כותרת. רוקנרול זה דבר מאוד חושני. התנועות הסכסיות הן התנועות שלי. לפני שאני עולה לבימה אני לובשת מיכנסיים צמודים, גופיה קטנטנה וקרימה לדרך. אני רוצה שיראו את הגיורה שלי, זה חלק מהעניין. לפני כל הופעה אני מרגישה קסם. מתרגשת נורא. אמרתי לסמירה ירדני, מפיקת המופע, שביום שבו אפסיק להתרגש לפני ההופעה נוריד אותה מהבימות. לפעמים אני מורידה את התנועות הסכסיות: היתה לנו הופעה ברמת-השרון, בקהל היו אנשים מבר גרים שהגיעו אחרי טיבה למסיבה, הם שילבו ידיים על הכרס וחיכו להופעה. בהופעה הזו דיברתי יותר בין השירים, לא רציתי לעשות תנועות סכסיות דווקא.

"הסכם בהופעה זה לא דבר עצמאי, הוא חלק מאנרגיה. בהופעה אני פשוט מאבדת שליטה. אני רוצה לגרום לקהל להשתגע, להתפרץ, להגיע לאובדן"

עם אבא נחום היימן. אף פעם לא ביקשתי פרומקציה בנלולו

חושים. מחוץ לבימה אני אחרת, אני מזל תאומים, שני בני-אדם."

סי היימן של לפני שנה היתה שונה גם במראה. שיער שחור וארוך, בגדים מרושלים. "אני מרגישה ורות לסי היימן. נה. כמו שהשתנתי בצורה, השתנתי רים לשכוח מהצרות."

בתקליט שלי מופיע גם השיר "בירות. לדעתי זה שיר לא פחות בוטה, אני אומרת שם: אני פוחדת מי יחיה ומי ימות. אני פוחדת מי ימות מאיוו שטות. אבל השיר הזה עבר משום-מה בלי סערה, אולי כפני שהוא יצא אחרי שכבר לא היינו בלבנון, ואת יורים ובוכים הוצאתי כאמצע הסערה. אם אנשים לא יבואו להופעות בגלל האי מירות הללו יהיה לי תכל."

"עד היום לא קיבלתי איזמים, רק ברכות ועידוד."

בעצרת שקראה "די לכיבוש". ההזדהות הפוליטית והאמירה הברורה ב"יורים ובוכים, מעשה חריג בעולם הבידור הישראלי, חריג עוד יותר כשמדובר בזמרת צעירה בראשית הקאריירה. היא לא חשבה על רווח והפסד. רק רצתה לאמר את מה שמעיק עליה. "כשכתבתי את יורים ובוכים בסך-הכל רציתי לשתף את הכאב שלי עם אחרים. אני חושבת שמי שמתנגדים לשיר לא הכינו אותו נכון. כשכתבתי את השורה: מתי בכלל למדנו איך לקבור אנשים חיים? זה היה עוד לפני המיקרה המפורסם ואני התכוונתי לאמר שכנו, בכולנו, גם כמי שיושבים בבתי-הקפה בתל-אביב נקבר משהו בלב."

"ביום הראשון שפסלו את השיר הרגשתי פגיעה אישית, למה כליכך מה? תחכו קצת, תתנו לשיר לנשום, תראו אם הוא בכלל פוגע, רק אחרי-כך תפסלו. אבל נראה לי שנחמך שי הבינו את השיר בצורה הבוטה ביותר. תכל."

"אין לי טענות לנלי צה"ל. אני מקבלת שוו תחנה לא דמוקרטית, אבל בחרשות כל שעה, איוה כל שעה, כל חצי שעה, אני שומעת דברים הרבה פחות נעימים, הרבה יותר כואבים, אז

מדוע בחרשות מותר לשמוע דברים כאלה ובשיר אסור? בהופעות חיילים שרים איתי את השיר ונהגים. אני גם מקבלת מיכתבים מחיילים. חיילת אחת כתבה לי שהיא לא מסכימה איתי בדיעות, אבל היא שמחה שסוף-סוף יש זמרת האומרת מה שהיא חושבת. יש לי הרגשה שלקהל כבר נמאס מהזמרים המלווקקים שעוד רים לשכוח מהצרות."

בתקליט שלי מופיע גם השיר "בירות. לדעתי זה שיר לא פחות בוטה, אני אומרת שם: אני פוחדת מי יחיה ומי ימות. אני פוחדת מי ימות מאיוו שטות. אבל השיר הזה עבר משום-מה בלי סערה, אולי כפני שהוא יצא אחרי שכבר לא היינו בלבנון, ואת יורים ובוכים הוצאתי כאמצע הסערה. אם אנשים לא יבואו להופעות בגלל האי מירות הללו יהיה לי תכל."

"עד היום לא קיבלתי איזמים, רק ברכות ועידוד."

ג'ינס צמוד וקדימה לדרך

למה אני שרה כליכך הרבה על מילחמות? אני חיה במדינה של מילחמות, ואני שרה על מנ שקורה פה. אבל גם לאומץ יש כנראה גבול.

כשהיא נשאלת באיוו מיפלגה היא תומכת היא מהססת, חושבת, ולבסוף אומרת בקול שקט שם של מיפלגה ומיד אחרי-כך היא נזעקת: "לא, לא, תמחוק את זה, מחקת? אל תרשום שם של מיפלגה. לא רוצה. מה שיש לי להגיד אני אומרת בשירים. לפי השי רים יבינו כמי אני לא תומכת."

אבי ורדין, העולם הזה

בין ריבקה מיכאלי ויורם קניוק בהפגנת "חקי האדם" אוי שרה על מה שקורה פה"

פסטיבל טיפול מזורז בעקב־אכילס

**תמיד מדברים על התסריט
בעקב־אכילס של הקולנוע
הישראלי – האם זה יעזור?**

כבר הזכירו כמעט את כל מה שצפוי בפסטיבל הסטודנטים לקולנוע שיתרחש בין ה־7 במאי ל־15 ביוני: סרטים קצרים, סרטים ראשונים, סרטים פלסטיניים־ישראליים וישראלים־פלסטיניים, סרטי־סרטי וסרטי־אירוחים, אפילו סרטי־פרזומות ווידאו קליפ.

אבל ישנו אירוע, אולי נוצץ פחות ומושך פחות, שאם יצליח, אפשר יהיה לברך עליו ולומר שהוא באמת נחוץ ונאה לסטודנטים לקולנוע, בעיקר למי שרוצים לעשות קולנוע ישראלי ועי־לולים לקבל גם הם ביום בהיר אחד נכנס בראש ממבקר־קולנוע ציוני.

לכן, ייתכן שהמיסגרת למיפגשים בנושאי תסריטאות, שבה ישתתפו כמה מומחים בינלאומיים בנושא, תהיה רווח נקי לכל מי שסירח עצמו להשתתף בה.

ביום א' (8.5) — סדנה לסיפור לתסריט.
ביום ב' (9.5) — סדנה למיבנה תסריט.
ביום ג' (10.5) — עיבודים לתסריט, סדנה שבועדי תפעיל כוח־משיכה גדול, בגלל השמות המיוערים להשתתף בה — קארל רייס ואיש טוואן סאבו.

ביום ד' (11.5) — דיאלוגים, אין ספק, עתיד להיות מרתק. גם הזדמנות להכיר ראשי־מחלקות לקולנוע באוניברסיטות של פאריס, בוראפסט וניו־יורק.

ביום ה' (12.5) — בחירת תסריט להפקה ותסריטאות כמיקצוע, גם בנושא זה לא מקבלים כל יום עצות ממיקצוענים.

מי שבאמת מעוניין ויכול למצוא את המיקצוענים בים־ים הנ"ל בין השעות 9.30 ל־12, בחדר 120 בכניין מסקינקו.

חדר

חובה לראות:

תל־אביב: זאן דה פלורט, מוכת ירח, הקיסר האחרון, המבצר הנסתר, מלאכים בשמי ברלין, לילי איב, עיניים שחורות, החפוז המכני, להתראות ילדים.

ירושלים: הקיסר האחרון, עיניים שחורות, מיפגשים המלוכלכים, מוכת ירח, להתראות ילדים.

חיפה: להתראות ילדים, הקיסר האחרון, מוכת ירח.

תל־אביב

*** **ליירי איב** (פרז, ארצות־הברית) — פנינה זוהרת ומוהירה של פרסטון סטרג'ס, שידע לא רק להראות, כי אם גם להשמיע הערות מבריקות ועוקצניות על אופיו של האמריקאי החמור ובכלל על כל אדם.

*** **הקיסר האחרון** (חן וחכלת, מוצג גם באורון בירושלים ובבר־אור בחיפה) — זיקוקין די־נור קולנועיים שאסור להחמיץ, גם בגלל כושר האוסקרים וגם בגלל השכלה כללית.

*** **התסוז המכני** (תחמו, בריטניה) — סימפניה של אלימות, בניצוחו של סטנלי קובריק. האיש היודע לברוא עולם ומלואו באולפן.

*** **עיניים שחורות** (סוסיאון תל־אביב, מוצג גם בירושלים) — נוסטלגיה ופיוט, הרבה תחרה והומור, קרינה של אנטון צ'כוב וכישרון של מארצ'לו מאסטרואני.

*** **ספטמבר** (טיילת, ארצות־הברית) — וורי אלן בסיפור רכילות, המשמש כקריש קפיצה לעיצוב יחסים בין בני־אדם, המתקשים להגשים את אהבתם. תזמורת קאמרית של שחקנים מופלאים, בראשם דנהולס אליוט ואיליון סטרייץ.

*** **מוכת ירח** (אורל, ארצות־הברית, מוצג גם בכפיר בירושלים ובחן חיפה) — זוכת האוסקר שר, היפה והמוחזנת, כאלמנה איטלקית, המתאהבת בהשפעת הירח באחי ארושה ניקולאס קייב. זוכה אחרת, המצטיינת כאן בתפקיד אמה של שר, היא אולימפיה דוקאקיס, שחקנית תיאטרון מעולה, שקיבלה על תפקיד זה את אוסקר שחקנית־המישנה. אוסקר נוסף ניתן גם לתסריט של ג'ון פטריק שאגלי.

לינדזי קראוז וג'ו מאנטניה: בנפש מהמרת

מותח היטב את כולם. הכתיבה ומיבנה התסריט עולים אמנם על הבימוי, שהוא לעיתים מהוסס כלשהו, עם סצינות שהדבק שבהן אינו מושלם, אבל בסך־הכל, כתרגיל מבדר לשעתיים, זה בהחלט יעיל.

לינדזי קראוז משכנעת כאשה בטוחה בעצמה ובמיקצועה, אך ג'ו מאנטניה, כרב־הרמאים, המלמד אותה לקח, לכל אורך הסרט, מצליח לגנוב לא רק את הכסף, אלא גם את ההצגה.

הכה את המומחה

שם המישחק (טיילת, תל־אביב, ארצות־הברית) — כולם מישחקים כאן מישחקים של חתול ועכבר. הגיבור עם הגיבורה, שניהם עם החוק, ומעל הכל, הבימאית־סרטיא דייויד מאמט עם קהל הצופים שלו.

מעשה בפסיכיאטרית היוצאת לגלות מהו הדחף הנורא הזה, שהביא לקוח מהמור אל עברי מי פחת, ונופלת בעצמה קורבן לאותם הרמאים שסידרו אותו. בהתחלה נדמה לה שהיא יכולה להסתדר איתם, אחר־כך נדמה לה שהם עצמם קורבנות של אחרים, אחר־כך היא מתחילה להבין שבעצם עובדים עליה בלי הרף. זוהי רק ההתחלה. כי בהמשך, כאשר הם מתנדבים ללמד אותה כמה מסודות המיקצוע, והיא מרגישה כבר כמו אחד מהחברה, רק אז מסתבר לה שה־עיניים אינם כלל כפי שהם נראים בעיניה. שעה שהיא מאמינה כי היא שותפה למיבצע גאוני, שכבר שמן בצידו, היא עצמה אינה אלא כלי שנועד לזריקה לאחר השימוש.

אם כל זה אינו ברור כל־כך, הרי זה בכוונה. כי הסרט כולו הוא מישחק־העתונעים, שבו צריך הצופה להאמין מדי פעם שהוא מבין במה העניין, כדי שיופתע מחדש בכל דקה או שתיים מן התוכנית הלא־צפויה שהוכנה עבורו.

אין זה סרט נאוני או חשוב במיוחד, אבל מאמט, ממחזאי־הצמרת בארצות־הברית, שמביים כאן את סרטו הראשון,

המיטה

היפהפיה שלי

סמי ורוזי עושים את זה (דיז'ן גוף, תל־אביב, בריטניה) — שיתוף־הפעולה החדש בין הבימאי סטיבן פריס והתסריטאי האנוף קוראי

שי (שעשו יחד את המכשיר היפהפיה שלי), הוא ראווה, רועש, יומרני ומרוח למדי. ממקם בלונדון דימוינית שעולה בלהבות, הודות לטיפול המסור של התאצרוז המנצח, ש־מעודד גזענות ואי־שוויוניות על כל צעד ושעל. זה צריך כנראה, להיות משל מלטי, מיני, סוציאלי ופילוסופי, אך זוהי מעמסה קצת כבדה על כתפיים לא רחבות במיוחד.

סמי הוא בן של מליטיקאי פאקיסטאני, שנושא בלונדון לבת המקום וחי עימה בנישואין פתוחים ומודרניים. היא שוכבת עם מי שהיא רוצה, למי המודמן. הוא נוהג כמות, ואם קורה שזוג־לסביות עוברות בדיקה ועושות את זה (כלשונן הצנועה של ש־הסרט בעברית), תוך כדי תעמולה נגד ה־הטרי־טכסואליות — שתבוא עליהן חברה. ממילא העולם כולו עולה בלהבות, צריך געט אתה, ואם לא אהבה אז חיבה, ואם לא חיבה, אז חום, ואם לא חום, אז משהו שיחיה דומה לה, בכל מקום שזה מודמן.

אביו של סמי, שנמלט מפאקיסטאן, שם הפליא ממותו בכל אויבי המשיטר שבו כיהן כשר, בא לחסות בצל קורתו של הבן שבוחר בו, ואינו מצליח להבין את העולם ההמוך הזה, את מערכת־היחסים שבין הגזעים, בין המינים ובין הדורות. הוא מחפש נואשות איזו מיסענת קנה רצוף, וזה באמת כל מה שהוא מוצא, אפילו כאשר הוא מצליח להפיק מעט רוח באהבה

רולאנד גיפט, שאשי קאפור: גירוי של תאציר

ישנה לבת־אצולה בריטית, שהכני עוד בהיותו סטודנט בברי־טניה.

מרב דמיונות החנות במעגלים, מרוב פעלולים ומרוב מהור מה, קשה לו לפירס להיות יותר מאשר שיטחי. ברור לכל שהאטמה היא בגברת תאציר שגרמה לבריטניה להיות מה שהיא חיום, מזוהמת, מותסכלת, עומדת עם רגל אחת בתוך ה־רגעש ומתכוונת לזנק מנימה גם עם השניה. אין ספק שהוא מאמין בכך, אך לאמר שהוא מצליח, בכל זאת, לשכנע את כל מי שלא היה משוכנע עד עתה, זה כבר מוגזם בהחלט.

שוטר אישי לעד נשי

זר שומר עלי (רברן, תל־אביב, ארצות־הברית) — אופרה שבה חזנו פעמים רבות בקולנוע. אדם שהיה עד למעשה־רצח והמיסטר מפקידה עליו מישמר, כדי שלא ייכנע לאוימו של הרוצח שרצה בוודאי להשתיק אותו. במיקרה הזה מדובר בעדה, אשת החברה הגבוהה, ואילו השומר, ששומר על חייה, הוא בלש טרי, שזה עתה הגיע מן הפרברים למנהטן וזוהר העולם הנוצץ עוד מסנוור אותו.

רידלי סקוט, אביר העולמות הדימויניים והמדע הבדיוני (בלייד ראנר, הנוסע השמיני, אנדרה), נוחת סוף־סוף על כדור־הארץ, אבל קשה לו לראות אותו כמו שהוא במציאות, או אולי המציאות סתם משעממת אותו. לכן, אם תחזו בצילומים של ניו־יורק, שנראים לא כל־כך ריאליסטיים, תדעו שזה סקוט המתגעגע לעולמות הפרטיים שלו.

הצגה היא שבתנאים כאלה, הסיפור כבר לא כל־כך חשוב ומוכן שהוא צפוי בהחלט. גבר צעיר מבלה לילותיו בדירת־פאר של אשה צעירה ועשירה, ושומר עליה מכל פגע; האם צריך להיות נביא כדי לנחש שכאן יצמח רומאן? ושהשומר המיסכן והמצומן, שיש לו אשה וצאצא בבית, יעבור יסורים נפשיים קשים? ושכסומו של דבר יופיע הרוצח וכולם יהיו בשכנה נוראה, שממנה רק אומץ אמיתי, נוסח חיזור גורלי, עשוי להצילו.

אבל מה לעשות שכל הסיפור אינו משכנע כלל. בעיקר

לורין בראקו, תום ברנגר ומימי רוג'רס: משעממות

משום שתום ברנגר הוא שחקן קלוש מאוד (נכבד בפלאטון הוא נראה טוב יותר), ואילו מימי רוג'רס, במקום להיות אשת־חברה מהממת ביזמיה ובקיסמה האישי, היא סתם עוד כוכבת מהשורה, שאין לה שום יתרון בולט על פני אשת השוטר (שתיהן שחקניות כושלות ומנים שקל לשכוח באותה המידה). היא אמנם מאזינה למוסיקה קלאסית ומתכוונת בסיפורי־אמנות, אך זה לא עושה רושם על אף אחד, ונראה מלאכותי לכל אורך הדך. המותחן הזה בקושי מדגדג.

עורך־דין שהוא גם בעליו של דיסקוטק אופנתי ★ שרה יוגב מסרבת לחשוף את גילה ★ סיבה למסיבה לדוגמן

ילד בן 22 מחפש מלכה

לדוגמן תמיר הקן מלאו 22 וזאת בהחלט סיבה טובה למסיבה. תמיר, שהוא דוגמן־חילל הומין ידידים, חברים ובני־משפחה ולכן לא היה זה ערב צפוף. הנוכחים יכלו לשוחח, לרקוד ולבלות בנעימים.

מי שבלטה בהיעדרה היתה מלכת־היופי **שירלי בן־מרדכי**, שתמיר הקן גילה וטיפח אותה. אך, לעומת זאת, נראו שם מלכת־החן **גלית אהרן**, נסיכת־היופי **רויטל מור**, **אלכסנדרה**, אמו היפה של תמיר, שער לפני שלושה חודשים היתה בעלת בית־אופנה ואחותו התמידה **הגר**, שנראית כדוגמנית, אך היא לא. כן היו במסיבה הדוגמן **אבי חזן**, שחזר באחד רונה לארץ והרצל **מסיקה**, שבבעלותו סוכנות־דוגמניות.

על רחבת־הריקודים השתלטו הדוגמנים **מוטי רייף** ו**רוברט לוי** ומע־צבי־האופנה **דוד אלבו**.

רויטל מור שנבחרה לנסיכת־היופי, חזרה מביקור בלונדון הישר לזרועותיו של חברה ערן מיכאלי (לצידה). למרות המחזורים הרבים שהיו לה, היא מעדיפה את בן־זוגה הנוכחי.

שולה חן בתפקיד המארחת. בגלל מחסור במלצריות היא לקחה יוזמה ומילאה את התפקיד. היו מי שהציעו לה טיפים, אך חן סירבה. בעלה אבי קורן, טען שהוא מעדיף אותה כזמרת.

ליזיקה שגיא הקוסמטיקאית, שסגרה את הבוטיק שניהלה בדיונון, לא החליטה אם תחזור לעבוד במיקצועה. שגיא שומרת על קשר הדוק עם בנה רונן, הנמצא בכלא.

הרבה אנשים

מעט אוכל

הזמרת **שולה חן** והיחצנית **מירי זיכרונ** אירגנו לחברתם הטובה **שרה יוגב** מסיבת יום־הולדת. אל תשאלו לגילה, היא מסרבת לאמר, אבל יודע־דבר מהמרים על 40 פלוס מינוס. החברים התקשרו עם בעלה **יורם**, המתגורר בארצות־הברית והזמינו אותו למסיבה. שרה יוגב, המתגוררת בארץ לסירוגין, היתה המומה ונרגשת. השולחן הכולט ביותר באירוע היה של **חיים יבין** ואשתו **יוספה**, שישבו בחברתם של **יוסי גינזבור**, לשעבר אישיהש"ב"כ וכיום מנהל מכון־היצוא ועורך־הדיון **אמנון זיכרונ**.

המקום המאגשים וכל כמה דקות הגיע אישית־קשורת נוסף, המכיר את יורם יוגב מהתקופה של נגיד־ה"ל שר"ל חן, המנהלת את הצ"ס, שבו נערכה המסיבה, הסתובבה בין האורחים ונאלצה לספוג הערות בדבר המחסור בשי תיה ובמוזון.

סיבה היא השתעשעה עם איש־העסקים **אבי סוויד**, שפותח בקרוב מיסעדה סינית כשרה. סוויד מעדיף באחרונה לבלות באילת בחברת ידידו דני זיתוני.

איריס פרי שהיתה בעבר דוגמנית וכיום היא סוכנת של חברת־אופנה, מרבה לבלות, והיא דמות מוכרת בדיסקוטקים. במי

יורם יוגב שהיה שדרן ב"גלי" ועוסק בנכסי דלא־של אשתו שרה (לצידו). שרה, שלא ידע

יונה לחביץ אשת־החברה התוססת, הייתה מצוונת במסיבה, דבר שלא מנע ממנה ליהנות. לצידה, הזמר אריה מוסקונה.

דורית פרקש הדוגמנית, חיפאית במו־צאה, מופלארית במיוחד בתצוגות של ביגדיים. היא באה לחגיגה בלי חברה.

לילך מלאכי תלמידת-תיכון בת 17, רקדה בתנועות חוש' ניות, שגרמו להתקהלות סביבה. מלאכי, המודעת לחושניותה, נהנתה מהמבטים, והתגלתה גם כבעלת-ייוזמה.

שומרה מנקים חיילת חטובה, שהיא ואחותה הן צמד מוכר בחיי-הלילה התל-אביביים, הגיעה עם יהוד' דה שופל. מנקים ניסתה בעבר את כוחה בדוגמנות, אך החליטה לוותר.

רית אקשטיין אחת מהבחורות היפות ב' תל-אביב, עבדה כמלצרית שנה שעברה ונעלמה מחיי-הלילה. כעת היא משמשת כמזכירתו של אורן זורבין, בנו של אליעזר זורבין מפירסום 'דחף'. אקשטיין, שחורת-השיער, רקדה עם שלמה בן-דויד, ממארגני המסיבות הגדולים בתל-אביב.

עורר-הדין הבליין התחתן

איציק דואניס, בעליו של הדיסקוטק האופנתי הסטופס. מנהל אורח' חיים כפול. ביום הוא עורך-דין, ואת התמחותו עשה אצל השופטת ויקי טוריה אוסטרובסקי-כהן ובער' בים הוא מנהל דיסקוטק. החודש הוא חגג בדיסקוטק שלו אירוע כפול — את נישואיו עם חברתו הדס זרחי ואת יום-הולדתו.

בין החברים נראו **יגאל שרמייס** טר, **יובל חור**, בנו של מוטי חור, מי שהיה מפקד חיל-האוויר ומזכיר בן יוסף היחצנית, שברוך-כלל נמנעת מאירועים כאלה. דואניס, שחגג את יום הולדתו ה-31, הספיק לחזור מירח-דבש מקוצר וככר מצא עצמו בקלחת התל-אביבית. מי שלא נכחו באירוע היו חבר' ריו מתקופת הסינרמה והמועדון. למעט ההלוואה דורון גולדמן והארכיטקט עגנון גרנות.

טשה אספליד הדוגמנית הנורבגית, שניהלה רומאן עם טל גל-עדי, בנו של המנתח הפלסטי עמי גלעדי, מהדוג'ניות היחידות בארץ המופיעות בצילומי בגדים תחתונים. כעת היא פנויה.

סלוד גנזי בין הדוגמניות הפופולאריות ביותר בארץ, הופיעה למסיבה במערכת צמודה מטריקו ובלוויית החבר הקבוע עגנון גרנות. השניים עברו דירה וכעת הם עסוקים בשיפוצה.

גל'ל, המתגורר מזה 12 שנים בניו-יורק, יידי, הגיע במיוחד למסיבת יום-ההולדת ה-27 כלל על המסיבה, היתה המומה ונרגשת.

כתב: זהר אוהליאב, צילמו: אבי ולדמן ואלי דסה

רחל מרחלת על כל העולם

קשרי עין

לשחקנית ליאורה גרוסמן לעולם לא מש עמם. או שיש לה תפקיד בסרט, או שיש למישהו תפקיד בחיים שלה. ככה זה היה כשהיא הופיעה בסרט אירח עירי, ובמקביל היה לה רומן לוחט על פני יבשות וארצות עם הפנטומימי חנוך רוזן, והיה לה גם סיפור אהבה עם גבר צעיר ויפודתואר בשם **רני אמסלם**, ואז מכל הבלאגן שנהיה היא קצת הורידה פרופיל ועשתה חושבים. מה היו המסקנות שלה אני לא יודעת. אבל על אהבה אין היא מוותרת, וכעת היא צמודה חזק לקבלהבניין הגרוש, אחיה הלפרין. הפרט הפיקנטי בכל הסיפור הוא שהחברים המשותפים שלהם מספרים שהם היו בקשרי עין

סיפור

מהתיאטרון

אני מאוד אוהבת תיאטרון, למרות שזמן כבר לא ראיתי הצגה טובה. אז מוכן שעלעלתי בעיר תון וחיפשתי משהו מעניין, ולא מצאתי. טילפנתי לאחר מהשפונים היותר-רבותיים שלי ואמרתי לו שהצגה טובה אין, אז שתהיה לפחות רכילות מעניינת. כעבור יומיים כבר שמעתי ממנו את הסיפור הרומנטי של מנהלת תיאטרון בארשבע, **ציפי סינס**. היא גם יפה וגם מוכשרת, ויש לה בן בשם **גיא**, העובר בנלי צה"ל. בשמונה השנים האחרונות היא ניהלה רומן עם גבר בשם **שלמה סרן**, שהוא צעיר ממנה ב-10 שנים כלכר, ואם להם זה לא הפריע, אז לבטח שלי זה לא מויו. לפני חודש, ואולי קצת יותר, הם נפרדו, ומאז היא נראית יותר ויותר בחברתו של **עמוס ברדי שן**, רואהחשבון של תיאטרון הבימה, שהוא כסביבות ה-40. בתקופה שבה חיתה עם סרן, הם התחלקו בין רירות בתל-אביב ובבארשבע. סרן עדיין מתגורר בדירה התל-אביבית. מעניין איפה היא מתגוררת כעת.

ציפי סינס ובנה גיא
בין תל-אביב לבארשבע

איכות חיים

לילה

מולטימיליונר

ממישפחת **שאול אייזנברג**, או זה בוודאי רכילות על מישהו הקשור אליה בדרך כלשהי, כמו **מיקי אלבין**. אמרתי לעצמי שאם לשאול אייזנברג עצמו אין נחת מהילדים שלו, אז לבטח יש לו מהנכדים. נזכרתי בבתו **ליי**, המתגוררת בכפר-שמריוו

נמאס לי כבר כל הגירושין והפירודים והמריבות בשבט האיזנברגים. ואם זה לא מישהו

חבטה מדוייקת

אני לא מכינה כספורט, ולא יודעת בין ימיני לשמאלי, אבל כולם אומרים לי **שעמוס מנזר** דורף הוא טניסאי חשוב מאוד, מפני שהוא מוכר גם בחו"ל וגם מכיני לנו הרבה כבוד בארצות הגויים. הוא גם חתיך וגם צעיר, רק בן 24. אותי סיקרן מה קורה איתו בתחום הרומאנטי. אז סיפרו לי שבאחד הימים הוא הגיע לפאב שנקרא **נקסט**. היכן שכל הספורטאים יושבים ומ' שוחחים על ההישגים שלהם. בעלי הפאב, שבי נראה מאוד מחבבים אותו, החליטו להפתיע אותו

רמי הרדי
הרבה עבודה לנהל המישפחה

עמוס מנזרדורף
שיפור בציונים

וערכו לו היכרות עם עלמה בת 17 וחצי, בשם **יסעת מור**, שלה יש יחסואבות. אבא שלה, **דוד מור**, הוא אחד העסקנים של חרות, והסבא שלה, **שלמה יובל**, הוא מגדולי היהלומנים בארץ. היא עצמה חיה כמו נסיכה מבוורלי-הילס. הספורטאי הנמרץ ובת העסקן התאהבו זה בזה, ומאז שהם ביחד השתפרו הציונים שלה בבית הספר, והחבטות שלו נהיו מדוייקות יותר.

מנית-צילום בפאריס. במשך כל הערב שלח לה רמזים וקריצות וחיוכים. אך החילת, שכנראה לא התלהבה ממנו, נשארה אדישה ולא הגיבה על החיזורים של אילהון הצעיר. אלא שהגבר הזה קורץ מחומר נוקשה, והוא לא ויתר על בילוי בחברת ישראלית. את הלילה הוא לא בילה עם גלית אהרונ, אלא עם מישהי אחרת, ואת זה אני משאירה לדימיון שלכם.

בקהילת-קורש לונדון היתה שימחה וצהלה. מלכות-היופי הישראליות באו לביקור-עבודה ובילוי, הן הסתובבו, עשו קניות, רואיינו על-ידי עיתונאים וסבלו ממוגיהאוויר. בערב יום-העצמאות הסתבר להן שהתוכניות שלהן לא כדיוק יוצאות לפועל. לעזרתן בא **וינס מישגורין**, מולטימיליונר בעל חברת-ענק בשם

גלית אהרונ
שלח לה רמזים וקריצות

סקום, שמלכר העובדה שהוא עשיר בינלאומי הוא גם יהודי וגם בן 29. והרבה הכי חשוב: יש לו רולס רויס קורניש מהדגם שיש לבית-המלוכה. הבחורות מאוד התלהבו מהאוסט, ואולי גם ממ' נן, והוא הזמין כמה מהן למועדון ריק, ולאחר-מכן למועדון-החברים הסגור טרמפס, והיה מאוד שמח ותרבותי. אבל טשגויץ הזה נדלק על גלית אהרונ, שזכתה בתואר מלכת-החן, תימניה גועית (אין תימניות אחרות), בת 19, שזכתה בהצלחה כדוגי

ליאורה גרוסמן
הורידה פרופיל ועשתה חושבים

הרבה זמן לפני שהם הכירו זה את זה, אך בגלל מצבו המישפחתי לא התאפשר להם לממש את ההיכרות.

ושהתגרשה באחרונה מבעלה, **דורעם הרדי**, ושיש לה ארבעה ילדים ממנו, שני בנים ושתי בנות.

לבכור קוראים **רמז**, והוא בן 17, תלמיד בגימנסיה-הרצליה. בכיתה שלו יש חתיכה רצינית בשם **נמט אורבך**, שמאוד מוצאת חן בעיניו, וזוה חודשיים הם ביחד. אבל יש בעייה טכנית: היא מתגוררת בתל-אביב, והוא מתגורר בכפר-שמריוו, ולנסוע במוניות זה מעייף, ולעיתים מעצבן.

אז אצל מישפחת הרדי פותרים זאת בקלות. הנהג המישפחתי מסייע את זוגיהנאבים לכל מקום העולה להם בדימיון.

בסופר-שבוע יש לו הרבה עבודה, לנהג המישפחתי, מכיוון שלבניההזוג הצעירים אין רשיונות נהיגה, אבל יש להם, לעומת זאת, הרבה כוח לבי-לויים. הם נורדים ממסיבה למסיבה, והנהג הנאמן יושב ומחכה באוטו. ולפעמים, אם הם הולכים למסיבה פלבאית, הם מצרפים גם את הנהג למעי-גל החוגגים, שירגיש בחב'ה.

בקיצור איכות-חיים. הלואי על כולנו. אני מקווה שלפחות את שיעוריהבית הם עושים לבר.

נמט אורבך
יש לה בעייה טכנית

גרין עמוק (11) ביזנס ביפור פלז'ר

גבר נאה, בעל חברה גדולה, עלול/עשוי היה לסבל בקרוב את מתנת יום-הגניסואין המהממת ביותר: **המאהבת הצעירה והחטונה** שלו שקלה את סיום תרומאן בך-שנתיים שלהם. בעידנה רריתא היא אפילו חשבה להחזיר לגבר, בערב האירוע, חלק מהמתנות שהעניק לה, וביניהן לבגיתחרה סכסיים. האירוע אמור להתקיים במסעדה צרפתית, בחברת כ-30 חברים ובני-משפחה. במחשבה שניה, החליטה המאהבת הקאריירי סטית להקפיד את הסצינה. הסיבה: השניים הסכימו ביניהם על שתוף-פעולה עיסקי, ומכיוון שבמחשבתה פירוש הדבר עשוי להיות הכנסות לא-מבוטלות, היא החליטה שביזנס ביפור פלז'ר את הפינאלה היא תעשה (אם בכלל) בזמן ובמקום אחר.

שמוליק קראוס
חסישה שקלים לבירה נוספת

סיפור עצוב בטיילת

אמרתי לכם כבר שאי-אפשר לדעת מאיפה יבואו הסיפורים. הקטע הבא יכול היה לקרות גם לכם. אני רק מקווה שאילו זה היה קורה לכם, הייתם מצלצים אליי ומשתפים אותי בחוויה. מכר שלי, איש-עסקים תל-אביבי, טרח לשתף אותי, וככה הוא סיפר:
"טיילתי בליל-שבת האחרון עם ידידה, בחצות הלילה, לאורך הטיילת. עברנו ליד בית-קפה קטן, די עלוב, עם כמה שולחנות-עץ בחוץ. ראיתי את **שמוליק קראוס** יושב שם, עם כמה חברים. 'פתאום הוא קם ממקומו, ניגש אליי — הוא לא מכיר אותי — ואמר: אם אתה לא קונה לי בירה, אתה לא עובר מפה'.
אמרתי לו: בסדר, מה אתה שותה? הוא אמר לי: נונדסטאר, ולחברים שלי מכב'. הוא קיבל מה שרצו, ואני השארתי למלצר עוד חמישה שקלים, לבירה נוספת בשביל שמוליק."

יש לה אהבה

השבוע פתחתי את הרדיו, והגעתי, לגמרי במיקרה, לרשת א' שלא כדרכי נעצתי שם, בגלל קול בשל ועמוק של אשה שהתנגן לו, בשיר-אהבה עצוב, והשורה החוזרת הייתה: 'אילו היתה לי אהבה'. לא הצלחתי לזהות את הקול. כאשר הקריין אמר שזוהי **מרים צפרי**, נוכרתי בצמד צפרי. שאינו קיים כבר מזה שנים, והחלטתי לבדוק אם יש לקול היפה והרגיש הזה קשר לצמד ההוא.
גיליתי את הזמרת, שמעתי שהיא אכן חצי מהצמד שהתפרק, יחד עם פירוק הגניסואין שלה ושל **ישעיהו צפרי**. היא סיפרה לי ששלומה עכשיו נפלא, למרות הקשיים שעברו עליה, שבכלל לא עצוב לה, ושלא כמו בשיר, הצועד

אשתו הרזה העליבה אותו

הוליוודי. אשתי נהנתה מהמראה החדש ומכל מה שמשממע מכך. נהייתי אטרקציה, הפלא השמיני של העולם.
מה ששכר אותי זה שכמה חברים בלהקה, ואנשים אחרים, אמרו שמתאים לי להיות שמו, שהם אוהבים אותי שמו. נשברתי גם מהטיטות התכופות להופעות בחו"ל. במטוסים, ובארצות עם אוכל טוב כמו באיטליה, אני לא יכול לשמור על דיאטה.
בכשרויותי, קניתי המון בגדים חדשים בהיס' טריה. עכשיו אני רק יושב ומסתכל בהם. אני לא זורק אותם, ולא נותן אותם במתנה. אני מתכנן מיתקפה רצינית נוספת על השומנים."

אם **דורון כהן** נראה לכם מוכר, זה מפני שלא יכולתם שלא לראות את תמונותיו, "לפני" ו"אחרי" במודעות הענקיות של מרזי מורית. הרבה-הרבה קליינטים הוא הביא לחברה, עם הירידה הנהדרת שלו במישקל. הוא עצמו לא ראה מזה כסף, כי בעלי החברה הם מכרים של אשתו,

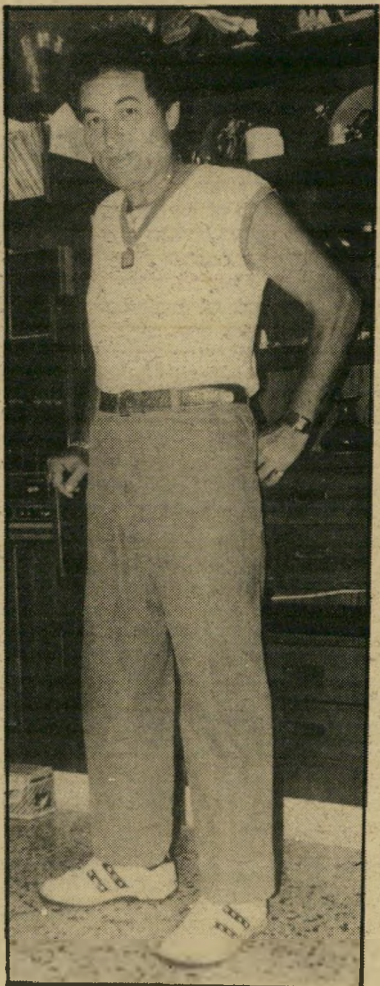
דורון כהן
לפני —

וכאשר הוא פגש אותם, לפני שנתיים, בחופשה באילת, הוא אמר להם: אני מת לרזות, באתם לי מהשמיים. הם נתנו לו עידוד, ואת שיטות ההרזיה שלהם, והוא רק גמר לטרוף את האוכל כימי הבילוי בסונסטטה. חור הבינה והתחיל בדיאטה. הוא הצליח לרזות ותרם להם את התמונות שלו, כ-100 הקילו ההתחלתיים, וכ-75 הקילו כעבור ארבעה חודשים.
אבל מה — השימחה שלו, ושל אשתו, ושל חבריו ללהקת השחקים, לא ארכה הרבה זמן. מי שרואה היום את דורון, שהוא סולן הלהקה, לא ירוץ כל-כך מהר למרזי מורית. או אולי כן ירוץ, אם הוא אופטימיסט, המאמין שאצלו זה יהיה אחרת.

כי דורון כהן של אפריל 1988 הוא 96 קילו (על 1.75 מטר). חזרה הכרס, חזר הסנסר הכפול.

ייתכן שיש בן 41, אדם שמת, אוהב לחיות, רק הבעיה הזאת מפריעה לו. ועוד יותר מפריעה לו הרגשת הכישלון — הוא ניצח, והפסיד.
הוא מאוד רצה לרזות, קודם כל בגלל אשתו, **שושנה**, מוכירה בתיכון, אשה רזה, שעשתה לו את המוות. 'לפעמים היא היתה מעליבה אותי', הוא מספר, 'אומרת מילים שהיו מעליבות כל גבר'.

על ההרגשה, אחרי שהצליח לרזות: 'חוויה אדירה! הסתובבתי כמו טוס, כמו תרנגול-הזור מנופח. נכנסתי לבגדים והרגשתי כמו דוגמן

דורון כהן
אחרי —

מתאהב כל יום

פגשתי אותו לפני ארבע שנים. הוא היה אז בן 20, חייל בלהקת פיקוד צפון. סולן הלהיט הגדול קום והתהלך בארץ. רגיל לליחשושי-הערצה בקהל: 'יש לו קול כמו ליהורם גאון'!
יהודה אליאס היה אז מלא סימני-שאלה — מה יקרה לו אחרי השחרור, תהיה קאריירה או לא תהיה. ברגע שראיתי אותו, ושמעתי אותו מדבר, וצחקתי מההומור שלו, אמרתי לו ששום דבר לא יעזור: הוא יהיה כוכב.
עכשיו הוא בדרך הנכונה. ראשית, הוא משחק ושר את סימפון, הבן של סלאח שבתי במחזמר הבוימה. שהפך שלאגר עוד לפני הצגת-הכוכרה, בזכות הזמנות-מראש לכרטיסים. נורית הי' רש', מלחינת שירי-ההצגה, זכרה אותו מהופעה שלו בארצות-הברית, והביאה אותו אל המחבר והבימאי של המחזמר, **אסריים קישון**. הירש ניגנה על הפסנתר בית אחד מקום והתהלך. וקי' שון אמר: 'יהודה (ככה אומרים יהודה בהונגרית), אני חושב שאתה סימפון'.

שנית, אחרי שעבר כמה אמרגנים ומפיקים, שמםם התאכזבו, הוא נחת בימים אלה נחיתה רכה ונעימה אצל **רונן בראון**, שהיה אחד הבוחנים של אליאס בלהקה הצבאית, המנהל אישית את הקאריירה של **ריטה ורמי קליינשטיין**. הוא אדם עסוק מאוד, אבל כאשר שמע את קולו של יהודה בטלפון, אמר: בוא ניפגש, והם סגרו עניין, שפירושו חוזה-קלטות וניהול אישי.
אליאס נראה טוב, עם גובה מרשים (1.87 מטר), כישרונות וקסם מפה ועד להודעה חדשה. בהצגה הוא מנהל רומאן עם **חני נחמיאס**, וגם שר אתה דואט-אהבה מתוק. רציתי לדעת מה קורה בנושא בחייו הפרטיים, אבל הוא לא כל-כך שיתף פעולה. הוא היה מוכן רק לגלות לי שהוא

מרים ישעיהו צפרי
רציתי רק להציל את נפשו

מרים הרגיש לחוצה, גם בבית, גם בחוץ, ולפני חמש שנים הרגיש שהיא כבר לא יכולה עוד. בבוקר אחר היא קמה, ארוזה מיווה קטנה, לקחה את הבת ועברה לגור אצל אמה שלה. היא השאירה אחריה ריזה גדולה ויפה בחולון, את כל התכולה, כל הרכוש המשותף, המכונית. מרים: 'רציתי רק להציל את נפשו'.
היא התחילה מאפס. היה לה קשה להתרגל להופיע לבדה, אבל די מהר היא קיבלה ביטחון, עבודה קבועה כמנצחת-יורשית ירושלמי, ועברה להתגורר בבירה, בדירה שכורה.
שנה אחרי הגירושין היא הכירה גבר. בהתחלה הוא היה רק על תקן של מעריץ, והם היו סתם ידידים. במשך הזמן זה הפך לרומאן. הוא, לשם שינוי, דווקא מפרגן לה מאוד.

טיפוס מאוד רומאנטי, ולא רק על הבימה. והוא גם 'מתאהב כל יום. זה דבר יפה'.
על השאלה עד מתי הוא רוצה להיות רווק, עונה הבחור, שעוד ישבור הרבה לבבות: 'כמה שיותר זמן. מה רע ברווקות? חתונה זה רק עניין של טיימינג נכון. הקו בין להיות מבוקש לבין להיות לא-מבוקש הוא דק מאוד. כדאי להתחתן כשאתה כבר לקראת איסוף-החפצים'.

ומי זוכר כיום את דבריו של אחד, רודי בן גוריון שמו, שכתב אחרי שראה את ריקרד הקבצ'נים בהצגת הדיבוק. במוסקבה שנת 1923, כי "אני הלום, נרעש, לא יודע נפשי", וכי ישב עם השחקנים ושוחרר עם כמה מהם עד השעה חמש לפנות בוקר לאחר ההצגה?

לשיכחה יש נסיבות מקלות. הרי המדובר בדברים שאירעו לפני 60-70 שנה. בימים שבהם תוכניה של הצגת התיאטרון עוד נקראה פרונדמה, ומערכה נקראה — אקטוס. בימים שחנה רובינא עוד היתה ת. רובין ובימאי עוד היה רנ"סור. כך, מכל מקום, ב"פרוגרמה" הראשונה של הצגתה הראשונה של הבימה, ב"8 באוקטובר, 1918, כמעט בדיוק לפני 70 שנה, הצגה שנקראה — במכוון או שלא מכוון — נשף בראשית. בנוסף בראשית זה, שכלל שלושה מערכונים ו"אקטוס" אחד (אגב, מה היה ההבדל ביניהם), משל שלום אש, יל. פרץ, יצחק קצנלסון (המשרר שנספה בשואה) וי.ר. ברקוביץ — החל הסיפור המפורסם בעולם התיאטרון כולו הנקרא בשם הבימה.

על אחת ההצגות הראשונות, ביתר דיוק: השניה — היהודי הניצח. מחזה היסטורי מאת רודי פינסקי — כותב הסופר הרוסי מקסים גורקי: "שלוש פעמים ראיתי את היהודי הניצח. ניתנה כאן דמותו המועזעת של הנביא מתקופת חורבן ירושלים. כוח המשיח הוא בלתי מצוי. גם מבלי להבין את הלשון ורק מתוך הנאת השמיעה למיסקל ולצילצול, הרגשתי את כל יסורי הנבואה, אשר את דבריו לא יבין העם האהוב עליו באהבה

אוהב את ההיסטוריה של כל דבר שהוא עוסק בו יותר מאשר את הדבר עצמו? כי שלמה שבא אוהב היסטוריה. והוא מוכיח זאת גם בכתביהעית עות-מול שעל עריכתו הוא שוקר מזה שנים, וגם בספריו הרבים על תולדות תל-אביב, על חיי בני המרשק וכ'.

מרוע, בעצם, הוא כל-כך אוהב היסטוריה? האם מותר להציע תשובה אחת אפשרית: הוא אוהב את העבר מפני שהוא הרבה פחות אוהב את ההווה, ההווה שלנו. ומי יאשים אותו על כך? כך או כך, אם נתכוון שבא להסתיר את העדפותיו, הנה לא עלה הדבר בידו. ראו באיוו אריכות אוהבת הוא מתעכב ומתרפק על כל פרט ופרט בימי ה"בראשית" של התיאטרון וכיצד, לעומת זה, הוא "מחסל", בהקדמתו, את מדור "הדור החדש" בתיאטרון — מימי מלוד יוסף ירעאלי ועד ימי המנהל האמנותי הנוכחי, צמרי ניצן — בעמוד אחר.

זאת, מבלי שהוא שוכח להזכיר כי בשנה שעברה צפו בעשר ההצגות שהועלו בבימה הלאומית שלנו לא פחות מ-400,000 צופים, כי 650 ההצגות.

יפה הוא מעיר כי בנעורי התיאטרון, בשנים שבהן נוסד בראשית המאה, "היתה בו בגרות". לעומת זאת, "עכשיו, בגרותו, יש בו מן הנעורים".

אין זה לא חשבנו אנתון על כך? אבל עיקר הספר אינו מוקדש להערכת דרכו והישגיו של התיאטרון, או להערכת מדיניות הרפרטואר שלו. זאת ממילא לא ניתן לעשות

חנה רובינא ב"הדיבוק", מוסקבה, 1923

כראוי בספר היוצא לאור בחסות התיאטרון עצמו. מובן מאליו שאין כאן גם שום אנקדוטה פיקאנטית מהווי הבימה. והרי זה התיאטרון שהיוו יותר מכל אחר את מדוריה הרכילות של תקופה שלמה, החל כעתון המיוחד הזכור לטוב/לרע של ד"ר אלכסנדר זאנבר מיודענו.

אף מילה למורגנשטרן? לעומת מה שאין ולא ייתכן שיהיה כאלבום ממין זה — הנה מקצת ממה שיש בו: רשימה מלאה של כל המחזות שהועלו בבימה, כולל שמות הבימאים, המתרגמים והתפאורנים. רשימת כל שחקניה התיאטרון, כולל שחקנים שהלכו לעולמם, ורשימת שמות עובדיו. רישומים בצבע של תפאורות להצגות ועשרות רבות של תצלומים כשהורילבן: תעודות ומיסמכים, תצלומים קבוצתיים, מודעות, צילומי סצנות מתוך הצגות, צילומי שחקנים וקהל, ואפילו שיר שהקדיש נתן אלתרמן לשחקן המנוח ברטנוב שכמעט כל חייו עברו עליו בתיאטרון.

נ. סוקר ■

שירה

צוואות מאושרות

מנשה רביע
יונה מתה
שירים
הוצאת רשף

בספר-שיריו של מנשה רביע, יונה מתה.

מכונסים כ-40 שירים אשר הובטו, או זווית הראיה שלהם היא אירוניה שעל גבול הסרקאס. כבר שמו של השיר הראשון: "צוואות מאושרות", מלמדנו כי דבר וניגוד, או העימות שבין דבר לניגודו, היא ה"מצבה" שאותה מנסה מנשה רביע להעמיד בשיריו. אפשר לומר כי אצל משורר זה משמשים כוחות ההרס והבניה בעירוביות, כאשר הקונפליקט ביניהם יוצר את הבליתי-מושג.

ועקתו של המשורר היא קיומית, משום שקיום גבולי בארץ-ישראל חרוכת מילחמות, הוא קיום המהווה נטל כבד-משאת בשביל משורר.

דווקא, או למרות אותו קושי הצורב כברול מלובן, ואני מצטט: "הייתי אוכל כל דבר במדבר / את ידי ורגלי קרעו אנבים / ורוח בי שלוחה כשועל / וחול ההרים חומק..." ובסיום: "תובע / ירוק בכל ארץ / וכל יגוני נבלע בכרמים אוכל תאנים בבוקר / אחר-כך דם אחר-כך אדמה" (מתוך ארוחת בוקר לנביאים), עולים וצפים כאן כמו מתוך התופת כמה שירי-אהבה מקסימים כיופיים, בתמימותם ובאמיתותם. אהבה, שנחלתה תמיד סירוב, דחייה, או אפס-תכוחות של משורר מודע לטראגדיה שבאובדנה, או אובדנו שלו בה. ואל יהא הדבר קל בעיניכם. פלא שירי-אהבה כגון אלה שבכאן אינו מתרחש יום יום, ויש לקבלו, הייתי אומר, כתגלית של ממש. אני מצטט: "חיפשתי אותך ליד הים / בחול שחיכה לרגלייך, / את יודעת בימים האחרונים / נרגעתי קצת אחריך / את יודעת שכתתי מזמן / שנגעתי קצת בשדייך..." ובהמשך: "אני יודע שלא אכפת לך ים / בצבעים הכהים של החורף / יבוא הקיץ יתעורר / ויביא את הים אחריך / אולי כל זה פשוט / שגעון / כשאת נושבת מתוך הים / כשאת הושבת על חורף קשה." ב"שירי-אהבה אחר אנו מוצאים אותו רצון ער, כמעט ילדותי, לטוהר, שלמות ושקיפות שעל גבול המוחלט. הייתי קורא לו, הדחף המניע שבכל שירי הספר, זה הקורא את קריאתה של "יונה חיה" עד מאוד: "אני אוהב אותך שקופה ומאושרת / מתחת לעורך יהיה מושג שאין בו צורך / המחשבות, כמו נכים הלומי קרב / רווחות את האסון המתפתל כמו מוח מנוסר לקוביות שוות / אני אוהב אותך שקופה כמו הגשם / אשר יכסה אותנו בארבעה-עשר לילות מבול..."

מנשה רביע

מלכודות

אני בת 14 ו-300 יום

אבל

באיזה יום של ל' אנוסים

עמסו אותי

במכונית מסחרית

נסעו אותי

לכוון צפון

אני לא יודעת

דוקא שם

נגמרים דברים

מהסוג הזה

הראש עכשו

מלא שחר הפנים גם הפנים

הגוף שלי הבטן

יותר אדמה

מרמזר חולה

סתמו את הפה

בנעלי התעמלות

שפתים לא יגיעו

לשום מקום

רגלים רגלים

ארכות ארכות

שתולות היו בין הברושים

אנשים לבנים

במכונית של כסף

לוקחים מכאן

את גופי הרע.

בשיר בוטה, אחד מרבים, מיטיב מנשה רביע להגדיר את דרך ייסוריו, כאן ועכשיו, בארץ ישראל, ומשווה את עצמו לקין אשר תרהגודדים וחוסר-השקט טבועים בו מכורה מציאות חיים קשה, אך גם מעשירה ומפורה. אצטט: "אני קין דפוק / וחול מבטן הארץ / מנווט את הפחד שבי / השומר עלי ועל אחי / אני איש אינסופי / נהרף נהרף נהרף / אני איש / דם / השומר עלי משיג אותי / האח שלי שוכב באוויר / אחי מטאור השמחה שלי / נוחת עלי מפציץ אותי / ממריא עם גופי החפוי..."

לסיכום: ספר-שירים הראוי לקהל-קוראים קשוב ומקשיב.

ראובן דותן ■

דווקים בכפר גלילי

כפר יאסיף שבשיפולי הגליל התחתון. חג האביב, מסורת בכפרים הערביים, השנה בעל גוון פוליטי. ראש המועצה המקומית, נימר מורקוס, פותח. עוד מעט תופיע כאן בתו, וביתר דיוק: אחת משש בנותיו, אמל מורקוס המוכשרת, בשיר שאותו היא בחרה עם סי הימן. אחר-כך תשיר סי הימן לבדה, בקולה בעל העוצמה הבלתי-רגילה, בנוכחותה הבימתית המרתקת, את "יורים ובוכים". זהו אחד הימים המרגשים ביותר בחיי, היא אומרת על הבימה. מחיאות-כפיים סוערות. כמה מאות תושבים תחת כיפת השמים בחצר אחד משני בתי-הספר המקומיים. ירח מלא של סוף חודש.

ראש-המועצה ומנהל בית-הספר נושאים נאר מים. רופא מקומי שהוא גם משורר קורא קצידה = שיר מגמתי ארוך, שקול ומחורר. בצד הדברים על דווקים בשלום והחזרה המרגיעה על "אחינו היהודים", דברים נחרצים על הזדהות עם המאבק המתנהל בשטחים הכבושים. אילו השקיעה הממשלה את כל מאמציה, משאביה ואמצעיה במסע לקירוב ליבות אזרחי ישראל הערבים — דרוזים, מוסלמים, נוצרים — להתקוממותם של ערביי ה"שטחים", לא יכלה להצליח יותר. אטיאט הולך ונמחק הקו הירוק שבין אלה לאלה...

אחרי האומים והתוכנית האמנותית, שבה מופיעות גם להתקבלות ולהקתייל-לדורות, נערכת "האפלה" שניה בביתו של ראש-המועצה. יוסף שילוח, כימאי-סרטים ושחקן ומי שרק בימים אלה יצא בתוכנית-יחיד חדשה המבוססת על טכסטים של אמל חביבי, סאמי אליקאסס ומחמוד דרוויש, אף הוא כאן. על הבימה המאוכלתרת שבמיגרש בית-הספר העלה קטע מן ההצגה, המסע שמה. כשחקן הוא עדיין מרשים כשהיה בשנים הרחוקות שבהן החל את דרכו בתיאטרון האהל. 1964. לפני המבול.

בין אלה שמחאו לו כף היו גם בני משקים שבאזור: כברי, בית-העמק. כולם הוזמנו, יחד עם המשורר והאמנים היהודים, כאילו לא היתה אינת-פארה בעולם. ארץ משונה.

מישהו מזכיר את התגובה ההיסטרית בקרב חוגי השמאל על פרישת המשוררים מפסטיבל השירה. שילוח מושך בכתפיו כבון. "מה זה שמאל? מי זה שמאל? שלום עכשיו זה שמאל? — או למה הם שותקים?" לדעתו חלה בשבועות האחרונים, מאז פירסום שירו של דרוויש, נסיגה גדולה. אנשים מודעים, נרתעים ממחויבות ציבורית גלויה. "ראיתי מה עשו לכם. הציגו אתכם כבוגרים, אנשי אשף". עכשיו הוא באמת מתר-תח: "למה בעצם ציפו מדרוויש? שיהיה אסיסטנט של הציג?"

הכל מסכימים כי עמדת הליכוד בראשות שמיר אינה מאפשרת למתונים שבמחנה הערבי להתבטא בחופשיות. במבט לאחור ייראה שמיר כמי שטרם כל ימי כהונתו לטותם כל פירצה קלה לשלום.

צעיר יהודי היושב ליד שילוח צופה בקיע גדול במחנה השמאל הישראלי עם התגברות ההקצנה. "בקיע עוד יותר גדול מזה שכבר קיים?" תמה מישו.

הסכמה כללית: צפוי קיץ קשה. קשה מאוד. ובראש וראשונה: מכירה כללית של יוגים...

בטלוויזיה שבפינת החדר, לעומת זאת, מונים את הנקודות: אירלנד 3 נקודות; ספרד 4 נקודות; ישראל 7 נקודות. יהודים וערבים — דרוזים, מוסלמים ונוצרים — מסכימים יחד אל שולחן עם תיקרונות, בכפר שבשיפולי הגליל התחתון, לביל רמדאן של חג-האביב, ומקווים לנצחונה של ירדנה ארזי. ארץ משונה.

ע. חדה ■

נעמי
רון

רומה לקריסטל

היא בלונדית, עיניים חומות-ירוקות, חטובת-גוף, 1.73 מטר, מזכירה במישר עורכירין, צברית, נאה, נשית, בת 43, גרושה כבר הרבה שנים, בעלת חשידומור, סימפסית, שנונה. היא מתגעגעת לקשר, אשר יוכיח שק יימת חברות ונאמנות, בלי לחצים. מצפה לגבוה, נאה ורומאנטי, שידע להעניק ולקבל, שלא יתנוק אותה בש' אלות של כיצד ומדוע, שיהיה גבר, שיגדיר את השכל, ילהיב את היצר ויצ' בוט את הלב.

בסוף היא סיפרה לי שלפעמים אומ' רים לה שהיא רומה לקריסטל (ולינדה אוואנס) בתיסרוקת, כצבע השיער וכ' גובה. מיספרהטלפון שלה אצלי, או למי שרוצה לכתוב — ת"ד 1102, גב' עתיים.

★ ★ ★

נוף טוב

לגבי רוב הגברים, אני יותר מדי חכמה, היא הצהירה באוזניי בקול נמ' רץ. היא גרושה בלי, בת 31, אקדמאית בתחום העסקים, התיקשות ואמנות. מרווחת על "נוף טוב וראש עוד יותר טוב".

היא מחפשת את האחד שלא נרתע מהאתגר של חיים עם פרטנרית נבונה, מצחיקה, יוצרת ויצירתית, שאהבת ילדים ורוצה לננות סביבה וסביב כך זוגה מישפחה אמיתית. מצבך הכר' נולוגי או הפיזיולוגי לא משנים לה. מצבך המנטאלי והאינטלקטואלי — כן. שאל אותי על (47/88).

★ ★ ★

בסרט קשוחים שכאלה הולכים ברט לאנקסטר וקירק דאגלס ברי חוב. דאגלס מעצבן את לאנקסטר. לאנקסטר: "תשתוק או שאני מנ' קב לך עוד חור בסנטר".

★ ★ ★

ילדים זה בסדר

היא רווקה בת רבע-ל' 40, אקדמאית כעלת תפקיד מינהלי בכיר, גובה 1.63 מטר, נראית טוב. ממך אין לה הרבה דרישות, היא אומרת, רק שתהיה כמה — ישר, כן, חם, אהב ילדים, אינט' ליגנטי עם חוש-הומור, נאמן, איכפתי, שגמאס לו מהמישחקים ורוצה, כמזה, להקים מישפחה. אתה לא חייב להיות רווק, ואם יש לך ילדים, זה בסדר. אפ' לו בסדר גמור. מיספרהטלפון של (48/88) נמצא אצלי.

★ ★ ★

חולעת-ספרים

היא צבר ממוצא אירופי, תח'ד, מ' כיל, בן 42, גובה 1.65 מטר, מבוסס, שונא קיצונים ימניים ושמאלניים. אר' הב' אהבה אמיתית לשמה, אינו שותה ואינו מעשן, בעל כישרון-כתיבה (שי' רים), חובב טיולים בחיקהטבע וקורא כוללת-ספרים. זה לא הניסוח שלי. אני פשוט מעתיקה בדיוק את דבריו. הוא מעוניין במתאימה לנישואין, מבי קש לצרף תמונה ומיספרהטלפון. ת"ד 922, בתניה.

★ ★ ★

שיהיה מבוסס

אני פנויה, נראית טוב, אינטלי-גנטית, בעלת הופעה נאה, עיניים חר' מות בחירות, גובה 1.63 מטר, בת 50, נראית צעירה מבפי גילי, היא כותבת, רוצה להכיר אדם לקשר רציני בלבד, שיהיה מבוסס, אהוב חיים, רומאנטי, גרוש או אלמן, רצוי מגוש רן והסבי' בה" היא בת"ד 21277, תל-אביב.

הוא התפנק

הוא בן 27, רווק, מתעסק בשיווק, 1.73 מטר, רומאנטי, ולרברדי. נאה מאוד, אני חושב, עם ראש פתוח לחלד' טין. הוא מעניין בקשר יפה וקבוע עם רוח וחטובת ריפה (התפנקתי בזה, הוא אומר). פרט ליופי ולחטוב הוא רוצה אותך גם לא מרובעת, לא שיגרתית. גילך לא משנה לו. שאלי אותי על מיספרהטלפון של (44/88), או כתבי לו לת"ד 11825, תל-אביב.

★ ★ ★

משהו חסר

זה לא שאני לא מאושר עם מישפח' תי, הוא אמר לי, "אני מרגיש שמשוה חסר". אז כמו שהבנתו, (45/88) הוא גבר נשוי, שפונה למרדור מסוג זה בפעם הראשונה, אחרי לבטים. הוא בן 39, עוסק במינהל, מבוסס מבחינה כלכלית, גובה 1.70 מטר. מחפש קשר טוב, חם וכן עם אשה נאה, עד 38. הקשר איתו דרבי.

★ ★ ★

"רותי במלסרין", וכדאי לכם למהר, כי אני מתחילה כבר להת' עיין (כל המיכתבים מתחילים להיראות לי אותו הדבר) — 221017.

★ ★ ★

דברים יפים

היא קיבוצניקית מהצפון, עוסקת במוסיקה קלאסית, גרושה בת 43, הופעת נאה, עיניים ירוקות, שיער ער' מונ', 1.61 מטר, אהבת אסתטיקה, רבי רים יפים. הבית היפה שלה מלא בש' טיחים, כריות, וילנות, אהילים, תח' רות — הכל עשנה כעצמה. היא מעוניינת בקשר רציני ("כבר היו כל-כך הרבה לארציניים") עם "חובב מוסיקה קלאסית, אחד שלא פוחר במאד", רצוי לא מעשן, בן 43 עד 50-שלוס. שאל אותי על (46/88), ואח'ן לך את מיספרהטלפון שלה. גם בקיבר צים יש כבר טלפון בכל דירה.

★ ★ ★

בחור פוגש בחורה. נוצר קליק. אצלי או אצלך, הוא שואל, והם מחליטים די מהר. זה גם קורה די מהר. תוך חמש דקות, הם אחרי. אילו ידעתי שאת בתולה, הוא אומר לה, הייתי מתייחס אלייך אחרת, הייתי יותר ג'נטלמן. אילו ידעתי שאתה כל-כך ממחר, היא אומרת, הייתי מורידה את הטיני-טס. (תודה לעורד-דין י. שסיפר לי את הקטע. כל שבוע בדיחה כזאת, ואני מסודרת).

★ ★ ★

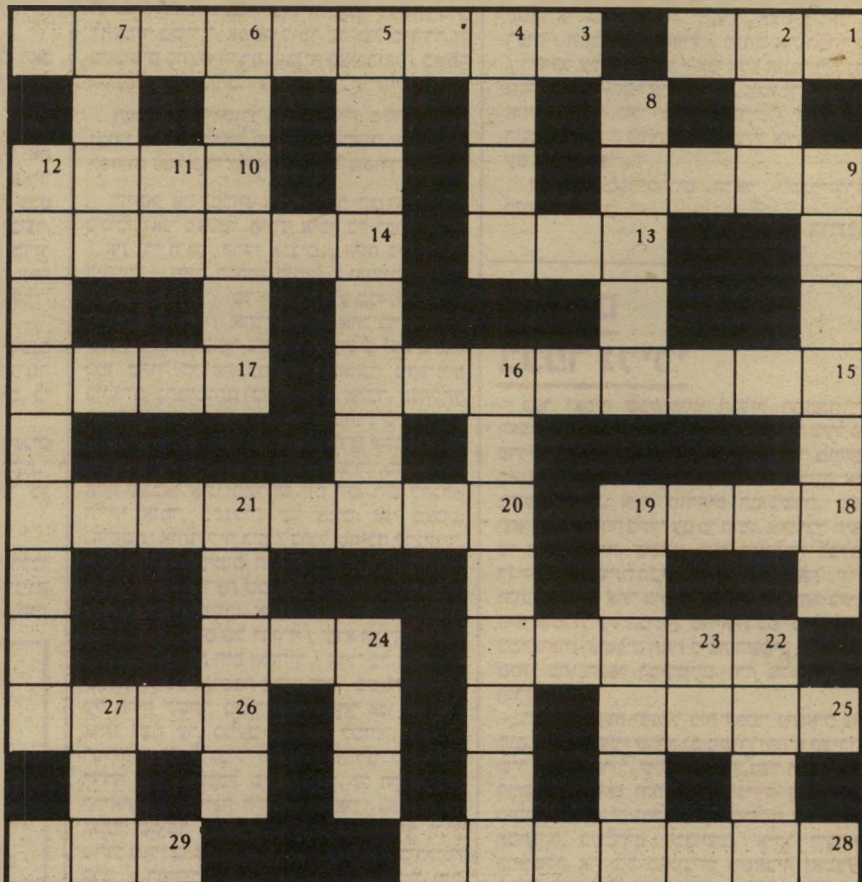
הגיל הבשכ

כשחידשתי את רוחי, לפני שנתיים-שלוש (אני כבר לא זוכרת מתי זה היה), בא אליי בטענות מי שהיה או העורך הממונה על המרדור הזה, רב איתן. המרדור שלך מזכיר לי בית-אבות, הוא אמר. מה אני יכולה לעשות? ניסיתי להסביר לו שיפחיות בנות 25 לא כל כך צריכות אותי, אבל הוא התעקש שזה לא בסדר (במקום לשמוח שבני דורו מכבדים במרדור).

ולמה הויתרונות האלה בגלל שפת' אום אני רואה שדי הרבה מן הפגנות אליי ון נשים, שהגיעו לגיל הבשכ של בין 40 ל-50, ויותר מזה. או מה גם אני כבר לא בת 30.

2644

תשבצוקן השולם הזה

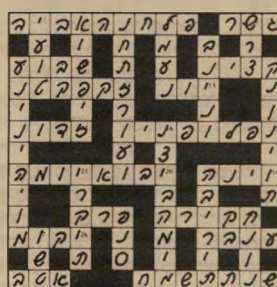

מאונך:

1. הסופר טרב לשאת את דברו אך חור בו (3);
3. פרס וכן לסופר (4,5);
9. מצאנו את מערכת ההגנה ברפ"ח (4);
10. מן הריץ וחשבונו נכרת סטיה מדרך הישר (4);
13. שליט בעזרת האל (3);
14. רקוד השבילים שנכחדו כאש (6);
15. הזקן שאחרי העבודה היה לאגדה (5,3);
17. ררכו עוז: כי אין מוצא (4);
18. באלהים השף: זה קשה כמו אבן (4);
20. לאחר השמע הצליל נוש' אות הנשים העדינות את האבוקות (8);
22. אין בית לסופר (5);
24. גם ספיר למשל נכשל כהר' רה (3);
25. פעיל לא היה בואדי סליב (4);
26. שיה אויבים (4);
28. צער העולם של תינוק בן יומו (4,3);
29. המבצע רק לא בימות חול (3);

פתרון תשבצוקן

2642

מאונך:

2. ליקוטי המשורר הקדום (3);
4. בול ריק של ו'סקאר ראס' טן (4);

אביגיל ינאי

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעוכפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

בעיקבות האשמות

על זיוף גליון ציונים

והערפה פוליטית

במרכז. בוטל מיכרו

של מנהל בית הספר

התיכון

אילנה אלון ■

לא בכל יום נחשד מנהל בית הספר תיכון כוויף, ג'ומעה אברגה, שכיכב לפני זמן קצר על מירקע הטלוויזיה, כאשר נשק את ידה של רות דיין וסיפר על היכרותו איתה, מככב כעת במרכז של פרשיה אחרת.

אברגה (38), בדרויל ילד תל-אל מליח בנגב, למד חינוך והיסטוריה באר-

מנהל אברגה לא מתקפר

ניברסיטת בראילן וזכה בתעודת-הוראה. מזה שש שנים הוא מנהל את בית הספר העממי-ערבי ברמלה. השנה, יום לפני תחילת שנת-הלימודים, נבחר אד-ברגה על-ידי ועדת-המיכרו של אי-גורדערים רמלה-לוד למנהל בית-הספר התיכון המקיף הערבי.

בחירה זו היתה מכה קשה לטייב יונס (31), סגן-מנהל באתו בית-ספר זה חמש שנים. טייב, שהעמיד גם את עצי-מו כמועמד למיכרו, חשב כי מן הצדק וההגיון לבחור בו, מאחר שכישוריו מתאימים, הוא בעל תואר שני במיורח-נות מאוניברסיטת תל-אביב, וכן מילא לדעתו, בצורה טובה את תפקיד סגן-המנהל, זה חמש שנים.

טייב אינו מן המתקבלים. כאשר ראה שהפסיד במיכרו, פנה לעורכת-הדין דורית דרמן מתל-אביב, וביקש ממנה לפנות לבית-המשפט הגבוה לצדק, לעתר לביטול המיכרו ולהחליט על מיכרו חדש. בין טענותיו היו טענות של הפליה והערפה בלתי חוקית של אברגה. מאחורי טענות אלה מסתתרת בעצם טענה כי בחירתו של אברגה היתה בחירה פוליטית.

טייב טוען כי אברגה היה נכון לעבור מהמערך לליכוד, ואולי למשור אחרי רבים מבני שבט האברגה הבד-ווי. בראיון שנתן אברגה למעריב לפני חודשים אחדים, סיפר כי בחפץ-לב יפ-נה לפוליטיקה במסגרת אחת המפל-גות הגדולות, גם עם הליכוד.

„מדוע לא? הכרזי בכתבה, אני ז'בוטינסקי מיספר 1! טייב טוען כי מקסים לוי, ראש איגוד הערים, ראג למינויו של אברגה, כדי שיעזור ללי-כוד בבחירות הקרובות. אבל לסגן-המנהל היו טענות נוס-פות. לדבריו לא היה המנהל החדש

היפהפיה מקלקיליה נעצרה מעצר מינהלי. איש אינו יודע מדוע. היא ערכה מדור לענייני נשים

נאהידה לא רצתה להתחתן

העיר, המונה 50 אלף בני-אדם, כעיר רפאים. החנויות נעולות על סוגר וברית, הרחובות ריקים מאדם, פה ושם פזורים דוכנים המוכרים מצרכי-מזון הכרחיים, וג'פ צבאי כודר מסייר ברחובות השוממים. שלושה פסטורלית מדרומה.

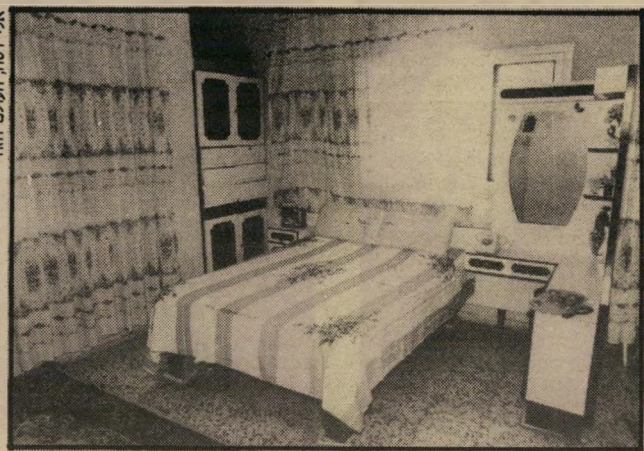
ביתה של מישפחת נזאל שוכן לא הרחק ממרכז העיר. חומת-אבן מקיפה את הבית ודלת-כרזל גדולה מפרידה בין הרחוב לחצר.

בית בן שתי קומות, שירותים בחצר, מחסן גדול ובו שקי קמח ואורז לתקר פות כגון אלה, חדר לקבלת אורחים בקומה הראשונה וחדרי-מגורים בקומה השניה. חדרה של נאהידה, שאותו חילקה עם אחת מאחיותיה, מסודר ונקי. מיטה כפולה במרכז, ארוב-גרים בצד. ניכר בו שזמן רב אינו נמצא בשימוש, שאין בו חיים.

לנו רק מהעיתון. אף אחד לא טילפן להודיע, לא אמר מה הסיבה, אפילו לא נתנו לנו לבקר אותה בהתחלה. אומרת נאעמי, אחותה של נאהידה מחמד שאקר נזאל (26), העיר תונאית הפלסטינית, חברת הוועד ה-מנהל של אגודת העיתונאים בשטחים הכבושים, כותבת ועורכת מדור הנשים בשבועון המיורח-ירושלמי „אר-עוודה (השכיבה) ובסוכנות העיתונות הפלס-טינית. שהושמה במעצר מינהלי לתקר פה של שישה חודשים.

מעולם לא כתבה על נושאים פולי-טיים או מדיניים. היא ערכה וכתבה מדור-נשים בעיתונה, עסקה בנושאים חברתיים וסוציאליים.

נאהידה התחילה להשלים עם המ-ציאות. היא רואה את עצמה כאחת הקרבנות הרבים שהעם הפלסטיני נר-

חדר-המיטות של נאהידה רחוק, אך לא חומייניסטי.

אבי המישפחה נפטר לפני שנה. הוא היה סוחר מכובד בעיר. כל הילדים (שיבעה בנים, שלוש בנות) קיבלו את חינוכם בבתי-הספר בעיר. שלושת הבנים משמעותי, למשל מ'49 ל'79.

אזרחות השכנות, שניים בירדן, אחד בסעודיה. האחר, סוחר, השני רוקח והשלישי מורה. מישפחת נזאל לא חסכה חינוך ולימודים מילדיה. שתי

רש שלם במאבקו לעצמאות, אומר עורך-דינה איברהים אליאן.

רצתה קאריירה

אחרי עוצר של יותר מחודש נתר-נה קלקיליה בעוצר חלקי בשעות הלילה. כיום של שביתת-מיסר נראית

אחיות נוספות עוסקות בהוראה, האחים במיסר ונאהידה עיתונאית.

את לימודיה היא עשתה בקלקיליה. כשסיימה את בית-הספר התיכון נסעה לירדן, כדי ללמוד באוניברסיטה. כי תחילה למדה מדעים מדויקים. אחרי סמסטר אחד החליטה ללמוד ערבית ועיתונאות. חמש שנים עשתה בירדן תחת עינו הפקוחה של אחיה הבכור.

מישפחת נזאל היא מישפחה מוס-למית דתית. הכל נעשה לפי דברו של

נאהידה בתקופה החילונית היא משהו מיוחד...

האב, אלא שנאהידה „היא משהו מיוחד“, אומר אחיה בשיר. הנשים המוסלמיות נישאות על-פי רוב בגיל צעיר, על פי החלטת האב. נאהידה בת 26, למדה באוניברסיטה ורצתה לעשות קאריירה. למרות שהיו לה הזדמנויות למככר היא סירבה להינשא. אך לא

הספיקה להגשים את תוכניותיה. היא שבה מירדן לקלקיליה, אולם לא מצאה בה את מקומה. מרכז הפעיי-לות העיתונאית הפלסטינית נמצא בירושלים, והיה זה טיבעי שתשאף לע-בור לירושלים.

רחוקה מפוליטיקה?

לפני שנתיים התקבלה נאהידה לעבודה בשבועון „אר-עוודה“ מי-

אם חלו שיבושים או זיופים בגליון שהוצג, הרי שטייב הוא שעשה אותם. נראה כי מריבת המנהלים לא הש-אירה טעם טוב בפיהם של הממונים על החינוך בעיר, והם פנו לעותר והציעו לו הצעה שכמעט אין לסרב לה. הם הציעו לו פיצוי של 250 אחוזים בתנאי שיפרוש מבית-הספר ויבטל את העתי-רה לבג"ץ. הבטיחו לו כי הוא יקבל את

שום-יך עברה לגור ברמאללה ברירתה של קרובת-מישפחה מבוגרת. היא דאגה למצב האשה הערבייה, רצתה להביא לשיפור, להכניס מודרניזציה, „אנחנו אומר ג'יסה צאלח מוחמד עומר. „אנחנו לא כופים על הילדים מה לעשות. אם הדרך שהיא בחרה לעצמה היא טובה, אז אין בעיות“, אומר אחיה בשיר.

בשלב זה בחייה בחרה נאהידה להת-רכו בעבודתה ובכוונתה היה להמשיך בלימודיה בפאריס. אלא שמות אחד שישב את תוכניותיה. „היא היתה מאוד קשורה לאבא. אחרי שנפטר היא היתה מסוגרת ודברה מעט מאוד על עצמה“, אומרת אחותה נאעמי.

למישפחה אין כל השערה לסיבת מעצרה של נאהידה. „היא מעולם לא דיברה איתנו על המצב הפוליטי, לא ריברה על האינתיפאדה ועל מעשיה“, מספר ג'יסה. אחת לשבועיים היא נהגה להגיע לביקור בביתה, אולם העוצר הממושך שהוטל על העיר מנע ממנה להגיע.

את דבר מעצרה קראו בעיתון. אף אחד לא טרח להודיע. לפני שבוע נסעו אמה ואחותה לבקרה במקום מעצרה בתחנת-המיסרטה במיגרש-הרוסים של ירושלים. בתחילה לא ניתן להם אישור לבקרה. רק אחרי שהמציאו את כל האישורים הדרושים התאפשרה הפג-י-שה.

„היא ביקשה שאביא לה ספרים בפילוסופיה ובפסיכולוגיה“, אומר ער-רד-דינה, איברהים אליאן. האחיות נא-עמי מספרת שנאהידה ביקשה שתביא לה את הקוראן, „היא תמיד קראה הרבה בקוראן, היא רתית, אבל לא חומייניסטית“.

חבריה לעבודה באל-עוודה ובאגד-דת העיתונאים הפלסטיניים אינם יודעים רבות אודותיה. לבר המעובדה שהיא עיתונאית מוכשרת, איכפתית ומעמיקה, הם אינם יודעים דבר על חייה האישיים. אף אם היתה קשורה בפעילות פוליטית כלשהי, בוודאי שלא היתה בין הבולטים שבפעילים.

62 עיתונאיות ישראליות חתמו על עצומה לשיחרורה. היא העיתונאית הערבית היחידה שלמענה נערכה הפ-גנה.

יוסי עינידור ■

מישרת מנהל בית-הספר העממי בעיר. אבל טייב לא רצה לוותר. הוא החליט להילחם עד הסוף. השבוע הסכימו הרשויות לכל ררי-שותיו של העותר. המיכרו שבו זכה ג'ומעה בוטל. מיכרו חדש יערך בחודש מאי, ואז, מקווה טייב, יהיו לו סיכויים טובים יותר מאשר במיכרו הראשון, שנתפר למירותיו של אברגה.

ברי סימון מרוגזת. מפיצים עליה שמועות, כאילו היא מעדיפה נשים על גברים. זה לא נכון, היא אומרת, ומסבירה את הכל

"אני לא לסבית!"

אלי דסל, העולם הזה

רקדנית־בטן ברי סימון
לחחונה אין תאריך ואין כתובת

עליה בעולם הזה, וכך החלה הקארירה שלה.
מדוע אומרים עליה שהיא לסבית? מה האמת באותן שמועות?
סיסרה ברי:
את השמועות המרושעות שמעתי לא־פעם. לא התייחסתי אליהן, ותמיד התייחסתי לזה בצחוק.
חברות וחברים סיפרו לי שאומרים

סיניים ורודים וכלי־חרסִינה באותו הצ' בע. ריהוט עתיק, כורסות־קטיפה. תמור נות רבות של מרילין מונרו וברי סימון תלויות על הקירות.
חרר מיוחד, שכולו מראות, משמש את ברי לאימונים. שם גם תלויות שמ" לות מפוארות ונוצצות בשלל צבעים. את השמלות האלה לובשת ברי בהופעותיה.

באמבטיה של קצף, והסבירה לי כי עליה להתרענן לקראת הופעתה בערב. אחר־כך ישבנו בסלון ושוחחנו.

ידידות עם פצצת־מין

ב רי, כיום אשה אמידה, סיפרה לי שעברה קשה במשך חמש שנים, עד שהגיעה למעמד של רקדנית־בטן מכובדת.

הצבע הורוד שולט בדירה. שטיחים

ב רי סימון, רקדנית־הבטן המפורסמת, טילפנה אלי וביקשה שאבוא אליה ברחיפות.

אין לה מנוחה. היא מוטרדת מהבוקר עד הערב על־ידי שיחות־טלפון אנונימיות, מאז שפורסם בעיתון שהיא לסבית.

כעבור שעה שלחה את הנהג, בחור צעיר המסיע אותה לכל מקום, כדי שיהיה איתי אליה.

ברי סימון מתגוררת בדירה מפוארת בשיכון־כבלי.

היא קיבלה את פני כשהיא יושבת

עם יצחק שמיר

איך אני יכולה לחשוק באשה עם גוף כמו שלי? כולי שופעת סכסו!

עם פנינה רוזנבלום והבן ניסים

אני חושקת בנבר בדיוק כפי שהוא חושק בי.

שאני חיה עם נשים. לא היה איכפת לי. אבל עכשיו כתבו שחור על גבי לבן בעיתון שלאחר בדיקה וחקירה גילו שיש לי רומאן עם מישהי, ואמרו לי גם שהכוונה בעיתון היתה לנערת־זוהר, הנחשבת כפצצת־מין. אני בכלל לא מבינה את הקטע הזה.

אני יודעת שאשה זו היא נחמדה מאוד, בחורה המוכיחה את עצמה. יש לה חבר כבר הרבה שנים, והיא אוהבת אותו. אני לא יודעת מדוע סיפרו את זה, אף פעם לא היינו חברות, והיא הייתה בסך הכל אורחת בבירמיצווה של הבן שלי.

אני אפילו לא יודעת מי הבחורות שהדביקו לי.

שני הטלפונים מצלצלים בלא הרף, וברי אומרת לי שמטרידים אותה במשך כל היום והלילה, מאז שהופיעה בעיתון השמועה כאילו היא אוהבת נשים. היא חשבה כי הטרדנים יירגעו עם הזמן, אך מאחר והדבר לא קרה היא מתכוננת להחליף את מיספרי־הטלפון שלה.

ברי נולדה בשם ברוריה בן־שימון בחיפה. היא ממוצא מארוקאי. בגיל 15 נישאה לשכן, נסעה איתו להולנד, ושם הוא נהרג. שם גם למדה ריקודי־בטן. אחרי שובה הופיעה בחיפה בהופעות מזדמנות, ולפני חמש שנים עברה ל־תל־אביב. גיליתי אותה כשהופיעה לפי ני עמוס ברנס עם שיחורו, כתבתי

בביתה ליר ציור שקיבלה במתנה מידיד שנפרדה ממנו
יש לי כל המעלות שכל אשה היתה רוצה שיהיו להן

עם המלווה מריה (מימין) ורקדנית הבטן סחה חמד (סרינסס) בקאהיר
אני אפילו לא יודעת מי הבחורות שהדביקו לי

ביב. היה לי חבר תל-אביבי. הוא היה רציני מאוד, והעבודה היתה אצלו כדי בר הראשון בחיים, יותר חשוב מהחיים הפרטיים.

מצד אחד הערכתי את זה, ומצד שני לא הכנתי את זה. הוא נסע הרבה לי חו"ל, והתראינו בקושי. אהבתי אותו מאוד, וגם הוא אהב אותי, אבל זה לא הלך. אני עברתי בלילה, והוא עבר

נעמי אדווה
(המשך בעמוד 32)

במשך התקופה שגרנו יחד נכנסה מריה להריון וילדה בן. אני עשיתי לתינוק את מסיבת ברית-המילה, והוא היה התינוק של שתינו. טיפלנו בו ביחד. אחרי תקופה נפרדנו, כי מריה לא יכלה לצאת איתי להופעות בגלל התינוק, ולקחתי מלווה אחרת — את רות.

פתחתי אז מועדון-לילה מפואר בחיפה, מועדון פנורמה. הופיעו אצלי אמנים כמו ירדנה ארזי, ואני רקדתי.

יותר מאוחר עברתי לגור בתל-אביב.

טיפלנו אלי ואמרו שנדהמו לקרוא עלי את השקרים האלה. כשגרתי בחיפה, היו גם כן רכיבויות שאני לסבית. אז גרה אצלי מריה. היא היתה גרושה, ולא עבדה. מריה הגיעה מארגנטינה, והתגוררה עם בעלה בנהריה. אחרי גירושיה עברה לחיפה, ולא היה לה מקום מגורים קבוע. היא עבדה אצלי כמוזכירה וכמל-בישה, וגרה איתי שנתיים. נסענו גם יחד לחו"ל. בילינו יחד, והיו לנו הרבה חוויות.

עם המלווה רות בוזיל

אני לא שוללת את זה. אני לא אומרת שזה דבר רע.

עם המלווה אילנה גבאי

שמעתי סיפורים על הרבה נשים מפורסמות שהן לסביות.

יררה שלי. אני בונה את עצמי, ולהן זה לא כל-כך נוח. זו עבודה של לילה, עד השעות המאוחרות, וזה קשה. הן רוצות גם חיים פרטיים.

היו לי כל מיני מלווה. היתה חיילת משוחררת, שעבדה איתי במשך תקופה, ואחרי-כך התחתנה עם קצין. היו שתי סטודנטיות יפהפיות, הלומדות עד היום באוניברסיטה. והמוזכירה שלי, איי לנה גבאי, שהגיעה מדימונה, והיא נמצאת איתי יחד כבר שש שנים.

מיסכנה אילנה. גם אליה מטלפנים בלי-סוף, אחרי שפורסמו השמועות האלה בעיתון, ומטרידים אותה.

לאילנה יש חבר כבר ארבע שנים,

אני חושבת שהשמועות המרושעות האלו צצו מקינאה, כי אני מפורסמת, והוא, כנראה, מחירה-הצלחה. שמעתי סיפורים על הרבה נשים מפורסמות שהן לסביות.

אני אשה רצינית מאוד, הלוקחת כל דבר ברצינות, את העבודה שלי, את הקאריירה שלי, ואת החיים האישיים שלי.

יש לי מלווה

אני יוצאת להופעות שלי יחד עם מלווה, וזאת הסיבה שרואים אותי תמיד עם אשה, ולא עם גבר.
היו לי גם תקופות שהלכתי עם

עם ירדנה ארזי במועדון „פנורמה“ בחיפה
על הבימה אני כמו נמר, כמו חתול-מין

עם שחקן-הקולנוע סטיבן באואר
שחקום אשה או בחורה שתניד שהיה לי איתה משהו

ולפעמים היא נמצאת איתו בבאר-שבע, שם הוא גר.

אשה בשם מריה

לפני חודשיים הופיעה עלי כתיבה בשבועון אחד. בכתבה טענו שיש שמועות שאני אוהבת נשים, ויש לי נטיות לסביות. אמרתי שם שאני אוהבת נשים יפות, אבל אחרי הכל אני אשה של גבר אחד. אמרתי גם שאני לא שוללת את עניין הלהטביזם וש-הומוסקסואלים מגעילים אותי. וגם אם אמרתי שאני אוהבת נשים יפות, זה עדיין לא עושה אותי להטביז. אמרתי שליו טיילור היא האשה היפה בעולם, ושאני מעריצה אותה. אז זה אומר שאני לסבית?

אני אומרת: שתקום אשה או בחורה ותגיד שהיה לי איתה משהו המזכיר את העניין הזה בכלל: שיוכחו! ומי שאמר צריך להוכיח. אי-אפשר לכתוב דברים על אנשים מבלי לבדוק אם זה נכון. אפילו לא טרחו לשאול אותי. פשוט כתבו, וזהו.

כל החברים שלי והמישפחה שלי

גברים להופעה. כל מיני חיילים ונערים שצריכים לעבוד. הם תמיד היו מתארים בים בי, או שהחברות שלהם היו מת-עצבנות וגורמות לסיכסוכים. היה לי מאוד קשה.

למלווה יש כמה תפקידים: היא צריכה לעזור לי להתלבש, לסגור לי את החזיונה. להשיג על המוסיקה, זאת אומרת לראו לקסטה. היא צריכה להביא לי משקה לחדר-ההלבשה, כי אותי לא רואים לפני ההופעה, אני נכנסת ישר לחדר-ההלבשה.

יותר נוח לי עם אשה. אני מרגישה כמו עם אחות, כמו עם חברה, ואני יכולה להתלבש ולהתפשט לידה באופן חופשי.

אני מכירה הרבה בחורות, ואחת מביאה את השניה. כולן רוצות לראות אותי מופיעה. נחמד להן איתי. זה ביי לוי, רואים שואו, מכירים אמנים, ואני לוקחת אותן למיסעדות אחרי ההופעה וגם למסיבות שאליהן אני מזומנת. מי לא אוהב בללות ולהכיר אמנים?

בדרך-כלל הן עובדות איתי כמה חודשים, וזהו. או שאנחנו לא מסתדרות או שהן מחליטות שזה מספיק להן, כי כמה אפשר? הרי זו עבודה שלי וקארי-

(המשך מעמוד 31)

ביום, ובקושי נפגשנו. על חתונה לא דיכרנו ולא חשבנו.

עכשיו יש לי חבר שאני מכירה עוד מחיפה. הוא גר בלוס-אנג'לס, ומתקשר איתי בכל יום. שמו מייקל וולף. לפני חודש הגיע ארצה, במיוחד כדי להיות נוכח במסיבת הבר-מיצוה שעשיתי לבן שלי, ניסים. נסענו שבוע לאילת, והיינו במלון סונסטא.

בקרוב אסע אליו לארצות-הברית לחודש ימים, ונראה. הוא הבטיח לסדר לי שם עבודה והופעות בטלוויזיה ובסרטים. הוא גם רוצה שאלמד מישחק. תמיד רציתי לנסוע, אבל לא היה לי האומץ, כי יש לי כאן הרבה עבודה, אוהבים אותי. אני המובילה כאן בארץ. אני שהכנסתי את ריקודי-הבטן לתודעת הציבור בצורה מכובדת. הכנסתי את ריקודי-הבטן לטלוויזיה ולקולנוע ולכל בית מכובד בישראל.

עיראקים בקאהיר

בימים אלה אני נוסעת למצריים, להופיע במלון מפואר, וגם בשגרירות ישראל במצריים. אני גם מופיעה בתפקיד בטלוויזיה בהצגה בשם שוכנים. יש לי שם גם תפקיד-מישחק, חוץ מריקודי-הבטן. אני מופיעה יחד עם גרי יגל, וחלק מהשחקנים שהופיעו בהמסעדה הנדונה. מדברים בסרטים ערבית ועברית. זהו סיפור על שתי מישפחות, ערבית ויהודית.

כל זה מאוד מחמיא לי ומחניף לי. בקרוב אופיע גם בסרט גרמני שיצולם כאן לטלוויזיה הגרמנית. אני נוסעת למצריים לעיתים קרובות. אני מזמינה

כשהייתי עם מריה בקאהיר, הלכנו למועדון-לילה מפואר, שם הופיעה רק דנית-הבטן סחה חמרי. היא מכונה "פרינסס", היות ועמדה להתחתן עם נסיך סעודי. בסוף לא התחתנה איתו, והתארס "פרינסס" נשאר לה.

היא הכירה אותי מפעמים קודמות שהייתי שם, והכריזה ברמקול שישנה כאן אורחת, רקדנית-בטן מישראל בשם סימון, והזמינה אותי לבימה. חלק מהקהל מחא כפיים וחלק לא, היו כמה שנראו המומים.

עליתי לרקוד איתה, וראיתי שהיא קצת נבוכה ולא רציתי להמשיך לרקוד. המשכתי. היא מחאה לי כף וגם הרבה מהקהל, חוץ מקבוצה של גברים עיראקים, שישבו ליד אחד השולחנות, שקימו ויצאו בהפגנות. שאלתי את אחד המלצרים למה יצאו, והוא לא ענה לי.

"אני חושקת בגבר!"

אני חושבת שאולי מי שהמציאו את הסיפור שאני לסבית הן רקדניות-הבטן, המנסות להתחרות איתי, והמקנאות בהצלחה שלי. איך אני יכולה לחשוק באשה עם גוף כמו שלי? הרי כולי שופעת סכס, ואני חושקת בגבר בדיוק כפי שהוא חושק בי.

אני לא בנוייה לפלירטטים, והיו לי הרבה מיקרים שיצאתי עם גברים יומיים או שלושה. אולי הם חשבו כי ילך להם יותר קל, כי אני רקדנית-בטן, ועל הבימה אני כמו נמר, כמו תתולת-מיין. קורה לפעמים שאני נדלקת על גבר ממבט ראשון, כמו שקרה לי עם השחקן סטיבן באואר, שבא לעשות כאן סרט.

ני פצועים בבית-החולים רמב"ם בחיפה. אם אמא של ילד יתום מבקשת ממני, אני תמיד מופיעה בהתנדבות. בגלל המיקצוע שלי, שהוא קצת יוצא-דופן, הפכתי יותר נוקשה בקשר לכל דבר אישי הקשור לחיי. כשאני מסיימת את ההופעה אני דמות אחרת לגמרי. כבר אמרו לי פעם שיש לי פיצול-אישיות.

אני חושבת. שבגלל הקשיחות שלי הגעתי למעמד שבו אני נמצאת בת-קופה קצרה של חמש שנים. וזה הכל בזכות, ולא בחסד. אף אחד לא עזר לי. אולי זה ימצא חן בעיני לגור בארצות-הברית. כבר יש לי שם דירה מוכינה, אוטו ועזרת מקסיקאית. הפעם אשאר חודש, ואחזור לכאן. ואם הכל יסתדר, אקח את הבן שלי, ניסים, איתי. עכשיו הוא לומד בהרסים ואני לא רוצה שהנסיעה תפגע בלימודים שלו.

"זה כמו סרטן"

מאוד מפריע לי שאומרים שאני לסבית. אומנם אני שומעת שאומרים על הרבה בחורות שהן לסביות, ועל כל בחור שני אומרים שהוא הומו. אבל לא כותבים את זה בעיתון כמו שכתבו עלי, וזהו ההבדל. כי אנשים שקוראים דברים מפרשים אותם איך שנוח להם.

על עופרה חזה העלילו שהיא חולת-סרטן ועומדת למות בכל רגע. זה לא סתם רועילבז ואני חושבת שהעליל עלי שאני לסבית זה לא פחות גרוע מסרטן.

אני שוב אומרת שאני לא שוללת את זה. אני לא אומרת שזה דבר כל כך

ברי לפני הופעה

אמרת שאני לא שוללת את עניין הלבסיות, ושהומוסקסואלים מנעלים אותי.

רע. מי שטוב לו עם זה, שיהיה לו לבריאות. הרי כל אחד עושה מה שטוב לו בחיים.

לי השמועות מפריעות. כי מאז שזה הופיע בעיתון יש לי הטירות בלא-סוף בטלפון. גברים וגם מתקשרים איתי, סוטים וסוטות למיניהם. אנשים לא בריאים. אני כבר לא עונה לטלפונים, ומקבלת רק הודעות דרך המזכירה האי-לקטרונית.

גם אצל אילנה בדירה מטרידים כל הזמן. אני לא יודעת איך הגיעו לטלפון שלה. כל מיני אנשים לא-מוזונים אומרים לה: "לא ידעתי שאת כזאת, ושאת שוכבת עם ברי סימון!"

אילנה ואני מאוד סובלות מזה, ואין לנו לא יום ולא לילה.

אני שוקלת וגם כדאי להחליף את מיספרי-הטלפון ולנסוע מכאן לתקופה עד שהכל יירגע.

היכרתי אותו במסיבה, ומהרגע הראשון היתה בינינו משיכה הדדית. היה לי איתו רומאן סוער של כמה ימים, והיה נהדר.

אני מקבלת הרבה הצעות-נישואין, כי אני בחורה שיש לה כל המעלות שכל אשה היתה רוצה שיהיו לה. אבל בשלב זה אני לא חושבת להתחתן. לחי תונה אין תאריך, ואין כתובת. זה דבר שבא פתאום. אני מתכננת להתחתן בי עוד חמש שנים, ואם אתחנן, ארצה גם ילדים, ואז לא אוכל לעסוק בריקודי-בטן.

בעתיד אני מתכננת לפתוח בית-ספר לריקודי-בטן. גם עכשיו יש לי כמה תלמידות, ילדות מאוד מוכשרות. כרגע יש לי הרבה מאוד הופעות, ואני גם מופיעה בהתנדבות, בייחוד לפני הצבא. במילחמת-הלבנון הופעתי כבונקר יום-יום לפני החיילים, וגם לפי

שם את חליפות-הריקוד שלי אצל התורפת הירדועה בעולם.

הופעתי במצריים. שמעו עלי שם, והרבה מכירים את שמי. בפעם האחרונה, כשהייתי בקאהיר, ביקש עיתונאי מצרי תמונה שלי, ואמר שיכניס אותה לעיתון ויכתוב שאני רקדנית-בטן מ-מארוקו. ואני דווקא רוצה שידעו שאני ישראלית ויהודיה, כי אני גאה בזאת, כי לי יש מה להראות ומה לייצג.

בכל מקום אני אומרת שאני מישראל. איתי אף אחד לא מדבר על פרי ליטיקה, כי אני מתעסקת בדברים יפים.

במצריים אני מדברת אנגלית וערבית. אנשים מאוד נחמדים שם, ולא מעניין אותם מילחמה ופוליטיקה. הופעתי במלון שרחון. עכשיו אני מוזי מנת להופיע במלון מרוס. אני נפגשת עם אנשים מאוד ידועים.

הוד מלחותה מלחיית-עץ ענקית, המתנשאת לגובה 4.80 מטר ושקוטרה הוא 1.50 מטר, הוצבה בפיתוח של מלון "הוד" החדש בים-המלח. זו המלחייה הגדולה ביותר בעולם ובדעת הנהלת המלון להגיש בקשה לרישום המלחייה היחידה במינה, שאת רעיון הצבתה יזם הפירסומאי יורם ברנע, בספרי-השיאים של גינס.

תו טרמפ לחייל

למניעת אידיס בסקס: השתמש בבתולה. למניעת ציתוח בטלפון: במכשיר BUGALARM.

אנו מספקים גם:
* שירות לוגי האונות
* מכשירים להקלטת שיחות
* מזכירות אוטומטיות

רדיו רוקמור בע"מ
ת"א, שלום עליכם 18, טל' 286444

הכנס התשיעי של ותיקי גדוד 54 (מאז ימי ח"ש ח"א) – גבעתי (שנת ה-40 למדינת ישראל)

יתקיים ביום א', 15 במאי 1988 כ"ח באייר (יום ירושלים), – בשעה 6.00 בערב אצל חברינו משפ' קציר במושב עדנים על יד הוד השרון.

החברים, שטרם נרשמו, ישלחו מיד 50 ש"ח (לזוג) בצירוף שמם וכתובתם (המחיר כולל גם מדליה) לפי הכתובת: כנס גדוד 54 ע"י יהודית תמיר רח' פרנקל 8 ת"א מ. 69058.

בדבר פרטים אפשר לפנות גם לח"ח רות ויהושע גילת – 03-5560905, מוסה אשד – 03-295151 בשעות העבודה.

להתראות,
הועדה המארגנת
טל' 03-412093 בערב

החיים אחרי השקיעה

אחרי הימים הטובים של רפי גלסון, חוגגים האילתים אצל ג'קסון. ואילתית אחד אמר לי: "המלך מת, יחי המלך!" כי

בחוף של ג'קסון, שבין טאבה לבין חוף אלמוג, כדאי שיירע שזה בכלל לא קל להיכנס לשם. לג'קסון יש חושים מיוחדים, והוא מכניס רק את אלה שנראים לו.
"זה לא עסק מיסחרי", הוא יגיד לך. נכון שמשלמים שם בשביל הכירה והדגים, אבל בשביל להיכנס לחוף הציורי, ובשביל להריח את הדגים הניצלים על האש לא צריך לשלם.
"אני אוהב לפרגן לאילתים וליש-ראלים", אומר ג'קסון, וזה נשמע חוצ'ל-ארצי כזה. וג'קסון איש מיוחד (מי לא מיוחד באילת?) משהו בין פרח מצוי לבין אינטליגנט. 30 שנה אילתית. מאר-הב בה עד עימקי נשמתו. לא עושה עניין משמש או משרדים שופים. ואם תחתכו לו את הוורידים, תמצאו שם בירה מהולה במים כחולים.
וכשהוא יושב בחוף הקטן, המוקף בפרחים הצומחים בתוך אמבטיות ירוקות, הוא מרים מדי פעם את המישקפת התלויה לו על הצוואר ומכוון אותה ישר לתוך עקבה וסעוריה, והן אצלו בבית. הבית הוא האוטובוס העומד בפי תח החוף, והמשמש לו כסלון וכמיטבה.

ג'קסון בכפר שלו. המלך מת, יחי המלך!

אין רחמים בעיר הכינמוכה בארץ (כשהגלובוס עומד וקוף). ואילת היא עדיין מיפלט גם למי שמסיר הנסיעות עדיין מרגיו אותם. אז מי שעוד לא התפלש והתפשט

רביעיית כרמיה

כרמיה — רביעיית מיתרים — בין המפורסמות והטובות בעולם, אם לא הטובה מכולן — תגיע משווייץ לסינביהופעו במסגרת פסטיבל

ישראל. לחובביה המושבעים של המוסיקה הקאמרית, ובפרט של הרכבים מסוג זה, אין מה למרר בעניין הכרטיסים. אם לא

תרקוד, היא אמרה לו, תרקוד

גם נשים לא-משוחררות יאהבו לראות את גופם החטוב של היפים שיפרי כסו ויענטו על בימות ירושלים, תל-אביב וקיסריה.

את תפקיד הפרימה באלרינה יתפוס הפרימו באלרינו.

האחראי לתפנית הוא איש אחד בשם מוריס ב'אר, כוריאוגרף צרפתי ידוע, מי שהוציא את הבאלט מתוך המיסגרת הקשוחה של המחול הטהור אל הרחוב ואל האיצטדיון, והוסיף לו את המימד התיאטרלי.

גם יורעי-דבריו מחול מתקשים להגיד דבר אחד ברור, אם הוא בדרן או גאון. ועוד דבר אחד ייאמר לזכותו של ב'אר: הוא העלה את הגברים במחול לדרגה שבה הנשים צריכות להילחם לשוויון וחזקויות עימם.

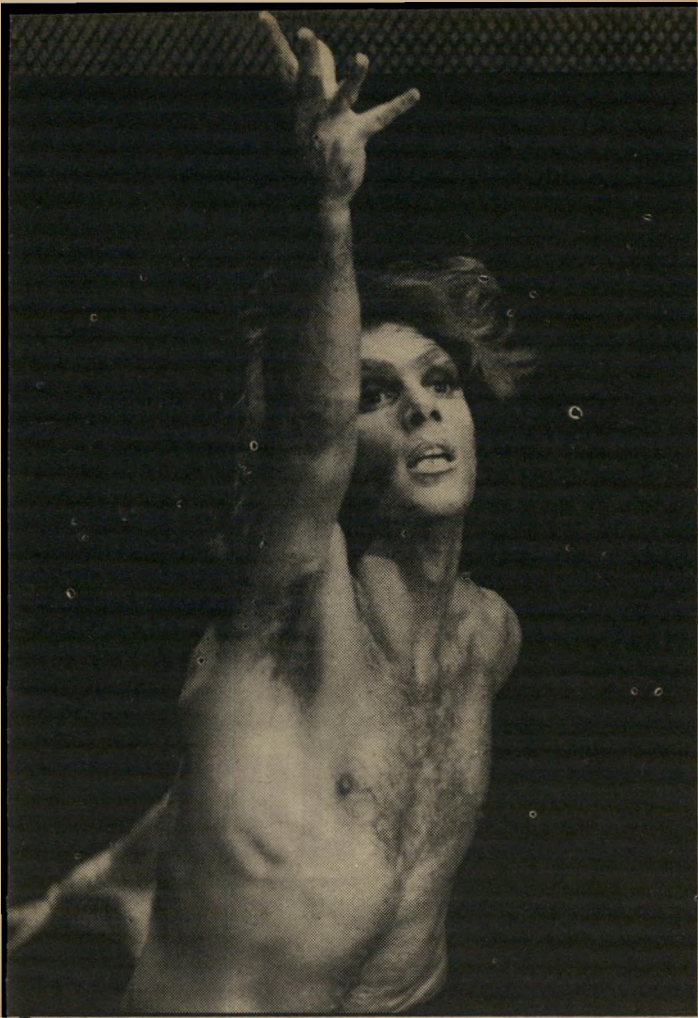
בימים הקרובים ינחת מוריס ב'אר בארץ יחד עם 59 רקדנים. בירושלים יופיע בהד'בוק, לפי מוריס ב'אר, טווי-טה ערבית וקנטטות של באך (מוסיקה כנסייתית). כמעט ועידת-שלום בינל-אומית. ואילו בעיר החוטאים והחטאים המתוקים יעלה ב'אר את פולחן הא-ביב, את דיוניסוס ואת בולדו.

חנה שיר: "שתיקה פלסטינית" כמו בחוף שיליה

הסוציאליזם

אם מוחמד לא בא אל ההר, בא ההר אל מוחמד.
נזכרו חברי אגודת ירידי הבימה במוחמד. והזמינו 50 נערות ונערים תושבי אור-עקיבא, ועוד 50 חיילי צה"ל (אבל רק חיילים המשרתים ביחידות קרביות ואשר סיימו תקופת-שרות בשטחים הכבושים), לבוא ולצפות בהצגה סאלח שבתי בתיאטרון הבימה, כדי שיראו גם הם את "הסוציאליזם" של פעם, זו שאולי טיפלה גם בהוריהם או בהורי הוריהם.
בהמשך לאותה פעילות עממית, מתכננים ירידי הבימה, ובראשם הגבר רת איוקסון, להזמין גם את גימלאי תל-אביב ותושביה שכונות לבוא ולחזות בבוסתה של המדינה.
האם זהו עוד אקט של זילזול או ניסיון לבדוק את מידת חסינותם של

חורחה דון ב, בולרו! כמעט ועידת-שלום

אשה מעזה אשה מתל-אביב

"השימלה שלובשת האשה הערבית היא כמו שיליה. מבוררת, מרחיקה ומעניקה כוח. במשך תקופה מסוימת הסתובבתי בשימלה כזאת, שעוטפת וסוגרת את הגוף כמו רחם. בדיוק כמו השמלות שלובשות הנשים של חומייני. רציתי להרגיש את הנשים הערביות שאני מציירת, וזה נתן לי תחושה חזקה של התבוננות פנימה שיוצרת כוח. את הכוח הזה ניסיתי להעביר לתוך הבר."

רברי חנה שיר על הציורים שלה, שיוצגו בתערוכה שתפתח בגלריה כיכר ביפו העתיקה — אשה מעזה, אשה מתל-אביב. מעין תערוכת-המשך לעבודות שהציגה בעיקר כות האירועים בצברה ושאתילה, ושנקראה חושבים זמניים. הפלסטיניות שמציירת חנה שיר צבועות בצבעי-פסטל כהים, מה שמחדד את הכיבוד שלהן ואת הכוח, שעליו היא מרבה לדבר.

ומי היא האשה מתל-אביב?

"האשה מתל-אביב היא אני. האשה מתל-אביב היא את, וכל אותן נשים הנאבקות בדיוק כמו הנשים הערביות, שהן הכוח המניע את המאבק הפלסטיני. היום יש להן אומץ להוציא החוצה מה שלא הוציאה עד היום הערבית, בעלת דימוי היולדת, המבכה, הנושאת-בעול והמכבסת. בציורים שלי, נוצרה נקודת-המיפגש שבין נשות עזה לבין נשות תל-אביב."

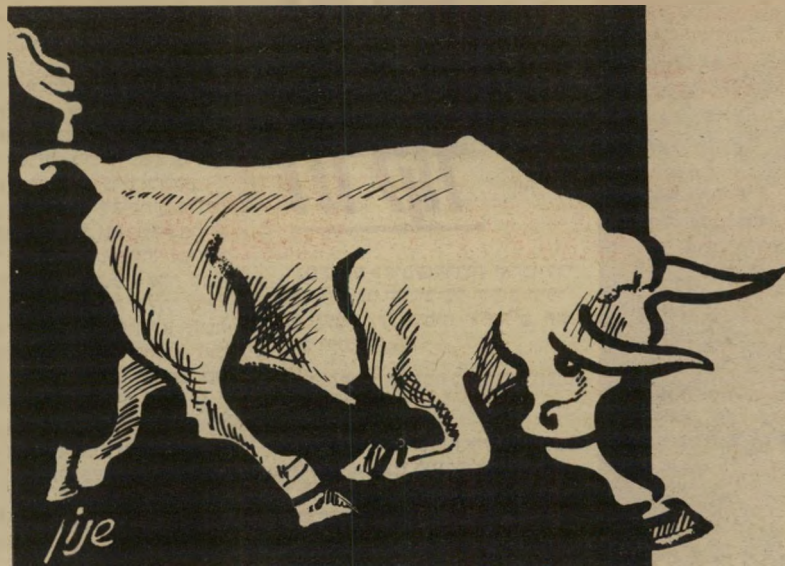
זאב רווח ב, סאלח שבתי מוצא עדת. כמחלה

צעירים ממוצא מיוזרחי לצחוק על עצמם, כמו צעירים רבים ממוצא פולני שלמדו להתייחס לפולניות שלהם כמי עט כמו למחלה?

מרים
בניחני

מזל החודש: שור כף היד כראי הנפש

בסופו של דבר מחיצי הקשת שנלחם על חירותו.
מזל גדי שייך לקבוצת מזלות האדמה.
הוא המזל ה-10 בגלגל המזלות ובתור שזכה

מאוד במי שעושים הם באים במגע, אך אינם מוכרים מידע על עצמם. למיכך ימצאו ידיהם, בדרך כלל, מתחת לחפצים, לשולחן, או בכיסים.

הקשת שונה מאוד משכנו. אין לו מה להסתיר. את דעותיו הוא משמיע בגלוי. אינו בורר את מילותיו וגם לא את מאזינו. דבריו מתבססים על שיקולים הגיוניים ואובייקטיביים ונאמרים לאחר שהקשת בחן את כל האפשרויות והנתונים שלפניו. הוא מאמין במה שהוא אומר. ידיו מונחות בצורה גלויה והאצבעות פתוחות ופרושות כרווחים לא שווים. האצבע המורה (האצבע) מרוחקת משאר האצבעות וכך גם הזרת, ואילו השתיים האמצעיות צמודות.

אצבע רחוקה מלמדת על חוסר התחשבות במוסכמות חברתיות. זהו האדם המאמין בצדקתו ופועל בהתאם לדעותיו. מה שיאמרו עליו אינו המניע למעשיו ולהתנהגותו. זרת המרוחקת משאר האצבעות מלמדת על אדם שמחפש חופש מוחלט, לא רק מהחברה, אלא גם מבין-הזוג. אסור להתקרב אליו יותר מדי, צריך לכבד את פרטיותו ומי שאינו מבין זאת סובל

הדרך שבה מניח אדם את כפות-ידיה מלמדת רבות על אישיותו. לא רק צורת היד והקווים החרוטים משמשים את קורא כף-היד בעת קביעת האבחנה, גם מי שאינו כקיא ברזי היד יכול לקבל מושג על כל אדם לפי הדרך שבה הוא מניח את ידיו.

מזל עקרב אוהב שלמות. הוא אחראי, דייקן ועומד בדיבורו. השיטתיות והתיכונן לסטוח רחוק הן תכונות בולטות באישיותו. יד עקרבית תהיה בדרך-כלל ארוכה, גדולה, עבה, רחבה ומלבנית. האצבעות מחודדות בקצותיהן ולעיתים קרובות מזכירה היד את צורת העקרב שהוא רחב ונעשה צר בגלל זנבו. העקרבים לא מבליטים את ידיהם יתר על המידה. הם מעדיפים להסתיר את היד ולא לחשוף אותה. בני המזל מתעניינים

להיות מלבנית או מרובעת. לפעמים תהיה צורת האצבעות מיוחדת או שיימצא קו יוצא-דופן למזל גדי. ידיו של הגדי אינן מונחות בשקט ובחוסר תנועה. הציפורניים הן על מידרוב קצרות ומצביעות על כושר טכני טוב.

דלי הוא מזל אורירי, אך שייך לקבוצת המזלות היציבים. הדלי מציג ידיים חזקות, אף שהן נראות מעודנות. בכף היד ניתן למצוא גבעות גדולות המלמדות על אומץ-לב, יושר ומוסר גבוה. האגודל נוטה להיות מכופף לאחור ומלמד על הרצון להשתלב, להתמזג ולהתאים את עצמו לכל מקום, מצב וחברה. הדלי שולח את ידיו קדימה, כאילו אינו שייכות לו. לפעמים צריך להעין מבט ולמצוא מי הוא אותו האיש ששולח את ידיו, בהתאם לאימרה שלח לחמך. הידיים אמנם שלוחות קדימה אך נמצאות במתח תמידי ופועלות בזריזות אופיינית לגדי ונכנסות לפעולה במפתיע. הדלי פועל עוד לפני שהאחרים הרגישו שמשעה קרה. הוא קולט את הסביבה במהירות ומוכן תמיד להיות לעזר. הידיים מוכנות תמיד לפעולה, צריך רק למצוא את הגורם שיפעילן.

ידיהם של בני מזל דגים שמנמנות, רכות ולפעמים לחות. הן משתייכות לקבוצת מזלות המים. הדגים הוא מזל רגיש, רגשן

העקרב אוהב שלמות ומסתיר את ידיו. לקשת אין מה להסתיר. הגדי מאופיין בחוסר-מונחה ואילו הידיים של הדלי מוכנות תמיד לפעולה

וקצת פסיבי. הוא מחזיק את ידיו בחוסר-ביטחון מסוים ולפעמים אינו יודע מה לעשות בדיו. הוא מכניס אותן לכיסים, נשען עליהן או משעין אותן על מישור המקורב לו. דגים מסוגלים לשבת כשידיהם אינן זזות. אלה הן ידיים חזקות ופעילות.

הוא ספג לא מעט מהמזלות שקדמו לו. לכן התברכו בני גדי בכישרונות, בשאפתנות, במעשיות וברציונליות. גדיים רבים נוטים לכיוונים אמנותיים ובעיקר בולטת אהבתם למוסיקה, לריקוד ויש להם חוש-קצב מפור-תה. היד של גדי היא יד מעשית, הנוטה

עייפות ואכזבה ב-4 וב-5 בחודש. אתם זקוקים לפנחה. הוצאה כספית בלתי מתוכננת ב-8 או ב-9 בחודש. יתכן שהיא קשורה בעניין דירה ומר-רם, אך אתם ערולים גם להסתבך בקנסות או בצור-רך לחקן את הפכויות בר-לל התנהגות חסרת זה-רות. כנייהו חסרי סבל-נות. הם עסוקים בענייניהם ואינם מחפשים לקיים הבטחות או לבצע חובות. משוחתחות שתיכוננם עדיף שלא תאמרו מילה ביותיים. חזרונות לקשר נוסף חשור לכם לשחק בריגשותיו של בן-הזוג.

בעיות כספיות מקשות עליכם. אתם מתלב-טים בקשר להתחייבות נוספת. חשוב מאוד שתסיימו את חובותי-כם ואל תקחו על עצמי-כם התחייבויות חד-שות, אף אם בני-הזוג שפחה באים בהצעות נדיבות ומוכנים לעזור. נסיעות שתקיימו הש-בוע יהיו מסוכנות. חז-סר-סבלנות והתנהגות אלימה בכביש מצד-נהגים אחרים עלולים למנוע בכם ועל כן חשוב שתמקדו עיניכם קשרים עם חיל' מפתיעים ומשמחים.

ב-4 וב-6 בחודש שוב תהיו עסוקים בבעיות ברי-אוחיות שלכם או של בניהם/שפחה. המצב אינו קל וחשוב שתגשו ליישן רפואי. ב-6 וב-7 יש לכם נטייה להתפרץ, להתרו-ולדיסוף אחר שיקולים רגשיים ולא רגיוניים. הד-בר יביא לסיכונים עם בני-הזוג והסביבה. בחחום הרומאנטי חשוב לשמור על סודיות. התפתחות בל-תי צפורה הפכת את מצב-כם לקל יותר. בענייני כספים אתם חשים רומ-רם. שאתן מוצדקות כלל, מכיוון אתכם ללחץ נסיעה לחו"ל עומדת על הפרק, אך ענייני בריאות יכולים לגרום לעיכוב בתוכניות.

ב-4 וב-5 בחודש צפויים סיכונים כספיים יתכן שזה קשור לכספי ריגושה. עסק או כספי מיש-פחה, אך לא יהיה פשוט להסביר את התיסבוכת שאליה נקלעתם. קל יותר למצוא סוצא בזכות מר-שה של ידד טוב. ה-8 וה-9 בחודש מאפשרים לכם להוכיח את עצמכם במ-קוסדהבורה. הצעה מער-יית ומונחת תוצע לכם. יש בה אפשרות קידום והיא חשפיע מאוד על עתידכם המיקצועי. הר-בריות מציקה אתם וזוים לסבול מכאבי-ראש.

ידידים יגיעו לביקור פתע ויציעו הצעה מעני-ינית. אל תמהרו להחליט. תקופה זו מדגי-שה את התוקפנות שב-כם. אתם ממהרים ל-התרגז, להעיר ולהיכנס למריבות עם אנשים ז-רים. בריאותכם דורשת יתר התייחסות. חשוב שתדברו במנוחה ובשניה במיוחד ב-6 וב-7 בחודש. סכום-כסף עשוי להגיע ב-10 או ב-11 בחודש, אך הוצאה כס-מית גדולה, שממנה אינכם יכולים להתעלם, תגרום לביסול חופשה בגלל חוסר מזומנים.

בשורה משפחת בענייני כספים ב-4 עד ה-6 בחודש. סכום-כסף יגיע לפתע, ותתכן גם הצעת-עבודה מעניינת שעשברה בצידה. עליכם להחליט במהירות, תשע לאנשים הנכונים ולא לפחד מעי-נויים. הכל עכשיו נראה לסובכת. אך אתם סמ-עקשים לדבוק במודר ובי-שינתי ואין זו התקופה הסתאיהם לכך. נסיעות ב-7 וב-9 בחודש עלולות ל-היות מסוכנות אין זה המון הסתאים לשיפוצים. מעבר לפקוס שונה או אירון-הדירה, יש נטייה לדיפתע מפכשורים חשמליים.

מתיחות בבית בגלל התערבותם של בני-המשפ-חה בעניינים הפרטיים. בדאי לחבן נטיעה או חופשה קצרה שיעמדו לכם להשיב את השקם הנפשי. הצעירים במיש-פחה עומדים לדאוג ב-6 ב-7 בחודש, אולם אין סי-בה לדאוג. מצבם טוב והם יצאו מהקשים בקלות. בריאותכם דורשת יתר התייחסות ב-8 וב-9 בחודש. עורך מאמץ ידנישו את נוספת בעבודה ידנישו את הצורך בסיפול בבעיותיכם. ה-10 או ה-11 מצב-עים על אפשרויות חדשות בחחום הרומאנטי.

מיפגש רומאנטי מרגש ומלהיב ב-4 וב-5 בחודש. אך אל תהיו בטוחים בעצמכם ותמ-שיכו לנהוג בזהירות. לקראת ה-10 בחודש משחו עלול להשתנות למתע ולגרום לאכזבה. אתם נראים מושכים מתמיד ומבוקשים מ-אוד, אך הדבר גורם לביבול ולשגיאות ב-שימט. ה-6 וה-7 בחודש רש מטיילים עליכם אח-ריות לבני-המשפחה ש-אינם בקריבהריות. גם אתם תחושו בעיי-מות, ותיאלצו לשכב במיטה ליום או יומיים.

נטיעות, פניעות ושיחות, שאחם מתכוונים לנהל, דורשות התייחסות זהירה. השבוע יש נטייה להתנהגות פיזיה. חסרת מחשבה ומסוכנות. הדבר יכול לגרום לאכזבה ולעי-כוב בחובותי שאחם ממי-הרים להוציא לפועל. ב-4 או ב-5 בחודש תהיו מ-אפשרות קידום במקום העבודה, יתכן וסדרוב בחחום חדש שיכול לפר-סם אתכם בצידור או לחת-לכם עמדה חשובה או שכי-ה-8 וה-9 בחודש מסכנים את העניין. בעיקר בגלל חוסר זהירות מצידכם. אביר חיוני יגיע במפתיע

העבודה, שלקחתם על עצמכם, מעייפת ו-מקשה עליכם. בריאותכם דורשת תתיית-סות ועליכם למצוא זמן למנוחה ולהרבות בשי-נה. ענייני כספים ממ-שיכים להטריד ולהד-איג, במיוחד ב-6 וב-7 בחודש. יימצא אולי פיתרון זמני, אבל אל תסמכו על כך ועדיף שלא תכנסו להוצאות נוספות. סיכסוך עם קרובי-המשפחה או שכי-נים ב-8 או ב-9 בחודש. עדיף שתמנעו מלהביע דיעה. יש מי שממתין לכם כנינה.

מתיחות בבית בגלל התערבותם של בני-המשפ-חה בעניינים הפרטיים. בדאי לחבן נטיעה או חופשה קצרה שיעמדו לכם להשיב את השקם הנפשי. הצעירים במיש-פחה עומדים לדאוג ב-6 ב-7 בחודש, אולם אין סי-בה לדאוג. מצבם טוב והם יצאו מהקשים בקלות. בריאותכם דורשת יתר התייחסות ב-8 וב-9 בחודש. עורך מאמץ ידנישו את נוספת בעבודה ידנישו את הצורך בסיפול בבעיותיכם. ה-10 או ה-11 מצב-עים על אפשרויות חדשות בחחום הרומאנטי.

מיפגש רומאנטי מרגש ומלהיב ב-4 וב-5 בחודש. אך אל תהיו בטוחים בעצמכם ותמ-שיכו לנהוג בזהירות. לקראת ה-10 בחודש משחו עלול להשתנות למתע ולגרום לאכזבה. אתם נראים מושכים מתמיד ומבוקשים מ-אוד, אך הדבר גורם לביבול ולשגיאות ב-שימט. ה-6 וה-7 בחודש רש מטיילים עליכם אח-ריות לבני-המשפחה ש-אינם בקריבהריות. גם אתם תחושו בעיי-מות, ותיאלצו לשכב במיטה ליום או יומיים.

זהות. כך שאני יודעת מה הם רוצים לומר. כדי לשוות להם מראה אינטי לגנטי יותר אני מוסיפה מילים, משנה קצת את סדר המיפוט, והנה הפכתי פוליטיקאי עלילג לנואם חכם.

● **הפוליטיקאים הישראליים שונים מהזרים?**

הזרים אוהבים את השפה ומכבדים אותה. בצרפת, למשל, יש תרבות-דיבור. כאן אין דבר כזה.

● **זכור לך תרגום שדירה חור?**

זמן קצר אחרי שהפופסור אפרים קציר חרל להיות נשיא הוא הירצה על נושא מסויים בתחום הגנטיקה. הוא הסביר את הדברים בצורה טובה והיה ברור שהוא יודע על מה הוא מדבר. ההרצאה היתה פשוטה ומובנת לכל. כשמישהו מרצה בצורה מבלבלת, ברור לי שהוא לא מבין על מה הוא מדבר.

זכורה לי גם הרצאתו של פרופסור ארוארד טלר, אבי פצצת המימן. הוא היה בביקור בארץ, ואנחנו המתורגמים, חששנו מההרצאה. פתחנו שלא נבין דבר, שיהיה קשה לתרגם אותו. גם הרצאתו היתה פשוטה ומובנת לכל.

● **את לומדת הרבה מתוך העבודה?**

אנחנו האנשים היחידים שמשלמים לנו כדי ללמוד. במשך השנים תירגמתי מאות הרצאות, בתחומים שונים, ומכל הרצאה אני לומדת משהו, וזה אחד הצדדים האהובים עלי ביותר בימקצוע.

● **מהו לגביך יום-עבודה מוצלח?**

שבסופו אני יודעת שהתרגום לא הפריע למשתתפי הכינוס. שהם הרי גישו כאילו כולם ריכזו בשפה אחת.

● **קורה שאת לא מצליחה לתרגם? שיש לך יום רע?**

אסור שזה יקרה. גם אם לפעמים אני יודעת שיכולתי לתרגם טוב יותר, אסור שזה יתגלה לאחרים. רק אני יודעת מתי היה לי יום רע.

● **איך בחרת במיקצוע?**

אהבתי שפות. אחרי שהשתחררתי מהצבא נסעתי לונדנה ללמוד תרגום. למדתי בבית-ספר יוקרתי, בחברת בנות-אצולה שהגיעו לשם רק כדי ליהנות מהחיים.

● **היו שם ישראלים נוספים?**

למדתי ארבע שנים. בכל שנה היו 15 ישראלים. אני חושבת שמביניהם אני היחידה שהפכה למתורגמת.

● **מדוע?**

זה מיקצוע קשה. לא כל אחד יכול לעמוד בדרישותיו. ואני עוד לא ידעתי מה מסתתר מאחורי המיקצוע הזה.

● **ואם היית יודעת הית ברירת בו שוב?**

כן, אני מאוהבת בתרגום. אני אוהבת מילים, מרובות וכתובות. אני אוהבת ידע, לכן אני גם קוראת שפה ספרים ועיתונים. חשוב לי שתמיד יהיו מסביבי ידע ומילים.

● **האם תרגום הוא מיקצוע נשוי?**

כ-60 אחוזים מהמתורגמים הם נשים. כנראה שההתבטאות בעל-פה היא הצד החזק יותר של נשים.

● **מתורגמים מסרגנים זה לזה?**

שוקהמתורגמים בארץ אינו גדול. בכל ועידה יש שני מתורגמים בלבד. מה עושה מישהו שלוש באותה שפה בזמן הזה? יושב בבית ומקלל את שני האחרים שתפסו את מקומו, וחושב לעצמו — אני הייתי עושה את זה טוב יותר.

● **ואיך הצלחת להגיע לסיס-גה?**

כנראה שגם כישרון, אבל גם הרבה מזל. כשחזרתי לארץ מ'זנבה פניתי אל אדם ריכטר, אבי התרגום הסימולטני בארץ. בדיוק באותו הזמן היתה מישה צבת יריקה שהמתינה למישהו שימלא אותה. והמישהו הזה הייתי אני.

● **את זוכרת את עבודתך הראשונה כמתורגמת?**

כן, וזה היה זוויעה.

מיילוגים של שישה ח'כים-לשעבר-בעתיד בייבי, כנסת

בכל זאת, איש מהנשאלים לא הסתיר את מבוכתו נוכח שיטת הבחירות החדשה במפלגות, המאלצת אותו להציג את מועמדותו לחבר-ריימרז, לבקש, להתחייב, להתחנף.

במערך הורגלו לעשות כל זאת ואף יותר, אך מתחת לשולחן. מעל השולחן, באור היום, זה חשוף מדי, רגע של אמת. רגע שהותיר את "אמת" בלי כמה מהפנים המוכרים שם. על אף שלל הנימוקים, שבפי כל אחד מהמורשים, ספק אם העיתוי הוא מיקרי. ספק אם השיטה הישנה היתה משנה כך את רשימת המערך לכנסת הבאה.

חבר-הכנסת דוב בן-מאיר, שגם הוא הודיע על פרישתו מהכנסת, לא רואיין, מפני שאינו שווה בארץ. **דסנה ברק**

הקודמת. אבל בחרו בי כשהייתי באר-גנטינה, ובכוח האנרגיה... לפני שלוש שנים, כששימעון פרס היה ראש-ממשלה, ניגשתי אליו ואמרתי לו: "שימעון, אני רוצה לעשות רברים אחרים".

פרס ביקש ממני אז: "הישר לפחות עד סוף הקדנציה..."

"מיקרה אמנון לין?" מה קרה לזו? אפשר לחשוב — מה קרה לזו? לא יכול היה לקרות. אני הלכתי לכל תפקיד מפני שמאוד-מאוד רצו בי. מעולם לא פנית, מעולם לא רצתי. את יודעת כיצד הגעתי לכנסת? עוזרו של פינחס ספיר ו"ל פגש אותי ושאל: "בן כמה אתה?"

עניתי: "40". ואז הוא אמר: "טוב, אז תהיה מקום מיספר 40 ברשימה לכנסת..."

אז אני מצטער על מה שקרה לאמנון לין. אני מצטער גם על הרעב בביאפרה. אני בכלל מצטער עליך שיש אנשים טובים...

אהרון הראל: איני נופל למטה, כמו לין...

אין להחליטה שלי שום קשר לשיטת הבחירות החדשה או למיקרה אמנון לין. הפרישה שלי מהכנסת לא היתה מתוכננת. לולא הייתי מתמנה כיושב-ראש הוועד-המנהל של רשות השידור, הייתי מתמודד על מקום לכנסת הבאה. אני יכול להראות לך עשרות מיברקי-ברכה לרגל מינויי, הכוללים את השורה: "חבל שלא נראה אותך בכנסת הבאה..."

בכל זאת, "מיקרה לין"? זה קרה לאמנון אחרי שכבר התמנתית לתפקיד החדש, כך שלא ניסיתי להיכנס לנעליו.

האם הרגשתי אהדת-רווחה שאני מחוץ למישחק? בוודאי שיש העניין הנורא לאינשים הזה, להתקשר עם כל מיני אנשים ולנדר להם שיבחרו בך. עד עצם היום הזה עשיתי שתרלנות רק עבור מישהו אחר, וזה קל יותר מאשר עבור עצמך. זה באמת הצד הלא-נעים של השיטה החדשה.

אני לא חושב שידעתי מתי לרדת מהבימה, מפני שלא היו לי חששות כבדים שלא אבחר. הסיכוי של חברי הכנסת הקיימים המתמודדים כרשימה המרכזית, נהדר. עד עכשיו כבר התפנו 18 מקומות. אני מניח שיחס הבוחרים כלפי מי שהוא כבר ח'כ שונה.

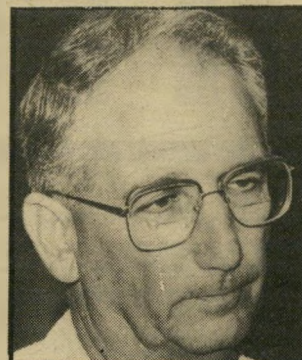
האם אני מרגיש שנשחקתי בכנסת? שחיקה — לא, הקלה — כן. אני לא יוצא מהפוליטיקה. אינני מרגיש גרוע, מפני שאינני נופל למטה, כמו לין, מהכנסת ל...

אני מקבל תפקיד בכיר מאוד. זה לא כאילו נפילתי ממרומי מעמדי. אין לי בעיות שהטלפון הפסיק לצלצל. להריץ פך — התחילו להטריד אותי בטלפון בלילות.

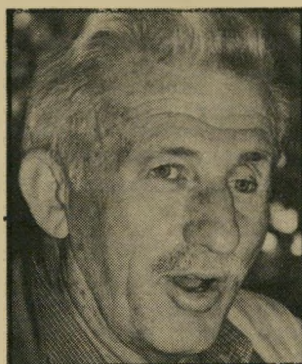
ההטרדות הן משני כיוונים: יש שטוענים שאני אש"ף-פיסט המפרסם כרוזים של אש"ף, ויש הטוענים שאני מיניקייצוני... עדיין לא התלוננתי במישרה.

מנחם הכהן: "אמנון לין? — אני מצטער גם על הרעב בביאפרה..."

מה זאת אומרת, הייתי "חכם" יותר מאמנון לין? הודעתי במשך כמה שנים שווה הקדנציה האחרונה שלי! האם מיציתי עצמי? זאת לא שאלה של מיצוי — 16 שנים רצופות בכנסת.

רז לעולם לא אחתון.

נחמקין

כולנו נשלם על כך ביקור

כל מה שאדם יכול לעשות במשך 16 שנים בכנסת... אילו היו מודיעים לי שאני מתמנה מחר כשר התעשייה והמיסר או כשר-התיקנות — גם אז הייתי מסרב להישאר. הייתי מסרב לכל, חוץ מאשר לתפקיד שר-הדתות, אבל זה לא הוצע לי.

אני נפרד מהכנסת בהרגשת-הקלה. האם מבחינה אישית, או בגלל הפיחות שחל במעמד הכנסת? מכל הבחינות: אומר לך את האמת: לא מצאתי עצמי שם בשנים האחרונות... אי-פעם לא ראיתי בתואר ח'כ כבוד גדול.

ראיתי בכנסת בימה להבעת דיעות. כיום, מי בכלל מקשיב למה שנאמר בכנסת? לכן איבדתי עניין. גם אילו היו מציעים לי לעמוד בראש רשימת המערך לכנסת הבאה — הייתי מסרב.

האם אני מרגיש כשחקן היודע מתי לפרוש מהבימה? אני מרגיש יותר כמו אדם שמילא תפקיד ומחליף תפקיד. קשה לי לזכור רגע ספציפי שבו החלטתי לפרוש. לא היה שום רגע כזה. כבר בקדנציה הקודמת החלטתי לפי רש, החלטתי שאני לא רץ עוד. אי-בדתי את החשק עוד לפני הקדנציה

שיבעה מחברי-הכנסת המכהנים כיום בסיעת-המערך בכנסת כבר יודעים שלא יוכלו ברשימה לכנסת הבאה: שישה הודיעו על פרישה-מרצון ואילו אחד, אמנון לין מחיפה, קיבל את ההודעה מהבוחר. הוא הציג את מועמדותו, כנדרש, במחוז שלו (חיפה), ושם הוא הפסיד בבחירות.

לכל אחד מהם — שר-החקלאות אריה נחמקין, סגן שר-האוצר עדי אמוראי, יושב-ראש ועדת-החינוך של הכנסת נחמן רז, חברי-הכנסת אהרון הראל (שמונה כיושב-ראש הוועד-המנהל של רשות-השידור), חברי-הכנסת מנחם הכהן — היו נימוקים משכנעים למדי, מדוע החליטו להפסיק את המירוץ. מילות-המפתח היו: נמאס לי, זה כבר לא זה! גם אמנון לין, אשר רץ וכשל, השתמש בדיוק באותן המילים.

עדי אמוראי: "החלטתי שלא לרוץ אחרי פרישת הנגיד..."

א מובטח לי שום תפקיד, אני לא נפרד מהחיים הציבוריים. איזה תפקידים ציבוריים אני יכול למלא? יש כל מיני תפקידים שניתן למלא חצי-חצי. אני נשמע מיסטרורי? יש כל מיני תפקידים כמשק, שוסדבר איזה טלפונים ופניות ייפסקו? הזמנות למסיבות-יקוטייל — בכך אין לי ספק.

אמנון לין: "אמנון כמו חתול..."

אמרתי שהפעם לא אעבור את ודאי וזכרת שאמרתי שלא אעבור הפעם, בגלל השיטה.

לין

אני מסודר. אל תדאגו

הראל

אינו מרגיש נורו

חשבתי שאוכל לתרום בכנסת כגור שרשחים, ערבים, אבל טוב... כדי להסביר מה קרה, צריך להבין את האופי המיוחד של חיפה מבחינה אלקטורלית.

האם אינני מתחרט על כך שרצתי, ולא פרשתי בכבוד? אמנון הוא כמו חתול — תמיד נופל על הרגליים. אף פעם לא נהגתי לברוח מהתמודדות. אולי גם נשבר לי מהכנסת.

היתה לי מטרה בכישלון. מה זאת אומרת, איזו מטרה? הכישלון הוא חלק מהחיים הפוליטיים. אני לא תרגול-הורו, הרואה בכלוב תרגול-הורו חזק ובורח על נפשו.

מה אעשה? קורס-כל, אני עורך-דין. עכשיו אצטרך לפתח את המישר שלי בחיפה, לעבוד על חוים. שני חוים בחורש — אני מסודר. אל תדאגו.

אמוראי

נמרי לא מדוכא

הכהן

רק שר-הדתות

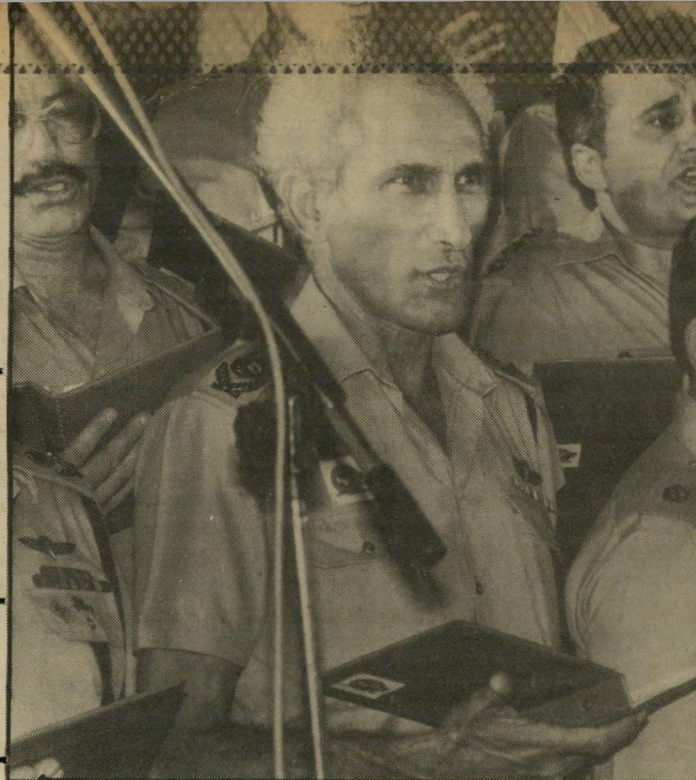
לא מסוכס עדיין. לא פחדתי להתמודד. אני מעריך שכל הח'כים בכנסת הנוכחית, שירוצו ברשימה המרכזית — יעברו. אחר-כך כבר אין משמעות למקום שבו עברת. הנה, קחי את חברי-הכנסת חיים קופמן מהליכוד: הוא עבר באחד המקור מות האחרונים, וכיום הוא יושב-ראש הסיעה.

אני לא רצתי, מפני שמיציתי עצמי כתבר-כנסת. סג'ר — מותר להיות פעם אחת בלבד, מפני שזה תפקיד של מיספר 2, העושה מה שהשר הממונה אומר לו לעשות.

אני לגמרי לא מדוכא. אני מרגיש כאילו השתחררתי. מה עשה לי "מיקרה אמנון לין"? זהו מצב אחר לגמרי. בחיפה שולט המניגנון.

מבחינה אישית אני מבסוט מכך ש'אני לא צריך להתמודד בשיטה החדשה ולעבור את כל הכשקות, לחיצות-הידים — אני פטור מכך.

את ההחלטה שלא לרוץ עוד לכנסת קיבלתי אחרי שהוחלט שלא למנות אותי כנגיד בנק-ישראל. אבל שקלתי

אופירה בין הקצינים

לוי נשוי זה שנים רבות עם זאבה,
קצינה בכירה בצה"ל, ולזוג שלוש
בנות. הם מתגוררים בצהלה, אבל כא-
שר גויס למשטרה קיבל דירת-שרד
בירושלים, והירבה לנסוע לסיוורים במ-
קומות שונים ומרוחקים במדינה.
עבר סוכות 1985 בימיו בלוי בבית-

ההארכה של קיבוץ איילת-השחר, והיגוש את החשבון למישטרה. סגנו דאן, ברעם, שהיה סקרן לרעת באיזה עניין ירימי עושה המפקד ערע חגיגות, כחשד המסא" צמנו פועל, גילה כבאותו מועד איננו היתה אופירה נבון אורחת בצפת, לשם השתתפות בימי-עיון. בין צפת ואילת-השחר המחק הוא של 10 דקות-נסיעה בלבד. ידי-הוושל של השניים, והיכרותם הקודמת, רומז ידועות המהירות.

מעמד
מביד

בעוד שיתר קציניהמיסטרסה נכנסו
למכוניותמיסטרסה, כדי למלאן, וכך
הגיעו בכוח לאיתלת, הביא איתו לוי את
אופיריה: ניון ועוד קצין אחד במכונית.
קציניהמיסטרסה חולקו בין בתי-
המלון בעיר, ואנשי המשא"ז התגוררו
במלון קוטר. ראשלישכתו של לוי,
תמר ברנס, שהיתה מיסטרסה גם היא
בזכות לאיתלת, לא באה ברע האחרון.

כאשר ביקר המפכ"ל במלון קיסר
והאחזיק את אופירה בכוון בחברת לוי,
הופתע, ושאל מה היא עושה שם.
אופירה סיפרה כי באה לאילת לרגל
ביקור של להקת הריקוד שהיא היתה
מפטרונתה, ואשר היתה צריכה להופיע
במסגרת למחרת בערב.

קציני המשא"ז רוכזו בקומה אחת של המלון, אבל אופירה התגוררה בקומה גבוהה יותר, וכך גם לוי.

רבים אמרו אז כי הו מינני פוליטי של
שרהמישטרה, חיים ברלב, המייעד
את לוי לתפקיד המפכ"ל הבא.
לוי הגיע למישטרה בלא כל רקע
מישטרי. בעברו היה אנגנס שרות
אחור בצה"ל, בעיקר בגדנ"ע, אבל אל
המישטרה הוא הוצגה למגרי מן החוץ.
בראשית רדכו במישטרה עורר לוי
תיקות רבות. הוא בעל כושריטיו
טוב, ואישיסיהה נעים. מבחינת כושרו
האינטלקטואלי היה יוצאדופן במיש
טרה, שאינה משופעת במפקדים בעלי
תוארדקטור.

בתחילת הדרך זכה לוי בהערכה רבה. אולם תוך זמן קצר התברר לפיי קודיו כי הוא משולל כוח-החלטה, וכי מדיבוריו היפים נותר רק המלל. האבי זכה שהנחיל למישטרה היתה גרולה מאוד.

בצד האכזבה מכישוריו של לוי צמחה גם תשתית של עוינות אישית כלפיו. חלק מפקודיו חשו בהתנשאות ובזלזול בהתנהגותו כלפיהם. היו שחשבו כי הלחץ שהוא מפעיל עליהם למען שעות-עבודה ארוכות וחריצות מכסימלית אינו נמתך בדוגמה אישית

הביאו לקריבה וידירות בין השניים.
אופירה לא אהבה את חיה כאשת-
הנשיא ככלוב-זכיות, שם היו כל תנאי-
עותיה מסוקרות על-ידי משרד-מיראס-
עוונותיה. היא ציפתה לרוע שבו
יפחד בעלה מתפקיד זה, והיא תוכל
לשוב ולחיות חיים של אשה רגילה,
אשונה בתנוה כל הזמן לעיני-הציבור.
אבל אופירה היא אשה נאה מאוד, אשה
המעורבת בחיים הציבוריים, פטרונתה
של קמית-מחול, והיא לא נעלמה גם
אחר-כך מעיני הציבור, שהמשיך להת-
עניין בחיה ובמעשיה.

מדוריי הרכילות בעיתונים ציפו לי
כך שאחרי פרישתו של בעלה מהנשיא
אות תוציא אופירה לפועל את תוכן
ניתה ותתגרש ממנו. השמועות רמזו
על רומאן סוער, שניהלה עם גבר הק'
שור עימה בתפקידו. אבל אופירה ובי'
עלה הכזיבו את כל המרננים, ונשארו
נשואים.

התנשאות וזילזול

נולד פרוויקט, עוצרת בית-הנשיא לש-
לום הילד", שעליו היתה מופקדת
אשת-הנשיא. כאי-הביצוע של הפרו-
ויקט מונה אז אלוף-מישנה במילואים,
מי שהיה בזמנו מפקד הגדנ"ע, ברוך
לוי.

למינו זה של לוי היו סיבות אחרות. ראשית, מבחינה מפלגתית מזהה הקצין הבכיר עם מפלגת העבודה, בעבר היה יועץ ראש-מפלגה יצחק רבין לענייני נוער-במחוקק. הוא גם האיש שעורר לחיים בר-לב, כאשר זה ניסח את חוקת המפלגה, בענייני נוער וחינוך. של לוי גם רוקסטרט ממכילת ברון דיין בארצות-הברית כשטח החינוך. אפשר להניח גם כי קירבתו המישפחתית של ברוך לוי למשה (משה וחצי") לוי, שהיה אז הרמטכ"ל, שהוא אחיו, הוזיקה לו.

יתכן כי ההיכרות בין אופירה ולוי נולדה כפרוייקט הזה, ויתכן שנוצרה כבר קודם לכן במיפשים של אנשי חינוך או אנשימפלגה. אבל ברור כי השניים מצאו שפה משותפת. נוסאי החינוך ופסיכולוגיה של נוער היו קרובים לליבם, והפגישות המיסקצועיות

בעיתונות בינו אותה. אשה מפורסמת, "אשה ידועה". במיכ"ת שכתב סגן-מפקד המישמר האורחי לשעבר, דן ברעם, כותנה - גב. א.נ. "אבל כל הדימויים והרכילות שנקשרו בשמה על אופירה בבוז ושמו של ברור לוי, מי שהיה מפקד המישמר האורחי. לחלק מההאשמות שהטחי ברעם במפקדו שורבב שמה של אשת נשיא-המדינה החמישי. וכך כתב ברעם במיכ"ת: לוישע המישמר:

רצ"ב קבלה מבית מלון קיסר באר
מת, מיום 22.8.22, על שם ברוך לוי,
בכצוריון שם נוסף (הגב. א.ג.). הקבלה
צורפה לבקשתו של ניצב לוי לשלם לו
ש"ל, בית מלון, עבור שלושה ימים.
באשר לניצב מועסי ולפי כל העדויות
שהה במלון יומיים בלבד...

וכן בלינה נוספת בבית ההארכה
"אילת-השחר" בתאריכים 29.30.9.85,
מילא טופס-הצהרה שלפיו היה
בתפקיד. מתברר כי בתאריך זה חל
ערב-סוכות, והנסיעה היתה כרוכה
בנסיעת גרמא א.ל. לצפת. לימייטיו."

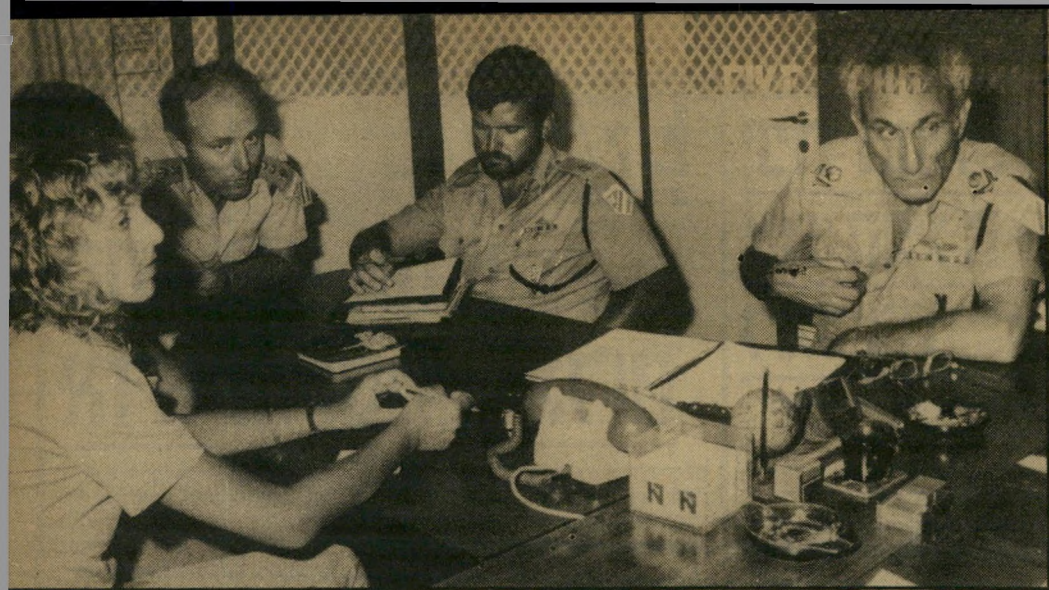
הסכם-גירושין

מופקד

אולם במשך הזמן שבו היה הסכם הגירושין מונח במגירתו של חיים כהן, התחרטו בנידווג, וחזרו בהם מהחלטתם להתגרש. הם ביטלו בחזרה את ההסכם, והוא הפך כשל מבוטל. באותה כתבה סופר על תיסכולה של אופירה מכך שלא ניתן לה, כאשת גשאי, לעסוק במיקצועה, שאותו למדה שנים רבות. היא למדה פסיכולוגיה בארצות הברית והשיגה שם תואר שני בפסיכולוגיה ובחינוך מבוזרים. כדי למצוא תחליף למיקצוע שנלקח ממנה

NAME: LEVY BARUCH DR. 22/02/86
 ADDRESS: POLICE DET. 04:33
 -JM
 HT.
 ROOM NO.: 220 FAX: 1 + 0 GROUP: POLICE
 ARRIVE: 19/02/86 DEPART: 21/02/86
 BOARD: R ACCOUNT: 80543 FOLIO: A
 FIRM:

השם „נבון אופיר“ בחשבון של ברוך לוי במלון „קיסר“ באילת המישטרה שילמה את החשבון

מפקד בדרך לוי (מימין) וראש-לישכה ברנס (משמאל) בישיבה
מנוחה משותפת בלישכה

תמי ברנס ובדרך לוי במסיבה ובאירוע מישטרתי
מזכירה ליד שולחן המכובדים

ריו עם ראש-לישכתו גרמו לשיבושים בעבודה. מכיוון שהשניים יצאו יחדיו לסיוורים רבים, שהתה ראש-לישכה מעט מאוד במקום-העבודה, וחלק רב מעבודתה הוזנת. במסיבות שונות נראו לוי וראש-לישכתו מבקשים שקיות ניילון ואוספים בהן עוגות או שאריות מזון מהארוחה החגיגית. במיפעל ורד הונז'ל, שבו היו לוי וכמה מקציניו בסיוור, הוצעו להם חבילות-מתמקים במתנה. הקצינים התרחקו מהמקום,

ללישכתו. מרי פעם היו קציני-מישטר, שבאו לשיבת-עבודה, נתקלים בתמי יוצאת מחדר-המנוחה, כששערה רטוב, והיא עוברת דרך הלישכה בלא מילה. פקודיו של לוי, שרצו לשוחח איתו בעניינים שונים, קיבלו לעיתים תשובה שאי-אפשר להפריע לו, מכיוון שהוא ותמי נמצאים במנוחה בחדרו. קשריו של לוי עם אופירה עוררו עניין במיסדרונות-המישטרה, אבל לא הפריעו לעבודה התקינה, כעוד שקש

הוא שאל את סגנו אם ראה את אופירה, והסביר שהיא נעלמה מחדרה ב-5 בברר. קר. השניים חיפשו אותה על החוף, בעיר ובשאר מקומות, והחלו לחשוש לחייה. הם שיתפו בחיפוש גם את יתר קציני-המישטרה, שהתעוררו בינתיים ושהתכנסו בחדר-האוכל לארוחת-הבוקר קר.

מישהו החליט לטפלן לגמליה-עור פה כעיר, וכך התברר שאופירה עזבה את אילת במטוס הראשון של הבוקר. היא לא נשארה באילת כדי לצפות בהופעת להקת-המחול שלה.

בזמן שירותו של לוי במשא"ז, ניסתה אופירה נכון להביא לשיתוף של נוער במישמר-האזרחי, ופתחה דרך לקשר מיקצועי בינה ובין מפקדי-החיל גם בתפקידו זה. זה נתן לה סיבות להתייחס קשר טלפונית עם לוי או לבקר לעי-תים בלישכתו. אבל מכיוון שהמישטרה היא חיל סגור, וכל אחד מכיר את השני, עפו חזיתים ברי-משמעות והערות אי-רוניות בדבר קשריו של מפקדי-החיל עם אשת-השר.

„חתול רטוב“

אשת הקשר של אופירה ללוי היתה בזמן הראשון ראש-לישכה שלו, תמי ברנס.

תמי, גרושה בת 35 ואם לילד קטן, מתוארת על-ידי מכריה כ-„ציפור מרר טה“, או כ-„חתול רטוב“. היא באה ללישכתו של לוי מלישכת המפקד הקודם.

אחרי תקופה קצרה של עבודה משור תפת, התהדרקו היחסים בין המפקד ומזכירתו. לוי היה לוקח את תמי לכל סיוור שאליו יצא. כאשר הוזמן לאירוע של המישטרה, וישב אל שולחן המכובדים, תפסה תמי מקום לידו, כדבר שבשיגרה.

זה לא היה מקובל על קציני-מישטרה אחרים, שרבים מהם ריגזו והתייחסו אליה.

יחסו המיוחד של המפקד לתמי התבטא גם בכך שהיא היתה היחידה מבין פקודיו, שהותר לה להשתמש בחדר-המנוחה שלו ובמיקלחת הצמודה

כדי לברר פרטים על לוי, ואחרי-כך, כאשר מצאה מקור אחר, או הפסיקה להתעניין בו, עזבה אותו. מאז שעזר ברעם את השערוריה בקיץ שעבר, עזבו כל גיבורי הפרשה את המישטרה.

ברעם יצא ראשון, בגימלאות מוגדרות, וכיום הוא עובד, יחד עם פרי-סבורגר, בעניינים שונים. תמי ברנס פרשה מן המישטרה מחשש למישפט ממשמעותי. היא קיבלה את הפיצויים המגיעים לה, אך לא היתה זכאית עדיין לגימלאות מוקדמות. לוי עצמו פרש, אחרי סיום החקירה של היועץ-המישפטי, לפני שהועמד לדין ממשמעותי. כאשר פרש, בינואר השנה, אמר לוי כי איננו רוצה להטריד בענייניו את המערכת המישטרית, המתחבטת במשימות רבות, כי ממילא בא למישטרה לתקופה קצובה שאותה סיים. הוא ציין שהפרקליטות לא מצאה מקום להעמידו לדין בעבירות פליליות, אלא לדין ממשמעותי בלבד.

לאחר שהסתיימו המריבות במישטרה, אין עוד מעקב אחרי יחסיהם של אופירה נכון ובדרך לוי. אולם כל הפרשה עומדת לצוף מחדש בספר שכותרתו יאיר קוטלר על השערוריה בצמרת המישטרה. הפעם לא יהיה ניתן לגנוז את שמה של הגיבורה הראשית.

כערב יצאו קציני-המשא"ז לארוחת-ערב חגיגית במסעדת-יוקרה באילת. אופירה הצטרפה ללוי. היא ואשתו של אחד הקצינים היו האורחות היחידות בארוחה.

אנשים שנוכחו במקום ציינו כי אר-פירה נראתה משולהבת. היא הירבתה לחייך, לצחק ולדבר, ונראה היה שלוי אינו מרוצה מכך. הוא העיר לה כמה פעמים.

עם תום הארוחה שילס כל אחד עבור עצמו, ואחרי יוכוח קצר שילס לוי עבורו ועבור אופירה, כאשר יתר בני-החבורה מסבים את עיניהם, מכיוון שהמעמד היה מכבד.

מכיוון שהשעה עוד היתה מוקדמת, רצו הקצינים להמשיך לטייל בעיר. הם עמדו ליד המלון ושוחחו. לפתע נפרדו אופירה ולוי מהחבורה, ועלו לחדריהם במלון. גם רגע זה היה רגע מכבד לפקודיו של לוי, שלא ידעו כיצד לנהוג.

אבל שיאה של הדראמה היה למחרת, עם שחר. דן ברעם קם מוקדם כדי לרוץ ריצת-בוקר. בעודו רץ על החוף, פגש בלוי, שירד מהמלון מלא-דאגה.

אבל תמי עזרה לנהג להעמיס חבילות שוקולד בתאי-המיטען של מכוניתו של המפקד.

לוי נהג ללון בבית-המלון בית-דניאל שביוכרוד-יעקב, וכך גם תמי. הוא היה לן שם ושולח את הקבלות למישטרה. ביחד-דניאל הוא מלון מסוג מיוחד, המיועד לאמנים ולמוסיקאים, ומנהלת אותו גברת קשישה בשם רייס. מישטרת יוכרוד-יעקב ביקשה לסגור את המלון, מכיוון שלא היה בו איש ביטחון כנדרש על-פי התקנות. אז פנה לוי לקצין-משא"ד-צפון, רמי רהב, וביקש ממנו לעזור להחזיר למלון את הרישיון ולאפשר לגברת רייס עצמה לשמש כאחראית-ביטחון של המקום. אחרי התערבות זו נבדק העניין שנית, בוטלה ההחלטה לסגור את המלון, וגברת רייס — למרות גילה המופלג — מונתה כקצינה-ביטחון של המלון.

אופירה התעניינה

כאשר התגלעה המריבה בין לוי וסגנו, העלה ברעם את כל הניקודות הללו ופנה למפקד כדי שיחקור את העבירות הפליליות שגילה, לרבי רייס.

אחרי שהמריבה בין לוי לברעם פרצה בעיתונות גילה ברעם בפליאה כי אופירה נכון הפכה לירידת-המישטרה.

סיפר ברעם להעולם-הזה: „כשהיינו תי בחופשת-שיחרור, שנמשכה 10 חודשים, התקרבה אלי אופירה, והתעניינה מה אני עושה. היא שאלה שאלות רבות על לוי, ומה אני מתכוון לעשות בענייניו.“

„אמרתי לה שהוא מושחת, ושאני מתאים לתפקידו. היא התעניינה אם יש לי הוכחות לכך. אופירה גם התעניינה בתמי ברנס ושאלה מה מיוחד בה. היא ידעה בדיוק מתי נסעו ביחד, ואילו מתנה קנה לוי לתמי.“

„באותה תקופה שקלתי אפשרויות שונות להצטרף לעסק-סחר בינלאומי, שמרכוזו בכניין הבורסה בתל-אביב, בראשותו של שמואל פרסבורגר. אר-פירה הראתה התעניינות בעסק והציעה את עצמה כאשת-יחסי-הציבור שלנו. היא הסתובבה איתנו הרבה בסיוורים וביקרה אצלי בבית, למרות שלא קיב לה מאיתנו משכורת.“

„באחד הימים, אחרי שישב חורשים בערך, היא נעלמה. אינני יודע מדוע. אני יכול רק לשער שהיא התקרבה אלי“

אופירה ויצחק נבון
הסכם-הנידון נלקח בחזרה

סגן-מפקד ברעם (מימין, עם טדי קולק)
חצי שנה עם אופירה

הקשרים שבין אדם פרוסט ליגלום

חקירת המיסטרה בעניין התאבדותו של עורך-הדיון **אדם פרוסט** הסתיימה מאחורי גביית עדויות מכל המעורבים בפרשה. הנאמן שמונה מטעם בית-הדין, עורך-הדיון **מרדכי גלוסקה**, לא יכול לעשות הרבה, בגלל היעדר מימון לשם כך. נראה כי אם לא יוקצו לנאמן מקורות כספיים, תישאר הפרשה סתומה ובלא פיתרון.

מן העדויות שנבנתה המיסטרה עור לה כי פרוסט היה מעביד כספים בהיקף ניכר לחשבונות-בנק בחו"ל, בעיקר בי שווייץ. הוא השתמש בחשבונות-בנק של תושבים זרים, שמונת להם להעביר כספים בלא הגבלה. לא נעשה ניסיון

מיס בלונדון, השייכת למישפחת יגלום (רעיה יגלום, היא נשיאת ויצו העור למית. בעלה הרוויח את כספו כסוכן חברת-צמיגים אמריקאית, ועבר לעסקי קומודיטיס). המיסטרה שאלה את יגלום לפשר ההעברות, ונענתה כי מדובר בהחזרת הלוואות. המיסטרה גם גילתה כי פרוסט השתמש בחברה פנמית, שהיתה לו בה שליטה לביצוע פעולות במטבע זר.

עד יוני 1987 היו עיסקי פרוסט סבירים. הוא לוהה כספים ממכריו, הבטיח להם ריבית במטבע זר והעלה על המקובל, ונתן גם ערבויות בנקאיות שהתגלו כמזוייפות.

הזיוף היה פשוט ביותר. הוא השתמש במכתב-ערבות מקורי של בנק ברקליס דיסקונט שעימו עבד, הגיח נייר לבן על המכתב המקורי, כך שכותרת המכתב והחתימה למטה לא כוסו, צילם את שני המסמכים, ואחר כך הדפיס על הקטע הריק מה שרצה, ושבו צילם.

פרוסט נשאר חייב לבנק זה כמיליון וחצי שקל, החצי בלא כל ביטחונות. בין הביטחונות שנתן לבנק היתה דירת אמו ודירת קרובי-מישפחתו באוסטרליה, שהיה נאמנו להשכרת הדירה. בינוי 1987 החל לוהה נואשות מכל מי שפגש, כל סכום שהוא. כך גם לחץ על שכנו, **מרק מושביץ** (גם מושביץ וגם יגלום גרו בבית שבו גר פרוסט. שניהם גם שותפים להשקעה בחברת רובק) להלוות לו סכום ניכר, וזה הסכים לאחר שפרוסט נתן לו מכתב-ערבות בנקאית (מזוייף, כמובן). ההמחאה של מושביץ נועדה להיתן עלידי פרוסט ליהלומן **אליעזר לביב**, שאיים לגלות למיסטרה כי מיכתב-הערבות שקיבל הוא מזוייף, אם לא יקבל את כספו מיד. מושביץ שלח את ההמחאה לפרוסט, אולם הוא שלח אותה חזרה וביקש למחוק את הסימול שאיפשר את פריזונה באמצעות הפקדה בחשבון-בנק בלבד. מושביץ מחק, ולבבי, עם עורך-דינו, אצו לסגוף הבנק הבינלאומי שבו היה חשבונו של מושביץ. פקידת-הבנק ביקשה מלבבי מיסמכיוויהו, וחשדה עלה כאשר לא היו לו כל תעודות. היא אמרה לו כי בחשבון אין רי כסף לכסות את סכומי ההמחאה, ולכן לא תוכל לפרעה. לבבי עזב את הבנק בלא הכסף, פרוסט התאבד, ולבבי תבע את הסכום ממושביץ. ההליך טרם הסתיים.

מתאבד פרוסט
החקירה הסתיימה

לעקוב אחרי הכספים בחשבונות הזרים, בגלל היעדר אמצעים לבדיקה. חלק מן הכספים, כסכומים ניכרים ביותר, הועבר לחברת אובדס' קומודיטי

נציב המס והאתיקה

כאשר מונה **יאיר רבינוביץ** לתפקיד סגן-ממונה על הכנסות-המדינה, הוא קיבל היתר מיוחד מן היועץ המיפטי לממשלה להישאר שותף במישרד רואי-החשבון, שבו הוא (שטראוס, רבינוביץ, עובדה) בתנאי שלא יהיה קשור בשום אופן לעיסקי המישרד, ושיתור לו לחזור למישרד אחרי תקופת צינון. כאשר מונה לתפקיד נציב מס-ההכנסה, מכר את חלקו במישרד לשני שותפים, ומכיוון שדובר כסכום נכבד, ניתנה התמורה בכמה תשלומים.

השוני היה בכך שהיועץ המיפטי לממשלה סבר כי תפקיד נציב מס-ההכנסה מחייב ניתוח מוחלט מכל קשר למישרד רואי-החשבון.

(אגב, גם כאשר רואי-החשבון יחזי **קאל פלומין** התמנה כסגן-שר, הוא מכר את חלקו במישרד רואי-החשבון אלמנו. עד היום הוא לא קנה בחזרה את חלקו, והוא עובד במישרד זה מבלי להיות שותף).

שותף-לשעבר של רבינוביץ, **ישי ראל שטראוס**, מרגיש כי רבינוביץ גם מונע עצמו מכל טיפול או מגע

יפת העמיד את הווילה למכירה

ארנסט יפת מסר לסוכנות אנגלו סכסון בכיכר-המדינה את הווילה שלו למכירה.

בנקאי יפת
בעיות כלכליות

מאחר שיפת לא הצליח לקבל את המחיר שדרש — 750 אלף דולר. עתה יש התעוררות במחירים בצפון-העיר, ונראה כי יקבל מחיר גבוה יותר. באחרונה לוהה יפת משני ידידים פרטיים 100 אלף דולר. לפי הסכמי הפנטיה שיש לו עם בנק לאומי, אסור לו לעסוק בבנקאות במשך שלוש שנים מיום עזיבת הבנק. לכן הוא מוגבל עתה בהשגת עבודות, והכנסתו היחידה היא מייעוץ לסניגריאקטי-היהלומים הלוני דוני.

כמה באמת מרוויחים הבכירים?

פרסום משכורתו של מנכ"ל **כלל אהרן דוברת**, עורך סעודת-רוחות עזה. המשכורת-ברוטו (כולל הפרשות סוציאליות) המגיעה ל-7 אלף דולר לחודש, נשמעה גבוהה לישראלים רבים. פרט למשכורת, פרוסט בי דובר רת קיבל מנכ"ל גם הלוואה בסך מיליון שקל ל-10 שנים.

ההלוואה היא העוקץ, ולא המשכר רת. דוברת, ובמיוחד גם בכירים רבים אחרים, משלשים ומרבעים את הכנסתם החודשית באמצעות תהגיל-ההלוואה. אם דוברת קיבל הלוואה בסך מיליון שקל, למיטפת שנים, בריבית גבוהה מהריבית המקובלת בשוק (אולם בהצד מדה מלאה, כדי שתהיה כשרה מבחינת מס-ההכנסה) הוא מפקיד אותה בכל בנק (או בחברות-המימון של בנקי מזה) ומקבל ריבית הגבוהה בכמה אחוזים מהריבית שההלוואה עולה לו. הפרש של 10% לשנה (שיעור קטן כתנאי ישראל) נותן 100 אלף שקל לשנה גסו.

למרות שעברו כבר חמש שנים מאז עזב יאיר רבינוביץ את המישרד, עדיין מצוין ספר-הטלפונים כי המישרד הוא מישרד רואי-החשבון שטראוס-רבינוביץ-עובדה.

יפת ב"י פוסט

(המשך מעמוד 35)
חשבתי שאולי זה ייפסק מעצמו. פשוט ביקשתי להחליף את מיספר-הטלפון שלי.

נחמן רז:
"לעולם לא אבקש ואתחנן שיבחרו בי"

האם אני מרגיש אנת-רוחות? (צחוק משוחרר). את ההחלטה שלא לרוץ החלטתי בליבי כבר מזמן. בעצם — כבר לפני שנה.

הלכתי אז למזכיר-הקבוצה ואמרתי לו: "חביבי, תכין לי את המקום...". איזה מקום? לא, לא ברפת; בספי-ריה. חשבתי אז שהבחירות תוקרמנה. הן לא הוקדמו, והמשכתי.

מה קרה, בשתי מילים? פשוט, נמאס לי. האם נמאס לי מהר מדי? מה זה מהר? כיהנתי בכנסת שש שנים. אילו הייתי צריך לעשות את כל התרגילים הנדרשים על פי השיטה החדשה כדי להיבחר? הייתי מוותר? לא וזאת הסיבה להחלטתי, אבל בריעבר — הייתי מוותר. מה, יצאתי מרעתי? לעולם לא אבקש ואתחנן כך שיבחרו בי, לעולם לא!

התואר ח"כ? נדמה לי שלא היה חשוב לי אפילו לשניה אחת. אם זה לא מעסיק אותי, כיצד אסתרר בלעדיו אחרי שש שנים בכנסת? בגילוי-לב? זה דווקא כן מעסיק אותי: כיצד אחזור לקיבוץ, איך אסתגל. באופן חלקי, אמשיך להיות בקשר עם כל מיני מוסדות.

כאני מבטי כמה שקרה לאמנון לין, אני לא מפוחד בכלל. פשוט לא חשבתי — ולוא לרגע אחד — להיכנס למישחק הזה. האם אני מאוכזב מהכנסת? שאלה קשה. תעשי לי טובה ואל תלחצי, שלא יאמרו: "נו, הוא לא בפנים, אלו...". הבנת את התשובה?

אני מכבד את המוסד, אבל מסתייג מהרבה דברים הקורים שם. האם היו לי ציפיות כשנכנסתי לכנסת? לא, אפילו זה לא. לכן אני לא מאוכזב. נאמר כך: אין שם מעמדים או רמויות המרוממים את הרות.

אריק נחמקין: "אמנון לין עשה שמות!"
האם לא רצתי מפני שחששתי ש"יקרה לי מה שקרה לאמנון לין? אילו הייתי נכנס למירוז — תתפלאי — הייתי עובר! אני מכיר את הרכילות של הלשר נות הרעות, שעל פיה לא היה לי כל סיכוי. אז מה, הרכלנים יקבעו את סיכויי? אם אני לא יכול לשכנע את הלשונות הרעות — אז לא. אינני רוצה להיות חבר-כנסת. לא אמרתי: "סתם חבר-כנסת" שר? מה שהיה — יהיה. למי זה מפריע, מה שאני רוצה?

זוהי החלטה שקיבלתי לפני יותר משנה, סמוך לרוטציה. כשראיתי ש-משרד-המושב לא מסתיר — החליטתי לפרוש. עם שאר הדברים שעשיתי כשרחלקאות אני שלם, אבל בקשר למשבר הזה — אולי משהו אחר יצליח יותר. אני לא יכול לחיות עם זה. בכל זאת, את מעוניינת לשמוע את יחסי לאמנון לין? הערכתי היא שהוא עשה שטות. מבלי להשליך את מה שקרה לו על עצמי, אני חושש שהשיטה החדשה של הבחירות לכנסת במערך מייקה. היא תביא להרבה קטנוניות. נראה לי שכולנו נשלם על כך ביוקר! אבל תדגישי: החלטתי מה שהחליטתי עור לפני יותר משנה. אינני פוחד מהתמודדות. עובדה — הייתי צריך להתמודד פעמיים במחוז-המושב וניצחתי, הגעתי ראשון.

מי עזר לי? שימעון פרס? מעולם לא הפסדתי בהתמודדות. בריעבר? היה לי יותר מלאי-נח, אילו הייתי צריך לנהל מערכת בחירות בשיטה החדשה. אין לך מושג כמה אני שמת שאני משוחרר מזה!

חמרורים

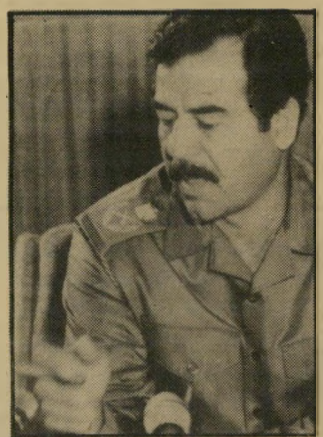
הבריטי שלמד רוסית
נתמנה ♦ לשגרירה החדש של בריטניה בישראל, **מאריק אליוט** (49), שעד לאחרונה שימש כאיש סניף מיסרי-החוף הבריטי בבילפאסט, בירת צפון-אירלנד. אליוט, אב לשניים ויוצא חיל-המודיעין (שבו התמחה בלשון הרוסית), מילא בעבר מיספר רב של תפקידים ריפולומטיים: בין השאר היה חבר מישלחת ארצו לאורם, קונסול בקריסטין ושגריר ביפאן.

העיתונאי מירוחם

הוענק ♦ פרס-ההצטיינות השנתי לעיתונות יהודית, מטעם איגוד העיתונאים היהודיים בצפון-אמריקה, **לחיים שרתוק** (50), תושב ירוחם ומורה לאנגלית באוניברסיטת באר-שבע. שרתוק, קרוב-רוח של ראשי ממשלה השני של ישראל, משה שרתוק, הוא אב לארבעה, שעלה ארצה מארצות-הברית והוא איש קבוצת משמיע עולם (ותיים ליברליים, החותרים, בין השאר, לשלום תמורת שטחים), והכותב לא רק לשבועונים וירחונים יהודיים בארצות-הברית, אלא גם לנידוסלס פוסט היהודי-שלמי ולניורק טיימס האמריקאי.

ניתוח בסכין-גילוח

נחוג ♦ בכגדאר, יום-הולדתו ה-51 של מוהיב (פילמרשל) **סראם חוסיין אלי-תברית**, נשיא עיראק זה תשע שנים. חוסיין אלי-תברית, בנו של חקלאי, שנפטר בטרם נולד, גדל בבית דורו, מושל כגדאר, ונשא, כסופו של דבר, את בתו (כיום אם שלוש בנותיו ושני בנים) לאשה. מגיל צעיר היה פעיל בשורות מישלגת הבעת', פעמיים נכלא לתקופות-מאסר ממושכות שהסתכמו בכמעט שלוש שנים, לאחרונה גלה לשנים מיספר לסוריה.

נשיא חוסיין אלי-תברית
האשה היא בת-הדוד

ומצריים ובשבו למולדתו בגיל 32 השתתף בשורת התנקשויות-נפל כי ראשי המישר הקודם. באחת ההתנקשויות הוא נפצע בכדור ברגלו ושלף את קליע הכדור במי ידיו, בעזרת סכין-גילוח ומיספריים.

המפקח מן הפרדס

נפט ♦ בפתח-תיקוה, בגיל 78, **יוסף חנני**, סופר (בית מבין בפרדס) ומחנך. חנני, יליד ליטא, נדד בנעוריו עם מישפחתו בין ליטא, סביב ואוקר-אינה, עלה ארצה בגיל 16, היה פועל בפרדס ובכניין, אך גילה את ייעודו האמיתי עת שהתגבר להורות בשיעור רי-רעור לנערים בעיר העתיקה של ירושלים. לאחר תקופת-הוראה בנהריים שבצמק הירדן ובחרדה התיישב בפתח-תיקוה, שבה היה למפקח על בתי הספר היהודיים ובה כתב את ספריו, ביניהם גם סיפרי-ילדים רבים (כמו שני ליונים ולימון).

* ושאוהי, עדאן ח"ראללה, משו-מש כיום כשר-ההנהגה של עיראק. העולם הזה 2644

זה קורה בפעם הראשונה:

עורך־דין מתכוון להחתים את עמיתיו על עצומה להדחת פרקליט־מחוז

לחשוב שבמדינה מתוקנת כמדינת ישראל יכול אדם, המחזיק בידיו תפקיד רבי־עוצמה, הקובע גורלות, להשתמש בו לנקמות אישיות.

חשבוניתו של יורם שפטל עם פרקליט־מחוז הם מסוככים הרבה יותר. שפטל, בניגוד לוורטר, אינו מעורר ביותר בתגובותיו, והוא ידוע כאדם כוטה, האומר את אשר על ליבו. הסיכוי סוף־סוף עם פרקליט־מחוז החל לפני 10 שנים, כאשר שפטל היה עדיין עורך־דין צעיר ומתחיל. הוא עבד אז עם עורך־הדין מנחם רובינשטיין, ושניהם פנו יחד לפרקליט־מחוז, כדי לדרון כעיסקת־סיעון עבור לקוח שלהם שנאשם בעבירות סמים. סיפר שפטל להעולם הזה:

בהודמנויות שונות. הוא (ורטר) — א.א. פגע כי אישית, מתוך גבוות, בכוונה להרתיע אותי מלמלא את תפקידי, כתב שדר לעורכי־הדין של חדרות.

כאשר הופיע שדר כתובע במישפטו של העיתונאי יגאל לביב, שהיה באותה תקופה גם הוא כתב חדרות, כיטא שדר פעמיים את מורת־רוחו מוורטר. כאשר חקר שדר את הנאשם חקירה נגדית אמר ללביב: „אל תפחיד אותי עם הכתבה שכתבת עליי” לביב ענה לו: „אני מפחיד? אני הנאשם ואתה התובע, אני יכול להפחיד?” שדר אמר לו: „כן, אתה יכול, הנה יוסי ורטר עם הכתבה בעיתון, חבר נחמד יש לך”.

הדברים היו כל־כך יוצא־דופן ומוד

פרקליט־מחוז שדר (משמאל) במישפט לביב (מימין) חבר נחמד יש לך.

נקמות אישיות

פרקליט שפטל ומסתחות המכונית והדירה 5 חלונות ב־10 שנים

„אחרי שיחה של שתי דקות התפרץ עלינו שדר בצעקות. הוא אמר לנו שהוא לא מוכן לעשות עיסקות עם סוחר־סמים. זה היה נראה כאילו אנחנו בעצמנו הצענו לו לקנות סם. ראיתי שאין טעם להמשיך בשיחה ואמרתי לרובינשטיין: „בוא נצא, חבל על הזמן שאנחנו מבזבזים כאן, יש יותר טעם לדבר עם הדלת של החרר, מאשר עם פרקליט־מחוז.” זו היתה השיחה הראשונה והאחרונה בין השניים. מאז התעלם שפטל משדר ולא פנה אליו יותר.

במשך 10 השנים הללו נערכו נגד שפטל חמש חקירות מיסטריות ביוזמת הפרקליטות. „אף אחת מהן לא הגיעה לידי כתב־אישום, אבל היו אנשים רבים שהופתעו מההתנכלות הזו כלפי. היה ברור להם שלשדר יש משווא נגדי וכי הוא נטפל אליי”.

בהודמנות אחת נחקר שפטל בחשד לתקיפת שוטרים, אף שהיה ברור כי השוטר הוא שתקף אותו פיסית בתחנת המיסטרה בחולון. התיק נסגר בדרג

אילנה אלון

(המשך בעמוד 40)

חדשות ויועציו המישפטיים של העיתון פנו לפרקליט־מחוז כדי להסדיר את העניין. שדר לא הסתיר את כעסו על העיתונאי, וכך כתב בתשובה לעורך־הדין מיבי מוזר: „ביום 21.6.85 פירסם מרשך כתבה בעיתון חדרות, המסקרת אותי אישית בצורה משמיצה ביותר, ושכל כולה נועדה לפגוע בי ולבוות אותי בצורה נבזית ומרושעת, כשהמוטו שלה הוא כי אינני מתאים לתפקידי כפרקליט־מחוז.

כדי להמחיש עד כמה מסוגל מרשך לדרת לשפל המדרגה, אני רוצה לציין פרט אחד בלבד. בגלל נבזית גללים קשה, אני נאלץ ללכת בזהירות ולברוק היטב בעיני את השטח שלפני רגלי. מרשך ניצל מצב זה כדי לתאר אותי בלעג, כמי שמתהלך בעיניים מושפלות ואינו מסתכל בעיני הבריות”.

חשבונות אישיים

חצי שנה לפני פירסום כתבה זו על פרקליט־מחוז, נחקר ורטר במישטרה, בגלל פירסום כתבה ותמור נות על מישפטו של עורך־הדין אלכסנדר קוסטין. קיצפה של הפרקליטות יצא דווקא על פירסום תמור נותיה של בלה רדיאנו, שהפכה לעדת מדינה נגד קוסטין. אנשי הפרקליטות העלו את החשש כי פירסום תמונתה של העדה עלול להרתיע את עדי התביעה, ולגרום בכך לעבירה של שיבוש מהלכי־מישפט.

תוצאות החקירה המיסטרית העלו בבירור כי הפירסום לא נועד להרתיע את העדים ולא שיבש את מהלכי המישפט. ובכל זאת, ארבעה חודשים אחרי פירסום כתבת־הפרופיל על שדר, וכמעט שנה אחרי פירסום התמונות, הוגש נגד יוסי ורטר וצלם חדרות קים סאמט, כתב־אישום.

השופטת אסתר קובו, שזיכתה השבוע את ורטר (הצלם סאמט עזב את הארץ בינתיים, והמישפט נגדו הוקפא — א.א.), כתבה בפסק־דינה: „תוצאות החקירה המיסטרית שללו את ההנחות שבאו לידי ביטוי כמצויין לעיל. הפירסום לא נועד להרתיע את עדי התביעה ולא היה שיבוש הליכי־מישפט. ואף על פי כן, היתה התביעה סבורה שיש להגיש כתב־אישום, הוא כתב־האישום נשוא הדיון, ואתמהה”.

אבל יוסי ורטר לא תמה, הוא ראה בהגשת כתב־האישום נגדו נקמה אישית של פרקליט־מחוז, מכיוון ששדר לא חסך דיבר־ביקורת וכעס על ורטר

הוא ידוע כאדם קר ומרוחק ועורכי־דין רבים מתלוננים שלא ניתן להגיע איתו לפשרות והסדרים כלשהם. לפני ארבע שנים פירסם העיתונאי יוסי ורטר מחדשות, אז כתב צעיר ומתחיל בבית־המישפט, כתבת־פרופיל על פרקליט־מחוז שכותרתה היתה: „ומה עם יחסי־אנוש, ארוני התובע?” בכתבה צוטטו דיבריהם של עורכי־דין שהעבירו ביקורת על פרקליט־מחוז ועל יחסו אליהם. אולם, מכיוון ששמו יצא כנוקם ונוטר, לא העז איש מעורכי־הדין להזדהות בשמו.

ואמנם, קיצפו של פרקליט־מחוז יצא מיד על הכתב. למחרת פירסום הכתבה, כאשר הגיע ורטר למזכירות, כדי לקבל את כתב־האישום החדשים, כמו כל יתר עמיתיו הכתבים, נמסר לו שפרקליט־מחוז אסר עליו את הכנף סה למזכירות.

הפליה זו של הכתב פגעה בעיתון

העתה סיים עורך־הדין יורם שפטל את מישפט איוואן רמאניוק וכבר הוא מתכנן את המיבצע הבא שלו. זה 10 שנים הוא נתון בריב אישי עם פרקליט מחוז תל־אביב, עורך־הדין אהרון שדר. השבוע זוכה שפטל מקובי לנה שהגיש נגדו שדר לבית־הדין המישמעי של לישיבת עורכי־הדין. בעיקבות הויכוח עומד שפטל לעשות דבר שטרם נעשה בישראל. הוא עומד לבוא להיכח־המישפט בתל־אביב מצויד בשולחן וכיסא, להציבם במרכז הרחבה של בית־המישפט ולהחתים עורכי־דין על עצומה, הקוראת להחליף את פרקליט מחוז תל־אביב אהרון שדר.

אם במישפט רמאניוק עמד שפטל בודד, הרי שהפעם יוכה בודדאי בתמרי כה נרחבת של עורכי־דין ופרקליטים. שדר, שהוא פרקליט מחוז תל־אביב זה 10 שנים, לא רכש לו ידידים רבים.

עיתונאי ורטר (ממושק), במישפט לביב. לידו בצלאל מיזרחי (השופטת תמהה)

התביעה התביעה

במשך שנתיים וחצי, עד הויכוח, עברה על ורטר תקופה קשה, וכך אמר להעולם הזה: „מעולם לא נאשמתי קודם, והיה לי קשה מאוד להיות עם הידיעה שאני נאשם. כל רצוני היה לעשות עבודה עיתונאית ראויה, ותמיד נהגתי בהגינות כלפי אנשים שעבדתי איתם. אינני רוצה

(המשך מעמוד 7)

העלמת ראיות לגבי הרג ילדה ערבית). פנמיים לפחות יורה המאבטח רור מס אלדובי בזמן האירוע במרכז הכפר כחא: (1) כתובת אינסטיקטיבית. לאחר שנפגע מאבן בראשו, יורה רוס אלדובי מספר כדורים, תוך כדי שהוא מסתובב לאחור. באירוע זה גורים לפחות חלק מהכדורים לכיוון שטח סטול. (2) מספר כדורים גורים תוך כדי מאבק על יושקו של רוס אלדובי... (תירצה) נהרה מפניע קרע בעל קוסר ביווי ומהירות לוע נבחה. מלבד פגיעת הקלע, אין בראשו או בעופתה של תירצה פורת זיל פגיעה כלשהי אחרת... ניתן להניע למסקנה שתירצה פורת זיל נורתה מפניע של אלדובי. ככל הנראה כאשר הגיב באופן אינסטיקטיבי על פגיעת אבן בראשו. שוב, אותה העדינות הנפלאה. ניתן להניע למסקנה.

האמת הפשוטה היא שאין כל אפשרות אחרת. כך היה.

הר"ח היה מוכרת לספק בריעבד הצדקה לערוריה הזאת, ואכן: האירוע מתחיל כאשר עשרות חושבי הכפר מתחילים בהתנודות ואימות כלפי קבוצת המטיילים בהיותם בוואדי במרחק מהכפר. בהמשך, ולאחר הפגעות שונים מ"חושבי הכפר" (נמשך האירוע) על ידי מאות מהחושבים הרמשיכים בהתנודות ומאלצים את הקבוצה לנוע לכיוון מרכז הכפר. לאחר זריקת האבן על רוס אלדובי מתפזרים עשרות חושבי הכפר על הקבוצה, כאשר מאות נוספים מסביב חורמים להתלהמות הרוחות עלידי קראות הסתה וזריקת אבנים. מעטים מחושבי הכפר — עד כעשרה — לוקחים חלק פעיל בויסיונות להרגות הרוחות, חילוק ומתן עזרה רפואית למטיילים. (הרגשות שלי).

זוהי סטאטיסטיקה מוזרה מאוד, מפוברקת בעליל, הסותרת בבירור את

התיאור נכון, היה קורה אסון לכל המטיילים. אם נמנע, למדת הקול והמצב ההיסטורי, הרי זה מפני שאנשי ביתא הוכרחו בגרות והומאניות בל-תירגלות.

עשרות עזרו בפועל. מאות הש' מינו. קראות הסתה, כלומר, לא הש' תתפו כלל במאורעות, אלא צעקו. גם זה פשע בעיני מישטרה כיבוש. רק מעטים פעלו להרגעה.

מה היה קורה אילו קבוצה של מטיילים ערביים, ובראשם איש שים מזוינים, היו מתקרבים להתנחלות אילורמורה, וזרים בדרך בשני מתנחלים, עוברים בהתנחלות עצמה, הורגים עד מתנחלים? כמה היו מרגיעים? מה היו עושים קרובייהמישטרה? כמה היו יוצאים חיים?

יש למסקנות מופרכות אלה רק הס' בר אחד: הן אכן מצליחות למצוא צידוק

אמבולנס ערבי ומטייל חבול בתוך ביתא
במשך יותר מ-75 דקות, חסרי-מין

להתנהגות הקצינים והחילים בשעה שנכנסו לכפר, באיחור רב מאוד, שעי' תיים אחרי שהכל נגמר, וכאשר כבר החלה מקהלת ההסתה שהפכה משך 24 שעות את המדינה כולה, להמון של ליניץ.

דרושה חקירה אמיתית!

המיסמך העגום הזה פוגע קשה באמינות פיקוד צה"ל, ועוד יותר במעמדו הכלתי-פוליטי של צה"ל, שהוא חיוני לקיומו, וגם לקיום המדינה עצמה. בזכות הפיקוד של צה"ל אפשר לט' עון כי זה בלתי-נמנע, כאשר מכניסים את הצבא למצב כזה, שבו כל מעשה שלו הוא בעל השלכות רבות על התהליכים הפוליטיים הפנימיים במדינה.

זוהי מילחמה עכורה. היא הורסת את צה"ל.

הכל נובע מן המחדל, שהוא החטא הקדמון: על הרמטכ"ל היה להודיע לממשלה, מייד עם פרוץ ההתקוממות, כי אין צה"ל יכול לספק במצב זה, ושי' על הממשלה למצוא לו פיתרון מדיני לאלתר.

ברגע המכריע לא היה לצה"ל רמט' כל בעל התכונות הדרושות למעשה חריג אף חיוני זה.

כל שאר נובע מכך.

ואשר לאירועי ביתא: דרושה חקירה אובייקטיבית, בעלת אופי מישפטי. יש לפתוח את הכפר מיד לפני העיתונאים. יש לבנות מחדש את הבתים שנהרסו, לשלם פיצויים למישפחות הקורבנות — וכן, לבקש סליחה.

(המשך מעמוד 19)

מישטרה, מכיוון שלא היה כל יסוד לחשד נגד שפטל. במיקרה אחר ביקשה התביעה איסור פירסום על כתבי-אישום שהגישו, ואשר שפטל שימש במישפט כנגיגור.

שפטל התנגד לבקשה וטען לפני בית-הדין שפטל כי הבקשה לאיסור פירסום לא הוגשה מטעמים ענייניים, אלא מכיוון שהתביעה התבישה בתוכן כתבי-אישום שהגישו ורצתה למנוע את פירסומם ברבים. על כך הוגשה נגד שפטל תלונה על העלבת עובד-ציבור. גם תלונה זו לא זכתה להמשך.

את שיא ההתנכלות אליו רואה שפטל במיקרה שבו נשלחו השוטרים לעצרו בבית-המישפט, תוך הוראה מפורשת של פרקליט-המחוז לחקור במעצר. המרוב היה בבקשת רחיי, שהגיש שפטל כשהוא מסתמך על צור קריאה למילואים. פרקליט-המחוז ביי' קש לחקור אם היה צורקריאה או שמא רימה שפטל את בית-המישפט. המחזה של שוטרים הבאים לאולם בית-המישפט ועוצרים עורכי-דין המופיע ומייצג לקוחות, היה יוצא-דופן ומביש. המיקרה הנוכחי, שממנו יצא השבוע שפטל זכאי, הוא המיקרה שהתפרסם בשם 'מפתחות המכונות'.

במישפט שכונה 'שוד המיליארד', ייצג שפטל את אחד הנאשמים, שמי' כונית אביו נתפסה על-ידי המישטרה. שפטל ביקש לשחרר את המכונות ונטל את מפתחותיה מתחת-המישטרה. בצורה-מפתחות היו גם מפתחות של רירה שבה התגורר אחד הנאשמים. התביעה האשימה את שפטל כי נטל את מפתחות-הרירה בידעו שהם עומי' רים לשמש מוצג חשוב בתיק המיש' פטי.

למרות שעבירה כזו היא עבירה חמורה ביותר לעורכי-דין, לא הוגש נגד שפטל כתבי-אישום לבית-המישפט, אלא קובלנה ללישכת עורכי-הדין בלבד. בכך רואה שפטל הוכחה ניצחת להתנכלותו של פרקליט-המחוז. וכך סיפר שפטל להעולם הזה: "ההאשמות המקוריות היו שיבוש הליכי-מישפט, הפרעה לשוטרים במילוי תפקידו, וקבלת דבר במירמה. ללישכת עורכי-הדין הוגשה קובלנה, המבוססת ממש על אותן עובדות, אלא שהעבירה היתה התנהגות שאינה הולמת עורכי-דין."

בכך בלבד יש הודאה בעליל שכל מסכת-האישומים נגדי' היא עלילה. שהרי לא יתכן ליחס לפרקליט-המחוז שחיתות של ממש, שכאשר עורכי-דין מבצע עבירות פליליות חמורות כאלה במצב נחושה, אין פרקליט-המחוז רואג שיגיע לבית-הסוהר, ומסתפק בליד' מישמעתי.

הסיבה לכך היא שפרקליט-המחוז ידע שזו עלילה, ושאינו אצא זכאי, והוא לא רצה שזה יקרה בבית-מישפט רגיל, שם ההליכים פתוחים לעיתונות ולציבור. לכן העביר זאת ללישכת עורכי-הדין, כדי שכל העניין יסאר סודי. אבל סניגורי בדיון זה, עורכי-הדין ורוחן בקרמו, עשה עבודה נהדרת והוכיח מעל לכל ספק שלא ידעתי ככלל אילו מפתחות נמצאים בצור, וכי לא אני הוא שלקחתי אותם, אלא אדם שבאיתי אייתי ואשר הכיר את המכונות ומפי' תחתיהם."

שפטל טוען כי מישפטו האחרון הוא רוגמה טיפוסית לדרך תפקידו של פרקליט-המחוז, המנצל את תפקידו כדי לסדר חשבונות אישיים עם יריבים, במיוחד עם עורכי-דין ועיתונאים. בעצמה שניסח שפטל הוא דורש את החלטתו של פרקליט-המחוז, המשי' מש בתפקידו יותר מ-10 שנים, כעוד שבפרקליטות השכנה, פרקליטות מ' חודה-מרכז, התחלפו כבר בינתיים שתי פרקליטות-מחוז. הוא מבקש את החלטתו של שדר מכיוון שהפך את תפקידו למשכיר לסילוק חשבונות עם יריבים. שפטל מזכיר את יחסו העיון של הפרקליט לעורכי-דין, ואת חוסר יכולתו ליצור יחסי-אנוש תקינים. שפטל מסים את העצומה בהגישו שלא חסרים פרקליטים ופרקליטות טובים ומוכשרים בפרקליטות תל-אביב ובי' פרקליטות המרכז, היכולים להחליף את שדר על הצד הטוב ביותר.

במדיוה

עיתונות

זה כתוב בעיתון

כתוב מה שתרצה.

אך תאית את שמי

נכונה

נעמי רזן

אילו קליף ריצ'ארד, שביקר ביום-העצמאות בישראל, היה קורא את מעורב. היה מתמלא עצב לקרוא שם שהוא בן "חמישים פלוס". גילו המרד ייק של הומר, הנראה צעיר בשנים רבות מגילו, אינו ידוע לי, אבל ידיעות ידע לציין גיל, הקרוב יותר למציאות: אליל-הנוער לשעבר הוא כיום בן 48, נאמר שם.

● לאליל-זמר אחר לשעבר, **טט בון**, יש בת, שגם היא זמרת מצליחה למדי — **דבי בון**. אבל לאשה כתב: "פט (פטרשה) בון, בתו של פט (פטרק) בון."

● במגולוג קצר של **גברי בנאי** מהנעש החיור (ידיעות 15.4.88) הוא מדבר על "המוסך של קרצ'ץ". בנאי, כמובן, אמר "קאלארשו", השם שאותו שאלו הגשמים מבמיא-הסלוויה ממוצא רומני, **אנדרה קאלארשו**.

● לאשה (18.4.88) מספר על הסרט חשודה, בבימויו של דני קוויי. עד כמה שידוע, לסרט, שבו כיכבה **שר**, קוראים חשוד. ולשחקן הראשי, לא **לבימאי**, קוראים **דניס קוויי**.

● תלואותיו של ניצב-מישנה **אריה ביבי**, מפקד מרחב הירקון, ממישכות, ככל הקשור לשם, הפעם קורא לו חדרות (19.4) ניצב-מישנה **יגאל גידי**.

● טעות קטנה, רק אות אחת חסרה, אבל שם תקליט הפלטינה של **גלי עטרי** מקבל כמעריב (19.4) משמעות אחרת כאשר הוא נקרא שם. צד אחד לפני הנהר, במקום צעד אחד לפני הנהר.

● מעריב (22.4) יודע לספר במוסף הדריו והסלוויה שלו **שליזרה אואנס** היא אלכסיס בעוונות. היא קריסטל, כמובן.

● כתב בשם **שמי גבאי** תירגם כמעריב (25.4) כתבה על השחקן המצוי **עומר שריף**, וסיפר ש"כתלי' חדרהאורחים מקושטים בציווי המקרי ריים של האמן הבילנאומי טולוז לוטרין". שגיא-דפוס? נראה שלא. כי בהמשך כתוב "לוטרין" פעם נוספת. צריך להיות, כמובן, (אנרי דה) **טולוז לוטרין**.

● בידיעה על חבלני-מישטרה, המוזעקים אחת ל-6 דקות לסל בחפץ חשוד, קורא ידיעות (27.4) למפקד יחידת-החבלה במישטרת ישראל, גי' צבימישנה **שלמה אהרונשיקין**, "ניצב-מישנה שלמה אהרונשיקין".

● בכתבה על **דליה לביא** מספר להיוטן על בנה הבכור, **ראובן**, מרי' שאוה לשחקן **ג'ון סאליבן**, וממשיך: "הבת, **קטי**, בת 17, תלמידה בקולג', **סטיבן**, בן 15, ו**אלכסנדר**, בן 13, הם ילדים מאומצים". כמעט כנון. קטי וסטיבן הם ילדי של **צ'אק גאנס**, בעלה הנוכחי של דליה, מנישואיו הראשונים, ודליה גידלה אותם מאז היו קטנים. אלכסנדר אינו ילד מאומץ. הוא אמריקאי, אחרי סאליבן, ולפני גאנס. **שושנה דמארי** (אם האב הוכה טובילב: נכון) בראיון לחדשות (18.4): "שיחקתי בשני סרטים, באין מולדת והחומה. שם שיחק גם **שלמה**, נו, איך קוראים לו, **אריצי**".

● **דיוק בשמות**: מעריב (15.4) קורא לשחקן **ג'יימס גארנר** (מסיד) רתי-הלוויה תיקי חוקפורד) ג'יימס גארנר.

● והדוגמנית-שחקנית **חלי גול-דגבר**, מה חוש אצלה? בלאשה (18.4) היא עדיין "חלי גולדברג". לא יעזור לה כלום.

העולם הזה 2644

מונולוג של שרה מיימון, אשתו של האלוף (מיל')

לעורך־דין. הוא (הפרקליט) רצה שאני תביעה. בהתחלה לא הסכמתי. בכל זאת, אני נשואה לדויד 36 שנים. אנחנו כבר סבא וסבתא!
שוב הצעתי לו לסיים את זה יפה. הוא ענה לי: "תקפצי לי!"
את שומעת מה ענה לי? אז לא קפצתי לו!
הוא קיבל מיכתב מעורך־הדין שלי. רק אז צווח עלי: "מה את רוצה?"
אמרתי לו: "שנתחלק צריחצי ברי כוש".

א"י זה קרה? העניין הגיע לי... כיתה־מישפט כיום החמישי, וביום השישי פתחתי עיתונים — חשכו עיני ידעו אחרונות מעריבו חדשות!
מאז רודפים אחרי כל מיני עיתון נאים, מנסים לראות אותי. לא רציתי להתראות, בגלל הילדים.
יש לי בן חתן, סגן־אלוף. לא, הוא לא נשוי — הוא גרוש... יש לי בת בת 32, ובת־זקונים בת 20. פשוט לא תיארתי לעצמי שיתפרסמו כאלה דברים.

כבר יהיה מי שידווח לי? אני לא מודאגת...
לפני 10 שנים קיבלתי פתאום שיחה ביום השישי — כל הבשורות הטובות שלי מגיעות בימי שישי... ונאמר לי: "גברת מיימון, את חיה בגן־עדן של שוטים..."
שמעתי כל מיני סיפורים. הייתי ממש בהלם, ומי נכנס בדיוק הביתה, פני לא דויד? הוא ראה את ההבעה על פני. לא יכולתי לדבר. בסוף סיפרתי לו.

רוצה עוד סיפור? יום אחד נכנסתי לרופא־השיניים שלי. ישבה שם סגן אלוף מכוערת כזאת, שיער צבוע. הרר פא הציג אותי לפניו: "זאת אשתו של מיימון!"
"מה?" אמרה הקצינה, "דויד מיימון?"
אני עליתי.
"את יכולה לקבל אותי?"
"את מוותרת עליו ככה, בקלות?"
היא שאלה.
עניתי לה: "ממילא אין לו סיכוי איתו. את מכוערת מדי, והוא אוהב

"הוא אמר לי: 'תהפצי לי!'"

שרה ודויד מיימון
הוא אוהב אותן צעירות. את מכוערת מדי בשבילי.

רים בעיתונות. פניתי לעורך־דין, מפני שלא היתה לי ברירה.
הוא (דויד מיימון) הגיש תביעה לבית־הדין הרכני שלוש שבועות לפני. שומדבר לא פורסם. מי חשב שמשוהו יפורסם?
באתי אליו אז בהצעה שנגמור את העניינים בינינו, בשקט. באמת רציתי לגמור איתו יפה.
זה שרציתי להפריד ממנו, זה לא קשור לכל הבחורות שהרביקו לו, כל הרומאנים ששמעתי שהוא מנהל. זה באמת לא מה שהפריע לי.
בעצם זה כן הפריע לי. אני לא אשקע שהרומאנים שלו לא מעניינים אותי, אבל זה לא היה העיקר.
מה היה העיקר? זה שאין לי זכות־חתימה בבנק!
הוא עובד בכלל עם כמה בנקים. אני לא יודעת עם מי, עם מה, כמה כסף נכנס לו, כמה יוצא.
אני לא יודעת מה הוא עושה כל היום, לאן הולך, עם מי, איפה מסתובב. בכל זאת, את מתעקשת על רומאן? אילו היתה לו משהי רצינית — היה עוזב את הבית מוזמן!
זה כן פוגע, כל הבחורות שלו. אילו היית רואה אותי, היית רואה שאני עולה עליו פי כמה וכמה! אני בת 56. הבן שלי תמיד אומר: "אמא, הלוואי והחתיכות שלי היו נראות טוב כמוך..."
לא היתה לי ברירה. אחרי שהוא לא הסכים שנגמור בינינו יפה, הלכתי

אותן צעירות!
מה הוא עושה עכשיו? כלום, פשוט כלום. הוא נוסע בכל יום לבית שהוא בונה. הוא לא יעשה כלום עד שתיגמר לו המשכורת. מתי בדצמבר. דווקא פנו אליו הרבה.
אחרי דצמבר? הוא יצטרך לעבוד. איך יוכל, אחרת, לשלם לי מזונות? הרבה לא אוהבים את דויד, מפני שהוא שחצן, לא יודע לשמור על עצמו. אין לו תיקשורת עם אנשים. זה דבר מאוד־מאוד חשוב, יחסי־אנוש. אני, שגמרתי רק בתי־ספר עממי, מבינה זאת. באוניברסיטה־הפתוחה למדתי הרבה.
לכן הוא לא הצליח בתפקיד האחרון שעשה (נציב שרות בתי־הסוהר). הוא לקח את התפקיד הזה בלי הסכמתי. את יודעת שהוא בכלל לא סיפר לי שהתפרש? כשסיפר לי, המיכתב היה מוכן מוזמן!
הרבה לא אוהבים אותו מפני שהוא לא דברן כזה. אבל יש לו מזונות מצד שני הוא כן דברן — כבר שנתיים הוא מדבר שיכתוב ספר, ועד עצם היום הזה... נורא קשה לשנינו עם מה שקורה בחלומותי הפרועים ביותר לא חלמתי שיקרה לי דבר כזה! וכל הרכילות מסכיב!
אני רוצה לחזור לעבוד, לחזור ללמוד באוניברסיטה־הפתוחה. למדתי שם כמה שנים. עברתי כליכר הרבה — מגיע לי.

מיימון באלוף בצה"ל (בהלוויית גידעון מחנימים)
הוא יצטרך לעבוד!

את הבית בשבוע הבא. אני באמת רוצה לראות איך הוא יסתדר בלעדי... ביני תיים? הוא עוד לא עזב. הוא עוד פה (בבית, בראשון־לציון). זה מפריע לי.
אז מהשכנו הבא נהיה פרודים. מדוע לא גירושין? מה זה כבר משנה? אני בת 56. אני לא מתכוונת להתחתן שוב בקרוב. אני לא מאמינה שהוא ייתן לי גט, אם אבקש. לא מאמינה שהוא ייתן לי.
במיסגרת הפירוד, הוא משלם לי מזונות, צמודים למדר. איזה סכום? 1800 שקלים לחודש. מזה אני צריכה לשלם משכורת לעוורת, להחזיק מכר גית, לקנות דברייקוסמטיקה. זה מעט, אבל ההסכם כבר חתום. אין מה לעשות.
בסך־הכל, הוא לא עובד עכשיו. אז כמה יכולתי להוציא ממנו?
אם הילדים מגיבים? לא אומרים כלום. הם כבר גדולים. חוץ מזה, הבן התגרש לפני.

סגן־אלוף מכוערת

א"יפה דויד יגור? הוא בונה איזו וילה מפוארת, 200 מ"ר, בכרמי יוסף. לא יודעת מאיפה יש לו כסף.
מי תגור איתו בוילה? לא יודעת, וזה לא לכבודי לבדוק.

עכשיו? הוא צריך (על פי הסכם חתום שהושג בין שני הצדדים) לעזוב

"מה לך ולדויד?"

"מי את?" שאלה אותי בטלפון, בטון ספק־מאיים ספק־מוחל, שרה מיימון. "איזו דפנה! תזדהי בשמן המלא! מה לך ולדויד?" רק משזדהיתי בשמי המלא, פרצה האשה שמעברו השני של הקו בצחוק משוחרר, והתחילה להתנצל על אי־ההבנה.
שרה מיימון, אשתו של מי שהיה אלוף בצה"ל ונציב שרות בתי־הסוהר עד לפני כמה חודשים, לא היתה צריכה לפרט את התנצלותה. הסיטואציה שבה היא מצויה מסבירה את התגובה. אשה במצוקה.
בתחילת אפריל מורסם על תביעת־מזונות שהגישה נגד בעלה חנוח בה, על פי הצהרתה, בקשיחות. התביעה זכתה — מטבע הנפשות הפועלות — בזאתרות.
שרה מיימון — אשה תוססת, נמרצת, בעלת אינטליגנציה טיב־עית — סיפרה לי עד כמה הופתעה מהפירסום על חייה הפרטיים, שכנראה לא סגו בשושנים. על דויד, בעלה־בנפרד החל בימים הקרובים, דיברה כעל דויד־ז'אן מצליח, בטיבעיות, כאילו זה מובן מאליו, כאילו עלי לדעת.
מישפטים רבים שעסקו בבחורות פתחה במילים: "את הרי יודעת... את בטח מכירה..."
רק אחרי שתי השיחות עם הגברת מיימון הסימפטית, נאלצתי להודות כי לבושותי ולכלימתי לא ידעתי, לא שמעתי. ההפסד כולו שלי.
על כל פנים, הסכם־הפירוד בין שרה לבין דויד מיימון נחתם ב־13 באפריל, ובשבוע הבא הוא יעזוב את ביתם המשותף בראשון־לציון.

גדי, מורדי ויוסי ב, איך זה עובד באמת?
אם ישדרו את זה, כולנו נלך לעזאזל

איך זה עובד באמת?

בליל-שבת אמורה היתה להיות משודרת בטלוויזיה, בתוכנית הבידור מסוג, הופעתה של שלישייה סאטירית חסרת-שם בשני קטעים מתוכניתה איך זה עובד באמת. ההופעה לא צולמה ולא שודרה בעיקבות צנורה פנימית שעשו מפיק התוכנית, חיים מלובן, ומנהל מחלקת הבידור, רפי גינת. לטעמם היו בקטעים המוצגים מישפטים שאינם ניתנים לשדרור, "מילים שאינן יכולות לעבור בטלוויזיה", כפי שהתבטא גינת. סאטירה מסוג זה אינה יכולה לעבור בטלוויזיה הישראלית בתזמננו. מאז התוכנית הסאטירית ניקו ראש בשנות ה-70, לא הוכנה ולא הופקה שום

תוכנית סאטירית אחרת. דקות-הנחת המועטות שרוו הצופים מפגיתו של שלמה ניצן בתוכנית סיבה למסיבה אף הן נעלמו מהמיקר. ניצן עצמו הוריד אותן, מתוך עייפות, לרבריו.

הכל התנקז לפוליטיקה

בשלישייה הסאטירית חברים מורדי בראון, גדי פור ויוסי פרץ. שלושה צעירים בשנות ה-20. מורדי וגדי הם תלמידי שנה שלישית במגמת-מישחק באוניברסיטת תל-אביב. יוסי כותב ומלחין.

המופע הועלה לראשונה בתחילת ינואר בפאב דומינו נרוס. בעל הפאב, עמירם גרוס, הוא גם מפיק-המופע. גדי: "בהתחלה רצינו רק להופיע, להצחיק. בסופו של דבר הכל התנקז לפוליטיקה. רצינו להעלות סאטירה. רוב הקטעים נעשו באילתור. גם הטכסט נכתב בדרך זו".

מורדי: "בהתחלה היו יותר קטעים

נה וחצי דקות, עליפי בקשת מלובן, למרות שהזמן המקורי של הקטעים הוא 15 דקות. כיום הרביעי, כשהגיעו השלושה לאולפן-ההקלטות, נתבקשו להציג את הקטעים לפני האחרים. אחרי שצפו בהם אמר אחד, לרברי השלושה: "בשכיל מה הכאת אותי לי פה? אף מילה כאן לא עוברת בטלוויזיה". המישפט "זו מזמן לא ארץ, זה אירוע אורקולי". מני פאר עוד ניסה לשכנע, אך בלא הועיל.

מורדי: "העניין נגמר ברוח טובה. הם ביקשו מאיתנו שנגבין את הבעייתיות. אם זו הטלוויזיה, אנו לא נופיע בה. מעצבן שאחריהם הם מנסים לזרוק את

מלולכלים, נשפכו הרבה בירות. במשך הזמן קצת התערנו. בפאב המופע עבר מצויין, לא ידענו אם זה יעבוד טוב על בימה". זה עובד מצויין על בימה. בליל-שבת, בשעת חצות, מילא קהל של 200 צעירים וצעירות את אולם צווחא ב"תל-אביב. השלישייה הופיעה בקטעים שנפסלו על-ידי הטלוויזיה. הקהל צחק, מחא כפיים, הודה, אהב אותם. אהב סאטירה, השתוקק לסאטירה טובה.

בשבוע שעבר פנו שלושה מפיקי תוכניות בטלוויזיה לשלישייה כדי לארחם בתוכניתם: ממנו. סיבה למסיר בה ומצב-הרוח. מכיוון שמני פאר פנה אליהם ראשון, הם הסכימו להופיע בתוכניתו. הוא ביקש מהשלישייה להציג לפניו קטעים מתוכניתם. מכיוון שהיה רחוק בזמן, ביקש להיפגש עימם שוב למחרת.

הוא צפה בהם, התלהב וביקש שירפיעו בתוכנית הקרובה. הצילומים תוכננו ליום הרביעי. מני פאר הוא

"בידו האחת מחזיק הוא מיטריה, ובידו השניה מחזיק הוא את הזין שלו... חסר הבול של המילווה תלייה. בלי הבול הזה אי אפשר לתלות... אנחנו הולכים לעזאזל, הולכים עד שנגיע, בדרך לא נחים, קדימה לצמצם את הרווחים... זו מזמן לא ארץ, זה אירוע אורקולי"

העניין אלינו, בנימוק שהחומר לא עומד ברמה". שם המופע הוא איך זה עובד באמת. הקהל ראה איך הרברים עובדים באמת.

השלישייה הספיקה כבר לאסוף מעריצים. אמירה תאומה, בתו של השחקן עודד תאומי: "הגעתי למופע כדי לר" אות את ההופעה. כבר ראיתי את השלישייה ומאוד נהניתי, הפכתי לחובבת". על המדרגות ישבה קבוצה של צעירי רים, שהגיעו מטבעו: "ראינו את השלישייה בפאב של עמירם, הם היו ממש טובים. הם זורקים כל מה שהם חושבים, בלי לעשות חשבון. דברים כאלה חסרים בארץ, חסרה אמנות פוליטית חופשית. התוכנית הסאטירית היחידה שהיתה במדינה, ניקו ראש. הורדה. יש מקום להעלות בארץ מופע סאטירי רשמי". יוסי עיידידור

שבחר את הקטעים להופעה, שבסופו של דבר נפסלו על-ידי מנהליו.

לעזאזל

ביום השלישי הגיעה השלישייה לאולפן הרצליה כדי להציג את הקטעים שנבחרו לפני בימא-התוכנית, גית, אל ריבנך והמפיק חיים מלובן. בסוף הופעתם אמר מלובן: "גלך על זה", אולם ביקש שבמערכון היוולדת הפאפא סלח'לי (ראה מיסורת) יחליפו את רמות המנחה במנחה אשכנזי. השלושה הסכימו. אחרי-כך ביקש שבמקום המידה "זין", המופיעה בקטע, יאמרו משהו אחר. גם לכך הסכימו השלושה. עד כאן התקבלה הצנזורה על רעתם. הצילומים נקבעו ליום הרביעי. הקטעים הוכנו למיסגרת-זמן של שמר

הקטעים שנופסלו בטלוויזיה

היקר, אל החנות וקנה לי שקית-חלב, אומר הוא לה: יורד גשם... וזאת על-מנת לבאר לכם את משמעות הפסוק - אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו. התלמיד: תודה רבה למאמא פרץ. כידוע לכם, תומך בית-מידרשנו ברעיון הציוני, וען כי לכסף אין רית. אי לכך נשחק עתה במישחק חברתי. אני אשאל שאלה, ואתם תענו בתשובה: איום ונורא, איום ונורא. ובכן, אני שואל את השאלה: מה דעתכם על מה שקורה בשטחים? קהל: איום ונורא, איום ונורא. תלמיד: נה, אני חושב שבה סיכמנו את הנושא, אפשר להמשיך הלאה.

שיר: "ערב טוב קהל נכבד / ערב טוב גורא / לאן תוביל הדרך / מה בקצה המיונרה / עכשיו זה כבר גלוי לכל / עכשיו זאת כבר עובדה / אין מה להסתיר יותר / אין לנו ברירה. (פיזמון): אנחנו הולכים לעזאזל / אין שיטה טובה יותר לגמור עם המדינה / אנחנו הולכים לעזאזל / זוהי הדרך הנכונה. א: אני נהג בדרך, ויש לי כרטיסן / נפוך ומשעמם בין תחנה לתחנה / אני נהג בדרך ויש לי כרטיסן / אנחנו משחקים ב.תפוס את הזקנה". (פיזמון): אנחנו הולכים לעזאזל / הולכים עד שנגיע, / בדרך לא נחים / אנחנו הולכים לעזאזל / קדימה, לצמצם את הרווחים.

זמר: אם אתה מוכד אתה יכול להירגע / יש סיבה לפחד, יש מקום לדאגה / אל תסרח לתתאמץ, להיראות שמיי / שום דבר לא יעזור, אין כבר שום סיכוי.

א: יונתג עונש-מוות למחבלים! ב: ואיך זה יעבוד באמת? א: טוב אחמד'לה, אני לא יכול לתלות אותך, אין בול.

ב: מ'תומרת! א: חסר הבול של המילווה תלייה. בלי הבול הזה אי-אפשר לתלות. אני מצטער מאוד, תלך, תחיה. ב: לא, בחיך, אתה לא יכול לעשות את זה! אתה לא מבין! אני כבר הודעתי לכל המישפחה וכבר פירסמו מודעות באל-פאג'י: איך אני אעמוד לפני אנשים, איך אני אסתכל להם בעיניים? א: טוב, בסדר, אני עכשיו אתה אתך, אבל אתה אחרי-כך תברר מה עם הבול, בסדר? איך אני בשבילך?

כולם ביחד: אנחנו הולכים לעזאזל / זאת מזמן לא ארץ, זה אירוע אורקולי / אנחנו הולכים לעזאזל / אז תשמרו מקום גם בשבילי / אנחנו הולכים לעזאזל / אולי יבין כבר מישחו שזאת לא בדיחה / אנחנו הולכים לעזאזל / מזל טוב, שיהיה בהצלחה!

ערב טוב, קהל נכבד, וברוכים הבאים להילולת הפאפא סלח'לי. כל ההכנות מערב זה, שיבואו כמובן מתרומותיכם הנדיבות, ולא מקבלים צ'קים, לא מקבלים כרטיס-אשראי, כל ההכנות הן קודש להנצחת זיכרו של הפאפא סלח'לי, ועל כן ננציה את זיכרו על שורה של מוצרים, בין היתר "אפטר-שייב פאפא סלח'לי" ועוד כהנה וכהנה פאפא-סלח'לים.

איתנו כאן על הבימה הקדושה נמצא המייסן יוסף פרץ, אנוכי המנחה הקדוש מוסקה מורמץ (עושה גם בר-מיעויות ושליחויות הביתה) ומי שהיה נר לרגליו, הדום למיטתו והחצקון לפניו של הפאפא סלח'לי זצ"ל, יורש, ממשיך דרכו, גבירותי ורבותי, הפאפא פרץ מן העיירה נדבות.

על-מנת הרחב את ליבכם ופתחו כיסיתכם, נפתח במחרוזת שירים חסידיים: כה אמר הפאפא / מה מה מה / וכה אמר ה' פאפא / מה מה מה / ועוד חוסיף הפאפא / מה מה מה / ולסיים הפאפא / מה מה מה.

"כל העולם כולו כספומט גדול, כספומט גדול, כספומט גדול / כל העולם כולו כספומט גדול, כספומט גדול / והעיקר והעיקר לא לשכוח את המיספר / והעיקר והעיקר לא לשכוח 'תמיספר'. הפאפא: ערב טוב, אפתח במשינה קצרה מחוץ עמנו. התלמיד: חסיתו ושלמו. הפאפא: טמבל! היה היה חסיד. והיה החסיד מהלך בפאתי ארץ רחוקה. והיה מגיע אל עיר רחוקה בפאתי אותה ארץ רחוקה וס'כן. והיה החסיד עייף מאוד-מאוד, והיה רוצה לישון. והיה נכנס לבית-מלון אל הלובר, ובלובר היה יושב הקבליסט, תוך שהוא מעיין בסימני-קבלה. והיה החסיד אומר לקבליסט: תעשה טובה, אני מת לישון, תן לי איזה חדר. והיה הקבליסט אומר: אין. אבל אני אעשה לך טובה ואני אסדר אותך בחדר עם עוד זוג שקט. ואמר החסיד: סחה. ויעל החסיד אל החדר, ויחזור כעבור שתי קטנות כשהוא כולו אחוז חיל ורעדה וזועם וזועק על הקבליסט: למח! ויאמר החסיד: עולה אני אל החדר ובתוך החדר עומד זוג, עירום כביום היוולדו. התלמיד: טפו, טפו, טפו!

הפאפא: טמבל!... עומדת האשה העירומה ובידה האחת מחזיקה היא סל-פלסטיק, ובידה השניה מחזיקה את שדה השמאלי. עומד האיש כשהוא עירום, ובידו האחת מחזיק הוא מיטריה, ובידו השניה מחזיק הוא את הזין שלו. התלמיד: טפו...

הפאפא: אומר לו הקבליסט: מה קרה לך? אלה לא משוגעים, אלה חרשים אילמים המה, ומדברים המה בשפתם. אומרת האשה לבעלה: רד, בעלי

הקיץ חוזר -

עם שפע של טיולים ובילויים, הנאות ומטעמים.

אתרי נופש : מ-\$28 ליום, חצי פנסיון	חופשה באתר מרפא : מ-\$488 21 יום, לינה וארוחת בוקר	בילוי בווינה : מ-\$197 4 ימים, לינה וארוחת בוקר	מכונית שכורה : מ-\$143 לשבוע, ללא הגבלת ק"מ
שבוע של בריאות ויופי : מ-\$510 7 ימים, פנסיון מלא, בחוות בריאות	טיול להונגריה : מ-\$119 יומיים, חצי פנסיון	הכרות עם זלצבורג : מ-\$129 3 ימים, לינה וארוחת בוקר	טיול באוסטריה : מ-\$340 5 ימים, חצי פנסיון

כל המחירים לאדם בחדר זוגי.
פרטים נוספים והזמנות לחופשות קיץ באוסטריה - אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי נתיבי אויר אוסטריים
נציגות משרד התיירות האוסטרי.

AUSTRIAN AIRLINES
תל-אביב: בן-יהודה 17, טלפון 653535 • חיפה: מחניים 4, טלפון 389988, 389442

קוים

העולם הזה

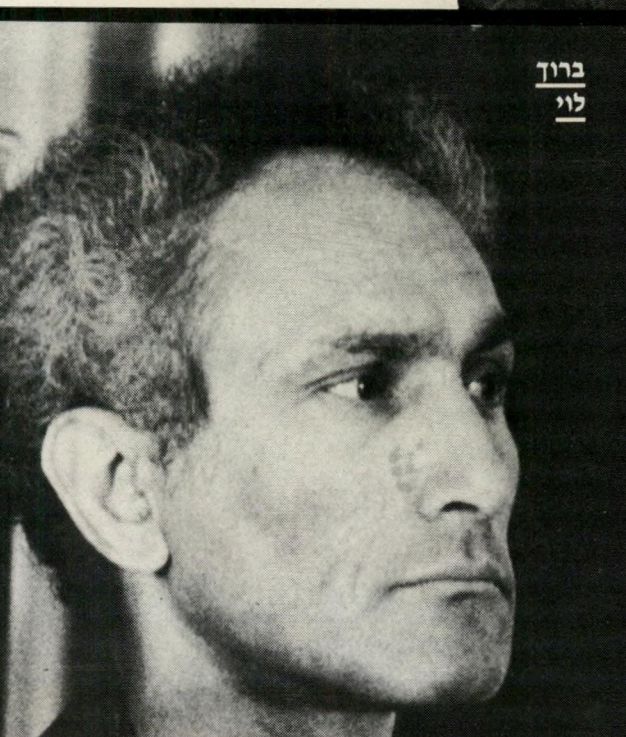
**רחל המרחלת מדווחת על
הפרשה הסודית שעמדה
במרכז הרכילות במישטרה**

אופירה

נבון

וקהציו

המ'שטרה

ברוך
לוי

